Poštnina plačana v gotovini.
Leto XII., štev. 16
Ljubljana, torek 20. januarja 1931
Cena 2 Din

Upravništvo: Ljubljana, Knafljeva ulica 5. — Telefon št. 3122, 3123, 3124, 3125, 3126.
Inseratni oddelek: Ljubljana, Šelenburgova ul. — Tel. 3492 in 2492.
Podružnica Maribor: Aleksandrova cesta št. 13 — Telefon št. 4255.
Podružnica Celje: Kocenova ulica št. 2. — Telefon št. 190.
Računi pri pošt. ček. zavodih: Ljubljana št. 11.842. Praha číslo 78.180. Wien št. 105.241

JUTRO

Naročnina znaša mesečno 25.— Din, za inozemstvo 40.— Din.
Uredništvo:
Ljubljana: Knafljeva ulica 5. Telefon št. 3122, 3123, 3124, 3125 in 3126.
Maribor: Aleksandrova cesta 13. Telefon št. 2440 (ponoči 2582).
Celje: Kocenova ul. 3 Telefon št. 190.
Rokopisi se ne vračajo. — Oglasi po tarifu

Evropska agrarna banka

Evropska konferenca bo kot prvi uspeh najbrž rodila mednarodno banko za sanacijo agrarnih držav

Ženeva, 19. jan. s. Evropska konferenca je danes nadaljevala razpravo o gospodarskih problemih. Izvajanja nizozemskega delegata Colijna o potrebi tesnejšega gospodarskega sodelovanja in o dosedanjih uspehih na tem polju, so napravila na vse navzoče zelo globok vtis in iz splošnega razpoloženja, ki je zavladalo na današnji seji, se da sklepati, da bo vendarle prišlo do koristnih konkretnih zaključkov. To velja zlasti za vprašanje agrarnih kreditov, ki stoje v ospredju akcij, ki jih ima na dnevnem redu tudi Društvo narodov. Finančni odbor Društva narodov že več dni nepretrgoma razpravlja o tem problemu, ki bo tvoril bržkone glavni uspeh tokratne evropske konference. Kakor se zatrjuje v poučenih krogih, se bo v to svrho votiralo 500 milijonov švicarskih frankov. Posojilo bo razdeljeno med južno-vzhodne evropske države, ki najbolj trpe na agrarni krizi. Osnoval se bo poseben zavod, sličen nemškemu zavodu za poljedelski kredit. Po obstoječem načrtu bo ta zavod osnoval podružnice v vseh v poštev prihajajočih državah, sodelovala pa bo tudi mednarodna reparacijska banka.

Ženeva, 19. januarja. s. Francoski gospodarski minister Loucher je danes odpotoval v Pariz, da prisostvuje seji ministrskega sveta. Kakor se zatrjuje, je odšel v Pariz po nalogu Brianda, da sporoči francoski vladi Briandove predloge. Gre predvsem za osnovanje mednarodne agrarne banke, ki bi imela nalogo dajati hipotekarne in poljedelske kredite agrarnim državam.

Zaključek indijske konference

Sporazum o bodoči ustavi Indije, ki bo uživala dalekosežno avtonomijo

London, 19. januarja AA. Danes konča indijska konferenca svoje delo. Davi je imel manjšinski odbor zaključno sejo.

Poročilo o zaščiti angleške trgovske manjšine v Indiji je bilo nekoliko izpremenjeno, nakar je pričela zadnja plenarna seja indijske konference. Soglasno je bila sprejeta resolucija, ki jo je predlagal predsednik angleške vlade Macdonald.

Resolucija poudarja, da so poročila pododborov, čeprav začasna, velikega pomena za sestavo indijske ustave in da bo treba **v bodočo indijsko ustavo sprejeti posebna jamstva za muslimane, za zatirane razrede in sloje in za druge manjšine. Manjšinske določbe ne bodo smele omejevati indijske avtonomije. Indijska vlada se bo opirala na osrednjo in na pokrajinske skupščine. Po novi ustavi naj postane Indija zveza vseh indijskih držav in Britske Indije.**

O ustroju obeh zbornic bodo odločala kasnejša pogajanja. Zadeve, ki ne spadajo v kompetenco indijske zveze, bodo predmet posebnega sporazuma med indijskimi državami in podkraljem kot zastopnikom krone. Generalnemu guvernerju bo pridržano vodstvo obrambnih in zunanje-političnih zadev. Odgovarjal bo nadalje za mir in red in za manjšinsko zaščito. Resolucija polaga posebno važnost na to, da se odobre dogovori glede finančnega ravnotežja v Indiji, v ostalem pa bo bodoča indijska vlada v finančnih vprašanjih popolnoma samostojna.

Zopet krvava nedelja v Indiji

Dan žalosti je zahteval 500 mrtvih in ranjenih — Krvavim izgredom so se pridružili tudi muslimani

London, 19. jan. r. Včerajšnji dan je bil v Indiji zopet zelo viharen. V Bombayu in drugih večjih mestih je bil proglašen dan žalosti v znak žalovanja za štirimi indijskimi nacionalisti, ki so bili obsojeni na smrt in obešeni. V Bombayu je stavkalo nad 200.000 delavcev. Vse indijske trgovine in drugi javni lokali so bili zaprti. Demonstranti so se zbrali že v zgodnjih jutranjih urah in tako napolnili ulice, da je bil promet skoro nemogoč. Za vsako ceno so hoteli onemogočiti promet cestne železnice in avtomobilov. Demonstranti so se metali pred avtomobile in tramvaje in jih na ta način ustavljali. Pred sodiščem je že zjutraj prišlo do krvavih incidentov. Gandhijevi pristaši so napravili okrog poslopja sodišča kordon in niso pustili na sodišče ne sodnikov ne odvetnikov. Policija je zaman skušala intervenirati. Demonstranti so jo napadli s kamenjem ter so se postavili po robu tudi vojaštvu, ki je prihitelo na pomoč. Vnela se je pravcata bitka, v kateri je bilo mnogo ranjenih in mrtvih. Samo v bolnicah leži 300 težje ranjenih, po ulicah pa so ves dan pobirali trupla mrtvih. Skupno je bilo 500 mrtvih in težko ranjenih. Največje skrbi je vzbudilo v angleških krogih dejstvo, da pri včerajšnjih nemirih niso sodelovali samo Indijci, marveč da so se njihovemu pokretu pridružili tudi muslimani ter da so se tudi v Ahmedabadu odigravale krvave demonstracije.

Izgon komunistov iz Zedinjenih držav

Komisija kongresa predlaga izgon vseh komunistov, prepoved priseljevanja in uvoza ruskega blaga

Newyork, 19. jan. AA. Preiskovalna komisija ameriškega kongresa glede komunistične propagande v Zedinjenih državah je **priporočila, naj izženejo iz Zedinjenih držav 350.000 inozemcev kot smrtne sovražnike sedanjega družabnega reda.**

Komisija je mnenja, da propagira 70 odstotkov inozemcev za socijalno revolucijo. Odbor reprezentantske zbornice ceni število inozemskih revolucionarjev na 500.000.

Predsednik odbora Hamilton Fish predlaga, naj se komunistična stranka razpusti, zabrani priseljevanje v Zedinjene države vsem »rdečim« elementom, zaplenj vse fonde za komunistično propagando in prepove uvoz ruskega blaga, ki je bilo producirano s prisilnim delom.

Znaki iztreznjenja v Bolgariji

Vedno odločnejši glasovi in zahteve po spremembi notranjega in zunanjega kurza bolgarske vlade

Sofija, 19. januarja. AA. List »Dumac« komentira najnovejše umore Makedoncev v Sofiji ter pravi, da ne mine niti teden, da se ne dogodi nekaj, kar vznemiri prebivalstvo. Zadnja dva umora sta ponovno vznemirila vso javnost, ki je mislila, da so se skupine Makedoncev med seboj že pomirile. Toda mesto miru so izpolnili dnevni red novi umori. Zadnji čas je, da se napravi med Makedonci red, kajti mnogi in mnogi so začeli dvomiti v državno oblast in policijo. Ljudstvo je teh umorov sito in zahteva mir in red. List končuje s pozivom: Nehajte s prelivanjem krvi!

Sofija, 19. januarja. AA. Ludčiski disidenti Simeon Kasanov, Peter Todorov in Kazanov so imeli včeraj zborovanja v stari Zagori, Burgasu in Varni. Napadli so vlado ter zahtevali njen odstop. V Burgasu je govoril Kasanov ter dejal, da se je po vojni pojavil nov duh, ki skuša uresničiti z velikimi napori skupne cilje, samo v Bolgariji vlada še predvojni duh in starinska politična ideologija, ki deluje na narodno življenje kot morfij. Tako zunanja, kakor notranja politika ter gospodarski položaj v Bolgariji so vse prej kot zadovoljivi. Režim mora podati ostavko in ž njim naj izgine za vedno sedanja vlada. Novi pokret in nove sile morajo zavzeti njeno mesto. Dotaknil se je špijonažne afere, češ da je v Bolgariji že tak položaj, da neznane osebe primejo in zvezane odpeljejo bolgarske oficirje. Temu se mora končno napraviti red, toda ta vlada ga ne more. V stari Zagori je govoril Peter Todorov, v Varni pa Georgijev. V političnih krogih so vzbudili ti govori veliko zanimanje, ker so bili govorniki znani pristaši Demokratičeskega Zgovora.

Huda letalska nesreča v Angliji

London, 19. jan. g. Danes popoldne se je dogodila na letališču Worthydown pri Winchesterju težka letalska nesreča. Veliko bombno letalo je treščilo na tla. Trije častniki so bili ubiti, osem drugih oseb pa je bilo več ali manj hudo ranjenih. To je v letu 1931. že peta huda letalska nesreča v angleškem vojaškem letalstvu. V tem letu se je smrtno ponesrečilo že 10 vojaških letalcev.

Razorožitvena konferenca

Pariz, 19. jan. č. »Petit Parisien« javlja, da bo po vsej priliki določen San Sebastian za mesto, v katerem bi se sestala mednarodna konferenca za razorožitev, češ da niti Dunaj niti Ženeva nimata dovolj prostora za tri do štiri tisoč delegatov.

MACDONALD HOČE ODSTOPITI?

Kritična situacija angleške vlade — Ostra nasprotstva v delavski stranki sami — Možnost koalicije levih kril vseh treh strank

London, 19 januarja. zk. V zadnjih mesecih se vedno češče pojavljajo znaki odtujitve med socialisti in liberalci, kar je pomembno zaradi tega, ker se more manjšinska delavska vlada obdržati le s pomočjo direktne ali indirektne liberalne podpore. Danes je volilna reforma še edina zadeva, ki veže liberalce na Macdonaldovo vlado. Po številu svojih glasov so liberalci le malo šibkejši od konservativcev in socialistov, zastareli angleški volilni red, ki ne pozna ne proporca ne ožjih volitev, pa jih vendar obsoja v parlamentu na vlogo neznatne manjšine. Zato je volilna reforma za liberalno stranko naravnost življenski problem.

Tudi socialisti bi bolje odrezali po volilnem redu, ki bi temeljil na proporcu ali vsaj na načelu absolutne večine. Zato in tudi iz načelnih razlogov delavska stranka že od nekdaj zahteva volilno reformo in jo ima trajno v svojem programu. Ker pa volilno reformo dosledno odklanjajo konservativci, je ta skupna programatična točka vedno znova vez, ki spaja liberalno in delavsko stranko, zaradi nje podpirajo liberalci tudi sedanjo Macdonaldovo vlado.

Vedno bolj pa se kaže, da se delavska vlada ne čuti dovolj močna, da bi se lotila tako kočljive in težavne naloge, kakor je pri konservativni miselnosti angleškega življenja volilna reforma. S tem pa odpada tudi zadnji interes liberalcev na ohranitvi delavske vlade in tako se v Anglji splošno računa, da so dnevi socialističnega režima že šteti in da bo treba že letos na nove volitve. Nekateri celo napovedujejo, da bo vlada odstopila takoj po zaključku indske konference.

Te dni pa so prodrle v javnost prve vesti o akciji, katere uresničenje bi pomenilo pravcato revolucijo v angleškem političnem življenju. Nikaka tajnost ni, da vladajo v delavski stranki sami huda notranja nasprotstva, ki se vedno bolj razvijajo v nasprotstvo med sindikalnimi in političnimi delavskimi voditelji. Glavna reprezentanta obeh taborov sta finančni minister Snowden kot politik in Mosley kot sindikalist. Masley zlasti zahteva radikalno rešitev brezposelnega problema in je sestavil cel detajliran program za pobijanje brezposelnosti. Po njegovem načrtu naj bi se z ogromnim notranjim posojilom dobila sredstva za velikopotezne javne investicije, ki naj bi za dobo gospodarske krize zaposlile vse grane angleške industrije. Njegov program, ki ima res mnogo stvarnih pomanjkljivosti, je podrl Snowden, energično pa so se zavzeli za njega industrijski krogi.

Vsekakor pa je ta aktivistični nastop sredi spolšne politične pisavnosti postavil Mosleya v ospredje javne pozornosti in mnogokrat se imenuje njegovo ime že kot ime bodočega ministrskega predsednika, ki naj bi združil v koalicijo leva krila delavske, liberalne in konservativne stranke.

Vse te kombinacije se brez dvoma še le muzika bodočnosti, a njihov vtis se kaže sedaj v tem, da so zagrenile veselje do političnega vodstva ministrskemu predsedniku Macdonaldu, ki je že dalje časa bolehen in zato zelo utrujen od prenapornega dela. V zvezi s tem se te dni znova širijo po Londonu vesti, da se hoče Macdonald čim prej umakniti in vsaj začasno oditi v zasebno življenje. O teh vesteh se resno razpravlja tudi v serioznih političnih krogih: ako bo po Macdonaldovem odstopu še ostala delavska vlada na krmilu, ji bo stopil na čelo sedanji zunanji minister Henderson.

Zasedanje sveta DN

Mesto Curtiusa predseduje Henderson — Važna imenovanja v tajništvu DN — Poljsko-nemški spor pride na razpravo v sredo

Ženeva, 19. januarja. s. Danes je bilo otvorjeno 62. zasedanje sveta Društva narodov. Pričelo se je s tajno sejo pod predsedstvom angleškega zunanjega ministra Hendersona. Kakor znano, bi moral po vrstnem redu predsedovati temu zasedanju nemški zunanji minister dr. Curtius, ki pa je zamenjal vrstni red s Hendersonom, ker se bo na tem zasedanju razpravljalo o nemških manjšinskih pritožbah zoper Poljsko.

V tajni seji so bile odobrene nekatere personalne spremembe pri tajništvu Društva narodov. Zasedeni sta bili tudi dve važni mesti, in sicer je bil Anglež Loveday imenovan za direktorja finančnega oddelka, Francoz Haas pa za direktorja prometnega oddelka. Nemški zunanji minister dr. Curtius je ugovarjal obema imenovanima in izrazil svoje začudenje nad tem, da se tako važna mesta zasedejo v času, ko se pripravlja reforma tajništva. Smatra, da je to imenovanje naperjeno proti interesom malih držav, katerim je bilo obljubljeno, da bodo po reformi dobile večje zastopstvo v tajništvu.

Nato so na tajni seji razpravljali še o programu tokratnega zasedanja. V sredo pride na dnevni red razprava o nemških pritožbah proti Poljski zaradi dogodkov pri zadnjih volitvah.

S tem je bila tajna seja zaključena, takoj nato pa otvorjena javna seja, za katero je vladalo med publiko in številnimi navzočimi novinarji veliko zanimanje. Vse galerije so bile nabito polne. Sejo je otvoril Henderson s kratkim nagovorom, v katerem je predlagal, da odpošlje svet Društva narodov pozdravne čestitke novo izvoljenemu predsedniku mednarodnega razsodišča Japoncu Adačiju. Nato je svet prešel na dnevni red, ki pa ni vseboval nobenega važnejšega vprašanja. Med poročili, ki pridejo na dnevni red, je tudi poročilo jugoslovenskega zunanjega ministra dr. Voje Marinkovića o delu stalnega odbili sprejeti
bora za opijsko vprašanje. Med važnejšimi sklepi, ki so bili sprejeti na današnji seji je omeniti sklicanje četrte splošne prometne in tranzitne konference, ki se bo vršila 26. oktobra v Ženevi. Za 29. junij pa je sklicana evropska higijenska konferenca, ki naj razpravlja o povzdigi higijene na deželi. Pričakuje se, da bo svet DN jutri razpravljal o sklicanju splošne razorožitvene konference

Sestanek med Curtiusom in Grandijem

Ženeva, 19. januarja. AA. Nemški zunanji minister Curtius je imel danes enourni razgovor z italijanskim zunanjim ministrom Grandijem. Razpravljala sta o raznih vprašanjih, ki so na dnevnem redu evropske konference in zasedanja sveta Društva narodov. Ministra sta se sporazumela, da bosta vztrajala na zahtevi, naj se na evropsko konferenco povabita sovjetska Rusija in Turčija kot ravnopravni članici.

Pospeševanje poljedelstva na Češkoslovaškem

Reorganizacija kmetijskega šolstva, razširjenje zadružništva in uvedba zavarovanja proti toči in živinski kugi

Praga, 19. jan. r. V svrho povzdige in okrepitve češkoslovaškega poljedelstva, kakor tudi v svrho omiljenja vladajoče agrarne krize je pripravila češkoslovaška vlada za letošnje leto celo serijo akcij, ki naj služijo temu namenu. Poljedelsko ministrstvo je objavilo načrt o reorganizaciji poljedelskega šolstva in obljubilo, da bo posvetilo največjo pozornost razširjenju in okrepitvi poljedelskega zadružništva. Z racionalnejšo razdelitvijo dela in z dobro organizacijo prodaje se bo skušalo povečati konzum domačih poljedelskih pridelkov. Ministrstvo bo skrbelo tudi za to, da bodo imeli poljedelci na razpolago v dovoljni meri cenene kredite in bo zaradi tega razširilo in izpopolnilo organizacijo kreditiranja poljedelstva. Pogajanja glede zavarovanja proti toči in za zavarovanje živine se bližajo koncu, tako da bo v tem pogledu češkoslovaški kmet zaščiten pred vsakimi elementarnimi nezgodami. V načrtu je nadalje cela vrsta regulacijskih del na rekah, jezerih in močvirjih, kakor tudi melioracija obširnih doslej neobdelanih zemljišč. V veterinarnem pogledu se zlasti pripravlja reorganizacija glede izboljšanja živinske pasme in glede cepljenja živine proti tuberkulozi. Izvajanje agrarne reforme se bo intenzivno nadaljevalo. Etatiziranih bo nadaljnjih 200.000 ha gozdov tako, da bo tudi ta panoga dvignjena na najvišjo produkcijsko stopnjo. Za izkoriščanje gozdnega bogastva se bodo letos uvedle racionalnejše metode. Poljedelsko ministrstvo pripravlja tudi že sistematični načrt za daljšo dobo, ki naj služi organizaciji in pospeševanju kmetijstva v splošnem.

Važen finančni sporazum med Anglijo in Francijo

Sporazumno dajanje posojil za gospodarsko obnovo — Politično ozadje sporazuma

London, 19. jan. M. »Daly Telegraph« poroča, da je bil med Francijo in Anglijo po dolgotrajnih pogajanjih, ki so se vršila v Londonu in Parizu, dosežen važen sporazum. Gre za tesnejše sodelovanje francoskega in angleškega kapitala pod vodstvom obeh finančnih ministrov. **Sporazum določa, da bosta Anglija in Francija v bodoče dajali posojila in kredite samo po medsebojnem sporazumu in le onim državam, ki jim je denar res potreben za gospodarsko obnovo. Posojila bosta dajali skupno ali vsaka zase, toda vselej sporazumno.**

V političnih in diplomatskih krogih pripisujejo temu sporazumu tudi veliko politično važnost, ker vidijo v tem na eni strani dokaz tesnejšega sodelovanja med Francijo in Anglijo, na drugi strani pa akcijo, ki naj v gotovi meri omeji oboroževalno tekmovanje.

Sladkor v plamenih

Havana, 19. januarja AA. Včeraj so zažgali neznani požigalci 19 milijonov funtov sladkornega trsa.

Rojstni dan kraljeviča Tomislava

Beograd, 19. jan. p. Povodom današnjega rojstnega dne kraljeviča Tomislava, ki je sedaj star 4 leta, se je vršila danes dopoldne v dvorni kapeli ob navzočnosti kraljevskih roditeljev in ostalih članov krajevskega doma ter članov vlade služba božja.

Imenovanja v sodni službi

Beograd, 19. januarja, p. Z ukazom Nj. Vel. kralja so postavljeni za apelacijske sodnike pri višjem dež. sodišču v Ljubljani gg. dr. Milko Gaber, dr. Rudolf Sajovic in Vinko Strasser, vsi do sedaj sodniki deželnega sodišča v Ljubljani, ter dr. Lavo Mastnak, dosedaj načelnik v ministrstvu pravde v Beogradu.

Beograd, 19. januarja, p. Pripravnik pri okrožnem sodišču v Novem mestu Emil Pureber je postavljen za stalnega pripravnika v I/8.

Kraljeva in Masarykova zahvala Zvezi JČ-lig

Beograd, 19. januarja, r. Ob priliki svoje letne skupščine je Zveza jugoslovensko-čeških in češkoslovaških Lig v Jugoslaviji poslala brzojavne pozdrave Nj. Vel. kralju in prezidentu Masaryku. Na te pozdrave sta odgovorila minister dvora pismeno, prezident Masaryk pa po češkoslovaškem poslaniku v Beogradu. Pismo ministra dvora se glasi:

»Sprejemajoč z zadovoljstvom rodoljubne pozdrave poslane s skupščine Zveze jugoslovensko-češkoslovaških Lig kraljevine Jugoslavije v Beogradu, je Nj. Vel. kralj blagoizvolilo odrediti, da izrazim vsem udeležencem skupščine njegovo zahvalo.«

Prezident Masaryk je naročil beograjskemu poslaniku, naj izroči njegovo toplo zahvalo z željami za čim večji uspeh pri delu.

Včeraj se je vršila prva seja centralnega odbora Zveze, na kateri so bili objavljeni ti odgovori. Sejo je vodil podpredsednik dr. Kumanudi, prisostvovali pa so med drugim tudi gospa Fliederjeva, soproga češkoslovaškega poslanika ter delegati iz notranjosti države. Na seji je bil določen delavni program za letošnje leto. Ena najvažnejših točk letošnjega programa je osnovanje jugoslovensko-češkoslovaškega kluba, ki bo imel svoje prostore v centru Beograda.

Čsl. odlikovanje naših oficirjev

Praga, 19. januarja. h. Predsednik republike Masaryk je odlikoval z redom belega leva III. razreda naslednje jugoslovenske državljane: brigadnega generala v Beogradu M. M. Stojanovića, polkovnika in šefa kabineta šefa generalnega štaba D. J. Mojsilovića, polkovnika in šefa kabineta ministrstva vojske in mornarice S. V. Đorđevića, polkovnika inženjerja generalnega štaba v Beogradu B. S. Glišića in polkovnika in šefa generalnega štaba kraljevske garde v Beogradu D. J. Pavlovića.

Švehla gre na daljši odmor

Praga, 19. januarja h. Pričetkom prihodnjega meseca bo bivši ministrski predsednik Švehla odpotoval na daljši odmor na francosko Riviero. Po poročilu iz njegove okolice je njegovo zdravstveno stanje dobro.

Povratek ministrov Demetrovića in Šibenika

Zagreb, 19. januarja č. Po večdnevnem bivanju v Zagrebu sta se vrnila danes v Beograd ministra dr. Šibenik in dr. Demetrović.

Nevarnost poplave v Novem Sadu

Novi Sad, 19. januarja č. Onemu delu mesta, ki je znan pod imenom Veliki Liman, preti opasnost velike poplave. Zaradi naglega preokreta vremena se je pričel sneg topiti ter se zadržuje vsa voda po ulicah, ker ta del mesta še nima kanalizacije. Ljudje se že izseljujejo iz stanovanj.

Dva trda oreha za Ženevo

Ljubljana, 19. januarja.

V Ženevi je bilo danes otvorjeno januarsko zasedanje sveta Društva narodov. Ker se je malo poprej pričela evropska konferenca, so se delegacije evropskih držav zbrale ob lepem Lemanskem jezeru že nekaj dni pred tem. Pa tudi diplomatske diskusije so letos pričele zgodaj in so dovedle do prve napetosti že pred pričetkom zasedanja samega, kar je tem bolj značilno, ker se je ravno za letošnje zborovanje pripravilo že tako precej razburljivega gradiva. Prva napetost se je pojavila zaradi nemško-italijanskega predloga na evropski konferenci, naj se nanjo pozoveta in pripustita tudi Rusija in Turčija; predlog je postal kamen spodtike pač zaradi tega, ker se ne premotriva samo po stvarni pomembnosti, marveč s perspektive motivov, ki so bili merodajni za njegov nastanek in ki se pač niso rodili iz želje po skorajšnji konsolidaciji Evrope.

Incident na evropski konferenci je morda slab uvod v razpoloženje ženevskih diplomatov, zakaj zasedanje sveta ima letos dve točki na programu, ki bosta že sami na sebi zahtevali velikega diplomatskega takta in spretnosti, da njuno obravnavanje ne bo povzročilo še večjih razpok v zgradbi Društva narodov. Na dnevnem redu je namreč vprašanje svetovne razorožitvene konference, za katero bo treba določiti datum, kraj in predsednika, kar je prvo kot drugo in tretje vse sporno. Na dnevnem redu pa je tudi poljsko-nemški spor, ki je v danih razmerah še hujša zadeva, morda najbolj kočljiv problem januarskega zasedanja.

Nemčija je poslala v Ženevo tri note v tej zadevi in poleg njih imamo še pritožbo nemškega Volksbunda iz poljske Šlezije, seveda pa tudi poljska diplomacija ni držala rok križem. Zadeva je izredno delikatna, ne toliko po svoji vsebini, kolikor po okoliščinah, ki afero spreminjajo v zelo zamotano politično vprašanje. Ravno pa ji dajejo težino in jo uvrščajo med one evropske probleme, ob katerih mora biti diplomacija vedno na preži, da se iz njih ne sprožijo še hujše stvari.

Zaleski, poljski zunanji minister, je v odgovor na nemška obdolževanja glede poljskih »nasilstev« v poljski Šleziji s posebnim poudarkom pokazal na pravo težišče spora. Izjave nemških državnikov, kakor je bila n. pr. Treviranusova in v katerih se postavlja sprememba nemških vzhodnih meja kot nadvse aktualna naloga nemške državne politike in kjer se govori o poljskih zapadnih pokrajinah kot o neodrešenih nemških provincah, ustvarjajo v poljskem obrobnem predelu nad vse težko atmosfero. Tamkajšnja nemška manjšina se s takimi izjavami vzpodbuja na odpor zoper poljsko državo, se tirajo razpoloženje nespravljivosti in sovražnosti napram poljskim državljanom in posledica vsega tega je, da se nemška manjšina v poljski Šleziji smatra kot nekaka ekspozitura iz rajha, ki je samo začasno pod poljsko vlado.

V taki atmosferi se morajo sami od sebe prožiti konflikti med pripadniki obeh narodnosti in volitve v poljski Sejm, ki so, kakor pač vsake volitve, primerno razburile duhove, so dale priliko za znane incidente. Ali tudi ti spopadi nikakor niso bili tako tragične prirode in vrh tega Nemci pri njih niso brez krivde. Nadalje je gotovo, da Nemčija sistematično eksploatira vsako najneznatnejšo afero v poljski Šleziji, da po tem sistemu vedno znova opozarja na svojo tezo o nevzdržnosti vzhodnih meja, da krepi odpornost nemške manjšine na Poljskem in na ta način pripravlja teren za svoj končni cilj, revizijo mirovne pogodbe in spremembo sedanje poljsko-nemške državne meje.

Temu namenu služi tudi na veliko aranžirana afera pred ženevskim forom. Zato je umljivo, da se je tudi Poljska primerno pripravila v obrambo svojega stališča in da bodo nemški tožitelji v Ženevi naleteli tudi na kritična ušesa, pač smemo pričakovati. Obtožba bo najprej kritično prerešetana in šele potem bo mogoče govoriti o dejanjskem obtežilnem gradivu, o katerem pa nikakor ni gotovo, da bo naperjeno samo proti Poljakom.

Nemški afront zoper Poljsko, predlog za pritegnitev sovjetske Rusije, neke zahteve glede razorožitvene akcije, vse to kaže, da misli del današnje evropske diplomacije resneje glede poskusa z revizijonistično politiko. Kje so oprode tega načrta, kje so njegovi izvori in poborniki, o tem se je že ponovno govorilo in stvar v Evropi pa ni nova. Zato smemo morda upravičeno pričakovati, da se bo na oni strani, ki revizionizem v sedanji obliki odločno pobija, pojavil prav tak odločen afront zoper najnovejši poskus reakcije in šovinizma.

Pesimistično presojanje položaja v Evropi

Belgijski socialistični voditelj o položaju -- Situacija je slabša, ko kdaj prej -- V razorožitvenem vprašanju je treba previdnosti

Bruselj, 19. jan. AA. V Narodnem domu je imel socijalistični voditelj Vandervelde govor, v katerem je poudaril, da sicer ne verjame v skorajšnjo svetovno vojno, da pa je treba računati s tem, da je mednarodni položaj na zemlji slabši kakor kdajkoli do zdaj. Če pride do kršitve svetovnega miru, bi se moglo to zgoditi samo tako, če bi bila napadena Poljska. Zato je treba paziti, kaj počne Nemčija. Na koncu svojega govora je izjavil, da se more versajska mirovna pogodba izpremeniti samo mirnim potom in le s prostovoljnim pristankom vseh zainteresiranih držav.

Pariz, 19. jan. AA. V svojem govoru v Društvu za Društvo narodov je senator H. de Jouvenel izjavil, da je treba vztrajati pri razorožitvi in jo forsirati, vendar pa je treba biti oprezen v vprašanju taktike, ker se utegnejo tudi najplemenitejše ideje zlorabiti.

Finančna kriza Italije

Rim, 19. jan. M. Deficit v italijanskem državnem proračunu, ki je iznašal že koncem meseca novembra nad 900 milijonov lir, še vedno stalna narašča. To je prisililo vlado, da uvede skrajno štednjo v celokupnem državnem gospodarstvu. Na izrecno zahtevo Mussolinija so morali vsi ministri še enkrat revidirati svoje proračune in črtati vse količkaj nepotrebne izdatke. Na ta način se je doseglo neznatno znižanje, ki pa seveda zdaleka ne more pokriti ogromnega deficita. Redukcije izdatkov so razmeroma malenkostne. Zunanje ministrstvo je skrčilo svoj proračun za 28, notranje za 17, ministrstvo javnih del za 26 in za mornarico za 12 milijonov lir. Med drugim je bilo nadalje črtanih 30 milijonov za obnovo krajev, opustošenih od lanskega katastrofalnega potresa. Parlament, ki se sestane 12. februarja, bo razpravljal o novem proračunu. Zasedanje bo trajalo najdalje do 15. marca.

Zasedanje angleškega parlamenta

London, 19. jan. AA. Jutri se sestane angleški parlament z obširnim delovnim programom. Parlament bo razpravljal o prosvetnih vprašanjih, o trgovinskih sporih, o brezposelnosti in o Indiji. O teh vprašanjih se bo večkrat glasovalo. Politični krogi menijo, da bo imela vlada v glavnih vprašanjih večino. V četrtek predloži generalni državni pravdnik Jowiit v drugem čitanju zakonski načrt glede trgovinskih sporov. Jutri se sestanejo liberalci ter bodo sklepali o stališču liberalne stranke do programa sedanjega zasedanja.

Železniška nesreča v Nemčiji

Königsberg, 19. januarja. g. Na kolodvoru Gdingen se je danes dopoldne dogodila huda nesreča. Osebni vlak je zavozil v tovorni vlak, ki je stal na postaji. Lokomotiva osebnega vlaka in trije osebni vozovi so skočili s tira. Dva voza sta se zarila drug v drugega. Izpod ruševin so potegnili štiri trupla. 41 oseb je bilo več ali manj hudo ranjenih. Število žrtev je zaradi tega tako veliko, ker je bil osebni vlak popolnoma zaseden. Žrtve so večinoma poljski delavci, ki so bili zaposleni v Gdingenu. Vzrok nesreče je v tem, da je strojevodja osebnega vlaka spregledal uvozne signale.

Spopadi med komunisti in nacionalisti v Hamburgu

Hamburg. 19 januarja s. V raznih delih mesta je prišlo do hudi spopadov med komunisti in narodnimi socialisti. Komunisti so napadli prostore narodnih socialistov. Več narodnih socialistov je bilo s streli ranjenih.

Curtius bo odstopil?

Berlin, 19. januarja, s. »Zwölfuhrblatt« javlja, da se mora pričakovati odstop nemškega zunanjega ministra dr. Curtiusa. Kot kandidat za njegovega naslednika se imenuje nemški poslanik v Bernu Adolf Müller, ki je od leta 1928 na svojem mestu v Bernu in ki velja za socialnega demokrata. Poleg njega pa se imenuje tudi Treviranus.

Hitlerjev lek za ozdravljenje krize v Nemčiji

London, 19. jan. s. Listi objavljajo razgovor ameriškega novinarja Maksa Fraenkla z voditeljem nemških narodnih socijalistov Hitlerjem, ki je med drugim izjavil, da so kritičnega položaja Nemčije krivi predvsem židje. Na opombo novinarja, da ni v Nemčiji niti en odstotek židov, je Hitler dejal, da smatra za žida vsakega, ki ni čist Nemec. Če bi bilo po njegovem bi morali izgnati iz Nemčije vse žide, ki so se priselili po prevratu, njihovo imovino pa zapleniti. Ostalim židom bi se moralo prepovedati vsako udejstvovanje v javnem življenju.

Zasedanje čsl. zbornice

Praga, 19. januarja h. Po informacijah iz poslanske zbornice se bo sestala zbornica v zadnjem tednu meseca januarja k svoji prvi seji po božičnih počitnicah. Na dnevnem redu so za sedaj le vprašanja nepolitičnega značaja. Senat se bo sestal pojutrišnjem.

Rumunija išče posojila

Bukarešta, 19. januarja g. Rumunska vlada vodi pogajanja s francoskim finančnim konzorcijem zaradi posojila. Govori se pa, da je ta konzorcij stavil zelo težke pogoje za to posojilo in sicer zahteva izdajni kurz po 76 %, obrestno mero pa po 7 in pol odstotka. Vlada bo proučila te pogoje, venda: pa se smatra, da jih bo odklonila.

»Do X« bo kupila brazilska vlada

London, 19. januarja č. »United Press« poroča iz Rio de Janeiro, da bo »Do X« po atlantskem poletu prodan brazilski vladi, kakor so bili prodani italijanski hidroavijoni. Tudi »Do X« bo plačan baje z brazilsko kavo.

Angleški rudarji zopet na delu

London, 19. januarja AA. Ker je bil med rudarji in lastniki premogovnikov dosežen sporazum, so danes pričeli delati vsi južnowaleški premogovniki.

Šahovski turnir na Semmeringu

Semmering, 19. januarja g. Druga partija med Tartakowerjem in Sultanom Khanom je končala z zmago zadnjega. Tartakower se je vdal po 71 potezah. Stanje je sedaj 1:1. Tretja partija se bo vršila jutri.

Dr. Čok o kolonizaciji v Južni Srbiji

Ljubljana, 19. januarja.

V opetovanih obširnih informativnih dopisih iz Beograda smo našo javnost že kolikor toliko podrobno informirali o kolonizacijski akciji v Južni Srbiji in o problemu razmestitve naših primorskih rojakov v ugodnih neobljudenih poljedelskih pokrajinah, kakor tudi o možnosti zaposlitve v posameznih podjetjih po državi. Kolikor sklepamo iz mnogih povpraševanj, so naši članki med primorskimi rojaki vzbudili veliko zanimanje. Prav očitno pa je bil ta interes posvedočen z veliko udeležbo na sobotnem predavanju društva »Soče«. Prostrana dvorana pri Levu je bila nabito polna in je z velikim zanimanjem poslušala izvajanja odvetnika dr. Ivana Čoka, ki se je pripeljal iz Beograda, da ožjim rojakom poda čim izčrpnejše informacije o kolonizaciji v Južni Srbiji.

Vseskozi zanimiva izvajanja g. predavatelja so se v glavnih obrisih krila z našimi članki, podal pa je še mnoge podrobne navedbe o praktičnem izvajanju naseljevanja. Po njegovi zasnovi je rezerviranih 300 hektarjev plodne zemlje v Bistrenici, naselbini med Gradskim in Negotinom. Evidenco nad to zemljo vodi Savez agrarnih zajednica v Skoplju. Vsi tamošnji kolonisti imajo vaške zadruge, ki so včlanjene v skopski zvezi. V Bistrenici je za nove naseljence že rezerviranih 17 hiš z 20 gospodarskimi poslopji. Za naselitev se je prijavilo že nad 500 interesentov, pričakovati pa je še novih prijav in za vse te interesente bo še treba najti zemljo v Macedoniji, da si tam osnujejo svoje nove domačije ter z vzglednim gospodarjenjem pretvorijo vso Južno Srbijo v najbogatejšo pokrajino Jugoslavije.

Jutri, v torek, bo g. dr. Čok vzel s seboj šest prijavljencev, med njimi je tudi primorski učitelj, ki bo v novi koloniji vse pripravil za ureditev in modernizacijo tamošnje šole. Čim se bo osnovala prva nova zadruga, bo naprosila Privilegirano agrarno banko za 3 milijone dinarjev kredita, jamstvo bo prevzela država in bodo kolonisti prejemali posojila po 6 do 7 odstotkov. Preko zveze agrarnih zajednic v Skoplju pa je mogoče dobiti ugodno posojilo tudi pri Hipotekarni banki. Začetek je storjen, zanimanje je veliko, ker se pričenjajo poleg primorskih beguncev javljati za kolonizacijo v Južni Srbiji tudi domačini iz prenaseljene dravske banovine. Kdor pa želi točnih in podrobnih informacij, mu je g. dr. Ivan M. Čok radevolje na uslugo. Njegov naslov je: Beograd, Miloša Pocerca 23a.

Važno socialno zborovanje

Seja upravnega odbora Zveze društev privatnih nameščencev

Ljubljana, 19. januarja.

Zveza društev privatnih nameščencev je imela v nedeljo 18. t. m. dopoldne svojo sejo v restavraciji v Vevčah. Seji so prisostvovali poleg predsedstva tudi zastopniki naslednjih, v Zvezi včlanjenih društev: Društva rudniških nameščencev iz Trbovelj in Zagorja, Društva odvetniških in notarskih uradnikov iz Maribora, Zveze delovodij in industrijskih uradnikov iz Ljubljane, Organizacije praktičnih elektrostrojnih tehnikov iz Ljubljane, Društva zasebnih in avtonomnih nameščencev iz Ljubljane, Društva nameščencev KID z Jesenic, Saveza apotekarskih saradnika, sekcija Ljubljana, Društva privatnih nameščencev iz Št. Pavla, Društva privatnih nameščencev iz Guštanja, Društva nameščencev Združenih papirnic Vevče in Društva delovodij in industrijskih uradnikov iz Kamnika.

Sejo je vodil predsednik Zveze g. Joško Zemljič, nakar so funkcionarji podali svoja poročila. Iz blagajnikovega poročila je razvidno, da ima Zveza poseben **brezposelni fond** »Splošni podporni fond«, v katerem ima nad 55.000 dinarjev premoženja. Upravni odbor je razpravljal **o vstopu v Federacijo jugoslovenskih nacionalnih strokovnih organizacij v Beogradu.** Po izčrpnem referatu tajnika g. Kravosa je upravni odbor soglasno sklenil pristop k federaciji; za delegata v upravni odbor federacije sta bila določena gg. Joško Zemljič in Vladimir Kravos, za namestnika pa gg. Franjo Volčanšek iz Trbovelj in Evgen Lovšin.

Upravni odbor je dalje razpravljal **o načrtu zakona o socialnem zavarovanju,** o čemer sta poročala poddirektor Pokojninskega zavoda g. dr. Janko Vrančič in Joško Zemljič. Na podlagi referatov in razprave je bila sprejeta resolucija, k inaglaša stališče Zveze do zakonskega načrta. Gg. Lovšin in Zemljič sta poročala pri tem tudi o delu Pokojninskega zavoda in Trgovskega bolniškega in podpornega društva.

Seja, ki je trajala štiri ure, je bila ob 1. popoldne zaključena, nakar se je vršil skupen obed vseh delegatov, nad 80 po številu. Po obedu so si delegati pod vodstvom g. Ivana Kureta ogledali naprave vevške papirnice, ki je vsakemu udeležencu poklonila v spomin zavitek pisemskega papirja. Popoldne so se vsi delegati zbrali v lokalih Društva nameščencev Združenih papirnic v Vevčah, kjer se je predsednik Zveze g. Zemljič zahvalil vevškemu društvu za prisrčen sprejem delegatov.

Dobro oborožen divji lovec

Šmartno pri Litiji, 19. januarja.

Tudi v lovskem revirju našega lovskega kluba so se že dalje časa udejstvovali divji lovci, te dni pa je g. Pavle Knaflič, industrijalec, ko je hodil po gozdu nad Malo Kostrevnico, začul z nasprotnega hriba dva strela. Vedel je, da pravih lovcev ni v revirju, zato se je takoj napotil v breg, da bi zasačil divjega lovca. Ko se je skril za neko drevo, je opazil najprej obstreljenega zajca, za njim pa divjega lovca z dvocevko v roki.

— Stoj, Maren, te že poznam! je zaklical. Divji lovec je za trenutek obstal, potem pa urno zbežal po rebri navzdol.

Na ovadbo g. Knafliča so orožniki na Marnovem domu izvršili hišno preiskavo ter našli tam lovsko puško dvocevko, dve puški enocevki, pištolo »Frommer« ter lepo zalogo šiber in smodnika. Marn je prvotno seveda vse tajil, ko pa je preiskava spravila toliko orožja na dan, je seveda umolknil. Pri njem so našli tudi dve ribiški mreži, kar dokazuje, da ni bil samo divji lovec, temveč tudi divji ribič.

Epidemija hripe na Dunaju

Na hripi je obolelo najmanj pol milijona ljudi – Vse bolnice so prenapolnjene – Številni smrtni primeri

Dunaj, 19. jan. d. Kakor poročajo današnji listi, na Dunaju ni hiše in družine, v kateri bi ne bilo vsaj enega bolnika. Hripa se je zadnje dni naravnost katastrofalno razširila. Prominentni zdravniki zatrjujejo, da je v splošnem značaj bolezni letos mnogo lažji, kakor prejšnja leta, toda smrtni primeri mnogo rapidnejše naraščajo, ker se je običajni gripi pridružila tudi takozvana pljučna kuga. Bolezen kosi med zdravniki samimi in je v teku zadnjih treh dni umrlo pet uglednih dunajskih zdravnikov. Med smrtnimi žrtvami epidemije je tudi mnogo mladih dunajskih bolničark, ki so imele zadnje dni ogromno dela in so v veliki meri podlegle splošni onemoglosti.

Vse bolnice so tako prenapolnjene, da so morali začasno ustaviti sprejemanje bolnikov in so včeraj sprejemali samo v res najnevarnejših primerih. V bolnicah leže bolniki po hodnikih, stopniščih in povsod, kjer je sploh mogoče postaviti posteljo. V vojašnicah so rekvirirali posteljnino in železna postelja stojala. Danes dopoldne je dunajski mestni sindikat sklical konferenco, na kateri so razpravljali o zasilnih ukrepih. Sklenjeno je bilo, da se ustavi pouk v nekaterih ljudskih šolah, ki se bodo izpremenile v zasilne bolnice. Po splošni sodbi zdravnikov potrebuje Dunaj za prihodnje dni najmanj 2 do 3 tisoč bolniških postelj. Točno razširjenje hripe ni mogoče kontrolirati, ker obolelosti na hripi ni treba javiti mestnemu fizikatu kakor pri drugih nalezljivih boleznih. Sodijo pa, da je na Dunaju najmanj pol milijona ljudi v postelji.

Tudi o številu smrtnih žrtev ni točnih podatkov, ker je magistrat zabranil objavljanje takih poročil, da bi se ne vzbujalo po nepotrebnem vznemirjenje in strašilo tujcev pred posetom Dunaja. Po izjavah zdravniških krogov pa je bilo samo v zadnjih dneh več sto smrtnih primerov, ki so posredno ali neposredno posledica hripe.

Posebno močno je razširjena hripa med šolsko mladino. Povprečno je obolelo na hripi več ko polovico otrok. Tudi med vojaštvom je bolezen zelo razširjena. Dunajski listi objavljajo navodila zdravnikov, kako se je najlažje obraniti te bolezni. Predvsem priporočajo red in snago ter često desinfekcijo ustne votline.

Hripa tudi v Inomostu

Inomost, 19 januarja s. Tudi tukaj je pričela razsajati hripa. V državnih uradih je obolela ena tretjina nameščencev, v šolah pa je obolela polovica otrok. Pri alpskem lovskem regimentu imajo 200 bolnikov.

V Tokiju umre dnevno 50 ljudi

Pariz, 19. januarja AA. Kakor poročajo, se epidemija hripe na Japonskem zelo širi. V Tokiju in Jokohami so zaprli šole. V Tokiju umre na dan na njej do 50 oseb.

Palača socialnih institucij v Zagrebu

Beograd, 19. jan. č. V prisotnosti ministra za socialno politiko in narodno zdravje Nikole Preke se je danes vršil v Beogradu predsestanek za konferenco, ki bo jutri v Zagrebu z ozirom na gradnjo palače za delavske socialne ustanove. Pred dnevi smo že poročali, da se bo na tkzv. Ciglani, kjer so bile doslej še iz avstrijskih časov postavljene barake, ki so jih uporabljali za stanovanja istrskih beguncev, zgradila velika palača, v kateri bodo našli zatočišče izseljeniški komisarijat, delavska zbornica, javna borza dela in Higijenski zavod.

Praznik bogojavljenja v Beogradu

Beograd, 19. jan. p. Z izredno svečanostjo je bil danes v Beogradu obhajan cerkveni praznik bogojavljenja, ki je združen s posvetitvijo vode. Cerkvenim svečanostim je prisostvovalo ogromno število prebivalstva, kakršnega ob takih prilikah že leta in leta ni bilo. Vse od Saborne cerkve pa do savskega pristanišča je publika napolnila ulice. Navzoči so bili tudi člani vlade, diplomatskega zbora ter razne deputacije kulturnih in nacionalnih društev s svojimi zastavami. Cerkveno opravilo je obavil patrijarh Varnava ob veliki asistenci duhovščine.

Bitka z na smrt obsojenim razbojnikom

Split, 19. jan. č. Včeraj ob 3. popoldne je končno uspelo orožniški patrulji ujeti glasovitega razbojnika Todora Medića, ki je prizadejal poslednja leta silnih skrbi seljakom, zlasti odkar je bil drugič ušel iz ječe, kmalu potem, ko je bil obsojen na smrt. Znano je bilo, da se Todor Medić potika po severni Dalmaciji, Bosni in Liki. Orožnikom v Erveniku, je bilo javljeno, da je prišel v bližino naselbine tolovaj Medić ter se skril v neko zapuščeno župnijsko poslopje. Na lov za Medićem se je napotila orožniška patrulja, pomnožena s člani finančne kontrole. Obkolili so hišo ter pozval Medića, naj se vda. On pa je na to vabilo odgovoril s streli iz karabinke, nakar so tudi orožniki pričeli streljati. Boj je trajal skoro tri ure, dokler ni bil razbojnik ranjen. Dobil je dva strela, prvega v prsa, drugega v vrat. Ranjenega Medića so spravili v bolniški oddelek šibeniških zaporov.

Todor Medić je že dvakrat pobegnil iz ječe, prvič pred, drugič po obsodbi, ki se je glasila na smrt. Nanj je bila razpisana najprej nagrada 5000 Din, ki je bila pozneje zvišana na 50.000 Din. Star je šele 25 let.

Velik požar v Berlinu

Berlin, 19. jan. d. Sinoči okrog 6. je nastal v tovarni Siemensovega koncerna iz neznanega vzroka požar, ki se je širil z bliskovito naglico. V par minutah je bil v plamenih ves kompleks poslopij, ki obsega okrog 1600 kvadratnih metrov. Med požarom so nastale številne eksplozije in plameni so švigali tako visoko v zrak, da jih je bilo opaziti iz centruma Berlina. Iz vseh delov mesta so prišli na pomoč gasilci, vendar pa se jim je po napornem večurnem delu jedva posrečilo rešiti glavno tvorniško poslopje, dočim je tudi na tem poslopju streha zgorela. Zaradi eksplozij ogljikove kisline so v okolici popokale vse šipe. Materijalna škoda je zelo velika, človeških žrtev ni bilo.

Za samostojno zavarovanje nameščencev

Beograd, 19. jan. AA. Zastopniki »Merkurja«, Društva zasebnih in trgovskih nameščencev Jugoslavije, beograjske trgovske omladine in Pokojninskega zavoda v Ljubljani so imeli včeraj v prostorih beograjske trgovske omladine skupen sestanek.

Na tem sestanku so razpravljali o zakonskem načrtu o socijalnem zavarovanju. Po daljši razpravi so sprejeli soglasno resolucijo, v kateri **zahtevajo, naj se duševni delavci in trgovski nameščenci izločijo iz občega delavskega zavarovanja ter postanejo posebni samostojni nosilci tega zavarovanja, kakor je to v drugih naprednih državah.** Razen za primer bolezenskega in nezgodnega zavarovanja zahtevajo nadalje, **da se uvede pokojninsko zavarovanje,** ki zaenkrat obstoja v Sloveniji in Dalmaciji, tudi po ostalih delih države. To pokojninsko zavarovanje naj bi izvedli trije samostojni zavodi. Zastopniki navedenih organizacij bodo imeli sestanke s svojimi društvenimi člani in drugimi ustanovami, da jih pridobe za to resolucijo.

Predavanje o razvoju in pomenu časopisja

Ljubljanska sekcija Saveza grafičnih radnika prireja v prostorih državne trgovske šole redna predavanja za svoje članstvo. V sedanjem, smorteno zasnovanem ciklu predavanj je bil sestanek dne 19. t. m. posvečen razvoju in pomenu časopisja. Kot predavatelj je nastopil član redakcije »Jutra« g. dr. Stanko Jug, ki je v dobro zasnovanem in prav interesantno podanem predavanju orisal zgodovino tiska od prvih primitivnih začetkov do današnjega veleindustrijskega razmaha. Njegovo z obilnimi podatki dokumentirano predavanje je dalo poslušalcem jasen pregled vsega mogočnega razvoja te današnje velesile. Predavatelj je bil za svoja poučna in vzpodbudna izvajanja nagrajen z iskrenim aplavzom, ki je pričal, da je predavanje doseglo svoj namen. Zaradi svoje informativnosti bi zaslužilo, da bi ga bil g. dr. Jug kdaj ponovil še pred širšim občinstvom.

Drugi nastop dr. Aljehina v Beogradu

Beograd, 19. januarja p. Snoči je svetovni šahovski mojster dr. Aljehin na svoji turneji po Jugoslaviji drugič gostoval v Beogradu. Turnirju je prisostvovala velikanska množica šahistov, ki je napeto sledila borbi med beograjskimi šahisti in svetovnim mojstrom. Aljehin je izmed 34 partij dobil 25, 5 jih je končalo remis, 4 pa je izgubil. Danes popoldne je bil dr. Aljehin sprejet v avdijenci pri kralju.

Vremenska napoved

Zagrebska vremenska napoved za danes: Prilično stalno vreme, oblačnost spremenljiva, precej vedrine. — **Situacija včerajšnjega dne:** Po prehodu neobičajno velike barometerske depresije preko severnega dela kontinenta, je prišel sedaj z jugozapada Evrope visok pritisk, ki povzroča jasno vreme. Tlak je v splošnem porasel za 9 do 15 mm, zlasti v severnih in zapadnih predelih ter v Primorju, manj pa na vzhodu. Gibal se je med 755 in 765 mm. Jutranje temperature so skoro povsod padle za 1 do 5 stopinj in so se gibale od minus 11 do plus 3. Padavine so bile le malenkostne.

Dunajska vremenska napoved za torek: V južnih alpskih državah oblačneje, najbrž padavine, v splošnem nagle spremembe vremena.

Žrebanje drž. razr. loterije

Dne 16. januarja 1931 so bili izžrebani naslednji dobitki:

I. razreda

Din 7.000.— št. 66.487,
Din 3.000.— št. 88.000,
Din 500.— št. 27.706,
Din 200.— št. 1.895, 16.056, 16.073, 17.913, 19.165, 19.166, 19.167, 29.207, 35.383, 36.621, 36.671, 37.718, 37.797, 38.110, 38.142, 46.682, 47.415, 47.489, 48.319, 48.351, 53.869, 56.099, 67.558, 67.595, 68.713, 68.756, 73.989, 75.024, 75.069, 76.606, 76.619, 76.623, 76.697, 77.227, 77.251, 84.169, 84.196, 86.932, 87.942, 89.166, 96.671, 96.681, 96.841, 98.180, 98.921.

Zadružna hranilnica r. z. z o. z. Ljubljana, Sv. Petra c, 19

Naši kraji in ljudje

Smuške tekme na Pohorju

Prevoz smučarjev iz Ribnice na postajo Brezno.

Ljubljana, 19. januarja.

Včerajšnje smuške tekme na Pohorju za prvenstvo dravske banovine in Mariborskega zimskosportnega podsaveza niso bile pomembne le za izvojevanje omenjenih prvenstev, kot klasifikacija sposobnosti naših smučarjev, vse več in dragocen je bil njihov pomen za razvoj tega plemenitega sporta na severu naše banovine. Udeleženci in posetniki pri tekmovanjih, ki so prišli s kranjske plati, so se lahko prepričali, da se tudi tam smučarstvo razvija, da napreduje in zmaguje med vsem narodom. S kakšno ljubeznijo in razumevanjem so prireditev podprli faktorji iz Ribnice in Brezna, se je lahko prepričal le tisti, ki je bil sam navzoč. Vsi, krajn ob nad 10 km dolgi dolini potoka Ribnice, posebno Ribnica in Brezno so bili v državnih zastavah. Ljudstvo je bilo slavnostno razpoloženo kot pri žegnanju. V Ribnici, kjer je bil cilj vseh treh tekmovalnih prog, je pomagal, kdor je le mogel. Gasilci so bili smučarjem ves dan na razpolago, odpenjali so tekmovalcem na cilju smuči, ogrinjali z odejami, greli toplo vodo itd. Šolsko vodstvo je določilo veliko šolsko sobo, da so se smučarji lahko preoblekli, umili in pri topli peči odpočili. Šolska veža je bila zastavljena z »dilcami« vsepovsod

Z razumevanjem in skrbjo, s kakršno je sodelovala ribniška občina in Tujskoprometno društvo, se najde le redko kje. Na predvečer tekmovanja je priredila občina pozdravni večer vsem funkcijonarjem in tekmovalkam, ki so bile nastanjene v Ribnici. Župan ribniški g. Witzman in načelnik tujskoprometnega odseka dr. Vovšek sta iz lastne inicijativnosti organizirala prevoz smučarjev in posetnikov s postaje Brezno v Ribnico k cilju. Občina, kakor tudi odsek se nista strašila stroškov, in so dali zmagovalcem krasna darila: dragoceno pisalno pripravo na marmornati plošči, bronast kip smučarja in vazo iz brušenega stekla s srebrnim okovom.

Vodja prireditve g. profesor Joško Šile iz Maribora je o tekmi povedal tole: Sedaj, po končanem tekmovanju lahko rečem, da sem z delom kot predsednik prireditve povsem zadovoljen, saj se je vse dokončalo v najlepšem redu, brez nesreč in točno po določenem programu. Za vse to pa gre vsa pohvala mojim sodelavcem, na čijih ramah je bilo vse organizatorno delo in pa ostalih činiteljev, ki so z vzorno požrtvovalnostjo pripomogli do tolikega tekmovalnega uspeha, kakršnega pri nas do sedaj ni imela nobena slična prireditev. Naj se pri tej priliki zahvalim gospodom, ki so s svojim pokroviteljstvom, delom in navzočnostjo počastili tekmovanje in s tem dali prireditvi najlepši pomen. Predvsemi hvala pokrovitelju g. banu dr. Marušiču, ki je bil na žalost službeno zadržan, in ga je zastopal g. okrajni inspektor dr. Schaubach; g. višjemu sodnemu svetniku dr. Dav. Senioru, ki je zastopal Tujskoprometno zvezo in SPD Maribor, mariborskemu podžupanu dr. Lipoldu, in g. Lenarčiču iz Josip dola, g. zdravnikom, ki so vršili službo na startih in cilju dr. Žguru, dr. Joško Furlanu, dr. Vovšku in pa vedno in povsod vzorno požrtvovalnemu dr. Joži Sekuli, ki je dal sam na razpolago ves potrebni sanitetni materijal. Pohvala pa tudi vsem domačinom, ki so pomagali in sledili prireditvi z velikim zanimanjem.

»Kanoni«, ne brez zmagoslavnega nasmeška. Od leve na desno so: ing. Janko Janša (tretji v kategoriji seniorjev), gdč. Šulgaj Jelka (damska prvakinja) in g. Joško Janša, prvak seniorjev.

Vso pozornost in podporo je izkazal tudi JZSS, ki sta ga zastopala dr. Janko Berce (današnje »Jutro« pomotoma poroča dr. Pirc. Op. ur.) in g. Janez Bitenc, ki sta oba prevozila vso seniorsko tekmovalno progo. Vso naklonjenost je pokazala tudi žel. uprava, ki je običajni večerni vlak od Fale podaljšala do Brezna in stavila na razpolago dovolj udobnih vagonov. Ne zadnjima gre veliko zasluge na uspehu gospodu Vjekoslavu Goluboviču, podsaveznemu predsedniku in tehničnemu vodji tekme ter g. Brunu Parmi, podsaveznemu tajniku, ki je zmogel vse ogromno upravno delo.

Po današnjem uspehu lahko pritrdim besedam tajnika SPD g. Gajška, ki je že na pozdravnem večeru poudaril, da bo krasota Ribnice prišla do veljave prav šele tedaj, ko bo dograjena velika koča na Jezerskem sedlu in bodo končana zadnja dela pri gradnji ceste, za kar gre zasluga gospodu podbanu dr. Pirkmajerju, občinskemu odboru v Ribnici in g. Lenarčiču. Z dokončanjem teh del bo postala Ribnica idealno izhodišče za vse smeri v Pohorje, naša Kranjska gora, naš mali St. Moritz. Upam in želim, da v tej smeri naše nadaljnje delo ne bo brez uspeha!

Konferenca strokovnih rudarskih organizacij v Trbovljah

Trbovlje, 19. januarja.

Včeraj se je vršila v Delavskem domu važna konferenca vseh rudarskih strokovnih organizacij, ki jo je sklicala Delavska zbornica. Namen te konfernce je bil, da se vse organizacije posvetujejo, kako bi se odpomoglo rudarski krizi, ki se z vsakim dnem opasno veča. Konference so se udeležili po svojih delegatih vse tri strokovne organizacije, II. delavska skupina, Delavska zbornica in glavna Bratovska skladnica. Delavsko zbornico in glavno Bratovsko skladnico sta zastopala gg. Uratnik in Šoter. Slednji je ravno prišel iz Beograda, kjer se je mudil z drugimi delegati in interveniral v ministrstvih za šume in rude in socijalno politiko glede priključitve Bratovskih skladnic splošnemu zavarovanju delavcev. G. minister Dušan Sernec je delegaciji obljubil, da se bo želji rudarsih delavcev ugodilo. Isto jim je obljubil tudi minister socijalne politike g. Preka

O sedanji situaciji v rudarskih revirjih je obširno poročal g. Uratnik in omenil, da zbira Delavska zbornica podatke o posledicah rudarske krize, ki upropašča tako delavstvo kakor tudi druge sloje, ki so odvisni od zaslužka rudarjev. Ko bodo ti podatki zbrani, bo sestavila Delavska zbornica obširno spomenico, ki bo izročena gospodu banu Dravske banovine. V kratkem se bo sklepala nova pogodba med državo in TPD, zato je potrebno, da dobe državne oblasti vse podatke o kritičnem stanju našega delavstva pravočasno v roke, da jih prouče in ukrenejo potrebno, da se to stanje izboljša, kar se bi dalo doseči s tem, da se uvoz premoga prepove in da se dobave drž. železnic zvišajo. Le na ta način bi bilo delavstvo lahko zopet polno zaposleno.

Delegati so sledili z zanimanjem izvajanjem obeh referentov.

V slučajih zastrupljenja, povzročenega po zastrupljenju pokvarjenih jedil, kakor tudi po alkoholu, nikotinu, morfiju, opiju, kokainu je uporabna naravna **»Franz Josefova« grenčica** bistven pripomoček. Zdravniška strokovna dela navajajo, da pri zastrupljenju s svincem staropreizkušena **»Franz Josefova« voda** ne odpravi samo trdovratno zapeko, temveč da učinkuje tudi kot specifično protisredstvo. **»Franz Josefova« grenčica** se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

Lendavski občinski proračun

D. Lendava, 19. januarja.

Lendava, ki ni ne vas, ne mesto, ne trg, ampak velika občina, živi svoje življenje zaprta sama vase, da se o njenem internem razvoju in žitju sliši v javnosti prav malo. Naj navedemo nekaj številk njenega gospodarstva v tekočem letu.

Proračun izkazuje dohodkov: gospodarstvo 43.710 Din, pristojbine 26.000, javne naprave 4000, razni dohodki 300, izredni dohodki 23.510 in davščine 349.515 Din. Skupni dohodki znašajo torej 447.035 Din. Izdatki: gospodarstvo 47.600 Din, uprava 80.800, redarstvo 64.200, javna dela 35.900, zdravstvo 16.750, razni izdatki 40.800 socialno skrbstvo 7268, šolstvo in prosveta 104849, kmetijstvo 2500 Din in izredni izdatki 11.700 Din. Izdatkov je skupno 412.367 Din, tako da izkazuje proračun nekoliko pribitka.

Občina črpa skoraj vso finančno moč iz davščin, gospodarstvo izkazuje celo več izdatkov, kakor dohodkov. Pri izdatkih so zlasti visoke postavke za upravo in redarstvo, dočim je za kmetijstvo določena postavka borih 2500 Din. Če se upošteva, da spada k Lendavi vas Frimlini in Lendavske gorice, je ta postavka izredno nizka. Kakor povsod, je tudi tu postavka za šolstvo zelo visoka.

V proračunu niso predvidena nobena večja dela in bo Lendava životarila še naprej v sedanji molčečnosti in pasivnosti. Naš proračun je v primeri s proračuni drugih krajev z istim številom prebivalstva izredno nizek. Največja problema za Lendavo sta v bližnji bodočnosti gradnja noce šole in električna razsvetljava. Upamo, da se bo to kmalu uresničilo.

Danes premiera!
Predstave ob 4., 7. in 9. uri

JOHN BOLES

nepozabni pevec »RIO RITE«. — V prekrasnem filmu romantične ljubezni, petja, pustolovščin in prijateljstva v krasnih naravnih barvah!

POSLEDNJI POLJUB

Lep dopolnilni spored in velezabavna Miki miška - humoreska.

Elitni kino Matica

Predprodaja vstopnic od 11. do pol 13.

Kosmovi mamici v spomin

Trbovlje, 19. januarja.

Pred nekaj dnevi so pokopali na Dobovcu daleč naokrog znano mamico Marijo Kosem, ki je prebivala pri slapu Mitovšek onkraj trboveljske postaje. Pokojnica je odgojila 13 otrok, od katerih jih živi še 9, ki so razven ene hčerke že vsi preskrbljeni. Tako velika družina jo je stala mnogo truda in skrbi. Pokojnica je bila posebno znana po svoji dobrotljivosti in gostoljubnosti. Daleč naokoli so jo poznali izletniki in smučarji, ki so hodili mimo njenega doma na Kum. Tudi v Trbovljah je bila dobro znana, ker hodi od tam mnogo ljudi na Kum in to baš po lepi poti ob izviru slapa Mitovšek. Reveži pa so jo častili kot svojo dobrotnico, kajti vsakega je obdarovala in mnoge tudi prenočila. Sploh je blaga žena, živeča v skromnih razmerah, pomagala kadar je le mogla.

O spoštovanju in simpatijah do nje je pričal pogreb, kakršnega že dolgo ni bilo na dobovškem pokopališču. Dobri ženi blag spomin, rodbini iskreno sožalje.

Dvakratne koline brez prašiča

Domžale, 19. januarja

14. t. m. je bilo vlomljeno v hišo Jožefa Valesa pri Sv. Trojici pri Domžalah. Neznan ljubitelj svinjine je vlomil v kuhinjo ter naložil iz dima večjo množino svinjskega mesa in je brez sledu izginil. Po obsežnih poizvedbah je postalo pa vendar najverjetnejše, da je tatvino najbrž izvršil Lovrenc Dragar, 23-letni mali posestnik v Podgorici pri Sv. Jakobu ob Savi.

Te dni ga je nenadoma obiskala na njegovem domu orožniška patrulja iz Domžal in je dobila v hiši poleg zločinca še dobršen del plena. Spočetka je Dragar sicer tajil in se zgražal nad nečuveno obdolžitvijo. Ko pa ni mogel dokazati, da bi bil imel doma koline ali pa da bi bil kje kupil najdeno meso, je uvidel, da je razkrinkan. Vendar pa se ni hotel kar zlepa vdati nezavidljivi usodi gotove ječe. Planil je k oknu, ga razbil in hotel s skokom uteči roki pravice. Patrulja pa je bila urnejša od njega. V prerivanju po hiši se je zagnal bliskoma proti vratom. Ko se mu pa tudi to ni posrečilo, se je kakor besen zagnal v patruljo ter pričel na vse strani brcati in biti orožnike. Orožniki so odbijali nekaj časa goloroki njegove udarce. Ker pa se le ni dal nikakor ugnati, so morali orožniki z orožjem nanj in je tako nepridiprav skupil vbodljaj z bajonetom v desno stegno. Pa še sedaj so ga komaj s silo zvezali, tako je divjal. Naložili so ga na voz, ga odpeljali najprej v Domžale k zdravniku, nato so ga pa oddali v zapore okrajne sodnije na Brdu.

Dragar je znan delomržnež in je zaradi zapravljivosti pod oskrbstvom. Doslej se je že večkrat udejstvoval prav učinkovito v tatinskem poslu in je med drugimi izvršil tudi znano tatvino v Bonačevi tovarni na Količevem. Znan je širom domžalske doline kot razgrajač in pretepač. Tako je imel Lovro Dragar brez prašiča dvojne koline: prvič v Valesovi kuhinji, drugič pa na lastnem stegnu.

Pred gradnjo krematorija v Beogradu

Lanska velika diskusija, ki se je vodila v beograjskih dnevnikih o tem, ali je treba mrliče pokopavati ali sežigati, je ugodno vplivala na »ognjeno vprašanje« in je pribavila krematoriju nove pripadnike. Beograjsko društvo »Oganj« šteje zdaj že nad 700 članov, a v Zagrebu in Novem Sadu sta se osnovala pododbora, ki že dva meseca vodita priprave za zgradbo vsak svojega lastnega krematorija. Člani zagrebškega pododbora nameravajo akcijo izvesti s pomočjo delništva in mora vsak član položiti 1000 Din. Da se zamisel uresniči, mora zagrebški pododbor zbrati 1200 članov, toda za enkrat jih ima komaj šele nekaj nad 100.

Zelo je napredovalo vprašanje zgraditve beograjskega krematorija. Nedavno se je delegacija društva »Oganj« zglasila pri županu Milanu Nešiću in mu izročila akt o zgradbi krematorija na beograjskem Novem groblju. Ker je g. Nešić strokovnjak-inženjer, je pokazal za načrt veliko zanimanje in si je točno ogledal podrobne nove načrte, ki jih je izgotovil beograjski mestni arhitekt Dragomir Popović. Proračun iznaša 1,400.000 Din vključno vse stroške za sežigalne stroje. Pogoji, ki jih je neka inozemska tvrdka ponudila društvu, so zelo ugodni, ker tvrdka zahteva samo tretjino takojšnjega plačila, vsa ostala vsota pa bi se plačala v teku treh let. Zadevo zdaj proučuje župan Nešić in občinska uprava. Odločitev bo padla v kratkem in se računa, da bodo z gradnjo krematorija pričeli poleti. Ker bo krematorij namenjen sežiganju mrličev vseh veroizpovedi, ne bo nosil kakega posebnega verskega obeležja, marveč se bo odlikoval z zelo lepo, svojstveno impozantno arhitekturo, ki bo glorificirala smrt, nestanek človeka v večnost.

Smrtni konec vaške ljubezenske zgodbe

Maribor, 19. januarja

Danes se je zagovarjal pred senatom trojice 25-letni posestnikov sin Martin Tepeh iz Spodnjega Dupleka, ki je lani v noči od 2. na 3. novembra ubil 23-letnega posestnikovega sina Ivana Čapljo iz Pečic. Čaplja je bil zaljubljen v posestnikovo hčerko Angelo T., njuna ljubezen pa je imela za posledico otroka. Čaplja je hotel dekle na vsak način poročiti, temu pa so odločno nasprotovali vsi člani Tepehove rodbine. To nasprotstvo se je počasi razvilo v pravcato divje sovraštvo. Kljub temu sta bila oba zaljubljenca trdno odločena, da se poročita in sta se še vedno često shajala. V noči od 2. na 3. novembra je Čaplja zopet odšel k svoji ljubici in da bi se zavaroval pred morebitnim napadom Tepehove rodbine, je vzel s seboj Janeza Kaloha. Ta je stal blizu hiše na straži, dočim je Čaplja stopil k oknu svojega dekleta. Nenadoma pa je stopil iz hiše dekletov brat Karel, ki je opazil oba nepozvanca. Takoj je poklical očeta, ki je skušal oba fanta pregnati. Istočasno je bil opozorjen na vasovalca tudi starejši brat Martin, ki je ves divji prihitel z debelim kolom v roki iz hiše in s tako silo udaril Čapljo po glavi, da je ta padel nezavesten po tleh, dočim je Kaloh ves prestrašen zbežal. Čaplja se je čez nekaj časa še dvignil in se splazil do bližnje hiše, kjer pa se je zopet nezavesten zgrudil. Kmalu nato so ga prepeljali v mariborsko bolnico, kjer je čez nekaj dni podlegel posledicam strahovitega udarca, ki mu je razbil lobanjo. Obtoženec je dejanje priznal, trdil pa je, da je ravnal v silobranu, češ, da sta Čaplja in Kaloh ogražala očeta in brata z nožem. Preiskava je dognala, da Čaplja in Kaloh sploh nista imela noža pri sebi. Senat pod predsedstvom višjega sodnega svetnika Lenarta je obsodil Tepeha na 4 leta težke ječe.

KULTURNI PREGLED

Repertoarji

LJUBLJANSKA DRAMA
Začetek ob 20.

Torek, 20.: Zaprto.
Sreda, 21.: Trije vaški svetniki. Premijera. E.
Četrtek, 22.: Zaprto.
Petek, 23.: Mercadet. D.

LJUBLJANSKA OPERA
Začetek ob 20

Torek, 20.: Mignon. Gostovanje gosp. Julija Betetta. A.
Sreda, 21.: Nina nana, punčka moja. Figurine. D.
Četrtek, 22.: Cosi fan tutte. Gostovanje g. Julija Betetta. C.
Petek, 23.: Zaprto.

MARIBORSKO GLEDALIŠČE.
Začetek ob 20.

Torek, 20.: Plesni večer Olge Solovjove. Izven.
Sreda, 21.: Zaprto.
Četrtek, 22.: Grof Luksemburški. C. Kuponi.

———

»Srpski književni glasnik« priobčuje v januarski drugi številki odlomek iz romana Svetislava Štefanovića »Iskušenja« in nadaljevanje novega romana Miloša Crnjanskega **»Suzni krokodil«. Kakor vsako delo tega plodovitega pisatelja, je tudi »Suzni krokodil«** zelo zanimiv dokument o njegovem še vedno bujnem razvoju. Iz bolgarščine je prevedena povest A. Karalijčeva »Lažljivi let«. Dr. Alojz **Gradnik** je prispeval pesem »Srečanje«, ki kaže v vsej polnosti njegov pesniški izraz. »S. k. gl. je natisnil pesem v slovenščini. Izmed ostale vsebine omenjamo članek Slobodana Jovanovića »Političko poreklo »S. K. Glasnika«, Danila S. Kalafatovića članek o Joffreu, Jovanovićevo razpravo o srbsko - angleških odnosih, Gjorgjevićev članek o visoki gospodarsko-finančni šoli v Beogradu, Stefanovićevo premotrivanje racijonalizacije, Bogdanovićevo kritiko Nikolajevićeve drame »Preko mrtvih« in dr. Med beležkami se omenja tudi slovenski prevod Tagorjevega romana »Dom in svet« v izdaji S. K. Zadruge.

»Riječ« je priobčila v 2. številki majhno senzacijo: Znani pesnik — bohem Tin Ujević je šel med publiciste in politične memoariste ter je objavil v »Riječi« članek »Uz Jukičev atentat«, v katerem kot član takratne generacije zanimivo pripoveduje o dogodkih v zvezi z znanim atentatom na komisarja Cuvaja. V tej številki je interesanten tudi razgovor s Ka Mesaričem o njegovi igri »Joco Udmanić«.

O književnem življenju Zagreba je spisal Ante Kovač v »Vremenu« zanimiv pregled, v katerem karakterizira silno razcepljenost zagrebških kulturnih delavcev in književnikov. Deli jih v devet skupin: Prva se zbira v Pen - klubu, »je neaktivna, dolgočasna, zarila vase in na pol literarna« (pisec pozablja, da Pen - klubi sploh niso izrazito literarna organizacija. Ured.) Druga se zbira v »Društvu hrvatskih književnikov«. To društvo — pravi pisec — nikakor ne more okrevati od davnih, glupih političnih trenj, ko so mu na partizansko povelje sedli na grbo jalovi in trmoglavi partikularisti, neliterati. Tretja skupina je v »Matici Hrvatski«; o nji je redko slišati. Tu se neki zagrizeni profesorji mučijo, da bi obvarovali »tradicije hiljadugodišnje kulture«, ki pa se na njih slabo odraža. Na njihovih vratih bi mogla viseti plošča z napisom »Jugoslovenima ulaz zabranjen« (v tem pravcu je bila pred dvema letoma osnovana njihova »Hrvatska Revija«). Četrta skupina je okoli »Hrvatske Prosvjete« in »Društva Sv. Jeronima«. To so ekskluzivni, nestrpni katoliški književniki; svet zase. Z njimi ne more sodobna jugoslov. literatura v nobenem primeru računati. Peta skupina je okrog »Riječi«, odkar le - ta izhaja kot revija. To so bivši sotrudniki »Jugoslov. Njive« in nekoliko mladih jugoslovenskih literatov in publicistov. Linija: čisto jugoslovenska. Šesta skupina je okrog »Književnika«; mešana, bojevita, neuravnovešena. Sedma skupina se skuša formirati okrog »Književnih novin«, osma okrog »Socijalne Misli«, a deveta okoli obnovljenega »Savremenika« (ne glede na to, da je »Savremenik« organ »Društva hrv. književnikov«). Torej devet skupin, devet različnih pravcev, a če vzamemo v poštev poedince, tedaj devet krat devet različnih nazorov o svetu, kulturi, umetnosti, zlasti pa na naše špecijalne jugoslovenske naloge v evropskem progresu. Pri likovnih umetnikih vladajo podobne razmere, medtem ko so skladatelji zavednejši in začudo bolj strnjeni v obrambi svojih stanovskih interesov.« Pisec nadalje ugotavlja, »da so književnike v preteklosti ovirali pri zedinjevanju — politični razlogi. Stranke, ki so vešče barantale i s hrvatstvom i z jugoslovenstvom i s komunizmom, so onemogočile književniško koncentracijo.«

O slikarju M. Jami in njegovih slikah, ki so pravkar razstavljene v Jakopičevem paviljonu v Ljubljani, je priobčila zagrebška »Riječ« povodom zagrebške razstave oceno dr. Josipa Draganića. Kritik piše med drugim: »Po svojih koncepcijah je (g. Jama) impresijonist starejšega tipa, po tehniki pa spada v starejši postimpresionizem, iz katerega se bo počasi razvil čisti kolorizem. Na tem prehodu so izdelana mnoga izmed razstavljenih del, zbog tega so efekti mnogih slik prvenstveno koloristično značaja.« Označujoč zlasti motive s Plitvičkih jezer, pravi pisec: »Tu je slikar v svojem ambientu, zato je v teh delih toliko topote in iskrenosti.« — »Res je, način slikanja, kakor ga zastopa g. Jama, spada danes v preteklost, vendar je razvoj njegove osebnosti tako tesno spojen s tem načinom, da bi vsako eksperimentiranje v modernističnih manirah moglo biti le v škodo tej simpatično izdelani umetniški osebnosti. Impresionist Jama je eden izmed nositeljev te šole v razvoju našega slikarstva; kot takemu mu je določeno ugledno mesto v zgodovini našega mladega slikarstva.«

Mir ali vojna? Pod tem geslom je izdala »Nova Evropa« svojo januarsko številko in je posvetila enemu najbolj žgočih vprašanj sodobne Evrope. V tej odlično urejeni in dobro dokumentirani številki so izšli po večini izvlečki iz tujih člankov, ki osvetljujejo vprašanje vojne in miru z različnih vidikov. V uvodniku urednik simpatično zagovarja optimizem glede evropskega miru, bivši polkovnik Čed. A. Popović piše o vojni kot vojaški strokovnjak in baš kot tak zagovarja mir, dr. Al. Jelačić pa poroča o svoji decemberski avdijenci pri prezidentu Masaryku, s katerim sta v glavnem govorila o vprašanju, ali nam ne preti nova vojna? Bilo je to v dneh, ko so na Češkoslovaškem uprizarjali film po Remarqueovem romanu »Na zapadni fronti nič novega«. Januarska številka »Nove Evrope« se po svoji interesantni in tehtni vsebini sama dovolj priporoča.

Maurois o Turgenjevu. Pisec znamenitega življenjepisa Byrona, francoski pisatelj André Maurois, bo izdal v kratkem pri Grasselu novo biografijo. Obdelal je ruskega pisatelja Turgenjeva. Zanimivo bo, kako je Maurois, soliden poznavalec anglosaškega sveta, doumel ruski svet.

Jaroslav Hilbert, eden najboljših sodobnih čeških dramatikov, je slavil v ponedeljek šestdesetletnico. O Hilbertu še priobčimo informativen članek našega praškega sotrudnika g. dr. J. Knapa.

Ali ste že naročili nove zbirke „Tiskovne zadruge“?

Domače vesti

* **Finančni direktor dr. Povalej Josip** je na službenem potovanju. V četrtek 22. t. m. bo v poslopju davčne uprave v Celju od 10. do 12. sprejemal stranke.

* **Vojaške vesti.** Prideljeni so na službovanje: poročnik bojnega broda 2. razreda Adolf Cvirn za vršilca dolžnosti komandanta dragerja »D 2«, poročnik korvete Anton Razinger na službovanje na kr. torpiljarki »T 8«; poročnik korvete Jože Vrtačnik na službovanje na kr. brodu »Sitnica«, zrakoplovni podporočnik Ladislav Štrus kot pilot 2. zrakoplovnemu polku: zrakoplovna podporočnika Alojz Stebernjak in Slavko Ožbald pa kot pilota 6. zrakoplovnemu polku. Tehnik Andrej Cvar je opravil izpit za aktivnega nižjega tehničnega uradnika 4. razreda. Komandant mornarice je odobril ženitev poročnika bojnega broda 2. razreda Adolfa Cvirna z gospodično Nado, hčerko Jurija Matkoviča, posestnika v Zagrebu.

* **Izpremembe v državni službi.** Sodni pripravnik pri okrožnem sodišču v Novem mestu Emil Purcber je za stalnega potrjen v službi in pomaknjen v 8. skupino I. kategorije. V tobačni tovarni v Ljubljani je pripravnik Martin Oblak imenovan za pomožnega monoplskega kontrolorja, pripravnik Alojzij Novak pa za pomožnega oficijala.

* **Oceanografski institut v Splitu.** Bivši univerzitetni profesor v Stockholmu dr. Broch, ki je imenovan za upravitelja novoustanovljenega oceanografskega instituta je preteklo soboto v spremstvu zagrebškega univerzitenega profesorja dr. Vouka prispel v Split in je takoj nastopil svojo službo. Prevzel je tudi skrb za zgradbo oceanografskega instituta na rtu Marjana.

* **Razpust društva.** Kraljevska banska uprava Dravske banovine je razpustila Izobraževalno društvo v Krogu, ker že več let ne deluje in nima pogojev za pravni obstoj.

* **Smrt ugledne rodoljubke.** V Zagrebu je preteklo soboto umrla znana odlična rodoljubka vdova Ana Fonova, soproga bivšega primarija zagrebške Zakladne bolnice, sokolskega delavca dr. Josipa Fona. Dr. Fon je bil po rodu Celjan, a je svojo zdravniško prakso pričel v Zagrebu, kjer je ostal do svoje smrti. Rad je podpiral revne slovenske dijake, ki so na zagrebški univerzi nadaljevali svoje študije. Vdova Ana Fonova je umrla v visoki starosti ter je bila včeraj pokopana na centralnem pokopališču Mirogoju. Blag ji spomin!

* **K včerajšnjemu poročilu** o občnem zboru Starešinskega društva »Jadrana« dostavljamo, da je zbor pozdravil v imenu tovariškega starešinskega društva »Triglava« g. dr. Egon Stare, ki je zlasti poudaril tudi željo svoje skupine, da pride tudi formalno do popolne združitve vsega naprednega starešinstva. Ime g. dr. Egona Stareta je bilo v poročilu napačno označeno kot Ivan, na drugem mestu pa je bil g. direktor Reisner po tiskovni napaki označen kot »Reisman« kar s tem popravljamo.

* **Narodna knjižnica in čitalnica v Zagrebu** opozarja članstvo na predavanje g. Bučarja, ki bo predaval o Lužiških Srbih na rednem sestanku 21. t. m. v društvenih prostorih (Gundulićeva 29) ob 20.

* **Novi grobovi.** V Sevnici je dan pred svojim 81. godom umrla splošno priljubljena in spoštovana ga. Antonija Černoševa, mati sodnega predstojnika v Tržiču. — V Kranju je preminil v visoki starosti 79 let g. dr. Edvard Savnik, višji okrajni zdravnik v pokoju in častni meščan kranjski. Ugledni in splošno spoštovani pokojnik zapušča sina zdravnika dr. Leona in štiri hčere, od katerih je Vera poročena z g. Jankom Sajovcem. Pogreb pokojnice bo v sredo ob četrt na 17. na domače pokopališče. — V ljubljanski bolnici je umrl g. Dominik Battelino, bivši znani stavbni podjetnik na Viču. Pogreb priljubljenega pokojnika bo danes ob 15. izpred mrtvaške veže splošne bolnice na viško pokopališče. — V ljubljanski bolnici je umrl v najlepši mladeniški dobi g. Zorko Czurda, slušatelj tehnične fakultete na ljubljanski univerzi, doma iz Vevč. Pogreb bo danes, in sicer bo krenil sprevod ob 14. izpred mrtvašnice splošne bolnice proti Devici Mariji v Polju. — V Ljutomeru je umrla v visoki starosti 80 let, ga Hermina Krylova vdova po profesorju in posestnica. Pogreb bo v sredo ob 15. — V čestitljivi starosti 92 let je umrl v Tržiču g. Anton Klobčauer. Pogreb bo danes ob 16. — Rodbini g. Vidmarja v Kamniku je umrl v ljubljanski bolnici sinček Dušan. Pokopali ga bodo danes pri Sv. Križu. — Pokojnikom blag spomin, žalujočim naše sožalje!

* **Novinarski dom v Sarajevu.** Novinarsko udruženje, sekcija Sarajevo, je sklenila, da prične letošnjo pomlad gradbo Novinarskega doma. Sredstva za zgradbo so že zagotovljena. Sarajevska občina je brezplačno dala na razpolago lepo stavbišče v centru mesta.

* **Absolventi trgovskih akademij** se nujno pozivajo, naj sporoče Klubu trgovskih akademikov v Ljubljani (Gosposvetska cesta 8) svoje naslove in podatke o službovanju, ki jih klub potrebuje v statistične svrhe.

* **Lov krajevne občine Preddvor** se bo oddal v zakup na javni dražbi v uradu sreskega načelstva v Kranju 2. marca ob 9. za dobo 5 let, t. j. od 1. aprila letos do 31. marca 1936. Zakupni in dražbeni pogoji se morejo vpogledati ob navadnih uradnih urah v uradu sreskega načelstva v Kranju.

* **Krčme so mu zabranjene.** Okrajno sodišče v Rogatcu je prepovedalo Zajku Jožefu, rojenemu l. 1905. v Zagaju, občina Kostrivnica, šmarski srez, in tam stanujočemu posestniškemu sinu zahajati v krčmo za dobo enega leta od dneva prestane kazni, to je od 10. t. m. do 10. januarja l. 1932. Po zakonu se kaznuje vsakdo, ki ve za razglašeno prepoved, pa vendarle postreže taki osebi z opojilom.

* **Odkod pa ta?** Pred par dnevi se je pojavil v graščinskih gozdih med Kolovcem in Volčjim potokom velik, močan divji mrjasec in prišel nepričakovano nasproti dvema graščinskima lovcema, ki sta se mu pa po »tihem pozdravu« umaknila, ker nista imela pri sebi krogel, marveč samo šibre. Sodijo, da jo je ščetinar primahal s Pohorja ali iz kočevskih šum v tukajšnje gozdove.

* **Vnetje dlesen.** Otekle, zelo pordele, lahno krvaveče in pri dotiku boleče so dlesni v stanju vnetja (gingivitis). Vnetje ima večinoma svoj izvor v stalnih dražljajih ali ranjenih dlesnih z njim sledečo infekcijo po bakterijih. Pri tem pridejo predvsem v poštev: ostrine zobnega kamna, škrbine gnilih zob, defektnih plomb ali pa slabo napravljenih zobnih nadomestkov (kron, mostišč itd.) Vsako obolenje na podlagi bakterij potrebuje ugodnega rediščа. Tako rediščе pa tvorijo zanemarjena usta. Zato redno in smiselno čistite s krtačico zobovje Posebno je priporočati krtačico, ki je prilagodena anatomičnemu sestavu zobovja, in sicer po predpisih profesorja dr. Unne izdelano zobno krtačico Pebeco.

ITO zobna pasta najboljša!

* **Obleke in klobuke kemično čisti, barva, plisira in lika tovarna Jos. Reich.**

Iz Ljubljane

u— **»Bela umetnost«, krasen nov smuški film.** Jutri ob 4. popoldne bo predvajala ZKD v kinu »Ljubljanski Dvor« premiero izredno lepega sportnega filma »Bela umetnost«. Ta film je pridobila ZKD skupno z zimskosportnim savezom iz Nemčije. Film je poučen in nam ilustrativno prikazuje, kako se je treba smučati, kako trenirati, da se dosežejo sportni uspehi. Film je izdelan pod vodstvom priznanih sportnih veščakov v najlepših krajih Alp. Krasni skoki znanih smučarskih mojstrov so prikazani na platnu v vsej svoji lepoti in bravuroznosti. Na to premiero opozarjamo vse sportnike, mladino in prijatelje narave. Ker bo film na sporedu le dva dni in bo za njega prav gotovo veliko zanimanje, naj si vsakdo omisli vstopnice že v predprodaji. Predstave se bodo vršile v sredo in četrtek ob 4. popoldne ter ob pol 8. in 9. zvečer.

u— **Iz gledališča.** V sredo bo premijera velezabavne kmečke burke »Trije vaški svetniki«, katero smo videli pred letom dni pri gostovanju Tegernseerjev v Ljubljani. Igra je polna situacijske komike in izvrstnih vaških originalov. Za red E. — Drevi se bo pela v operi prvič v sezoni opera »Mignon«. V partiji Lotharia nastopi naš rojak Betetto, sedaj član velike državne opere v Monakovem. Odlični basist bo gostoval na našem odru samo nekaj večerov. V naslovni partiji nastopi Zlata Gjungjenac-Gavellova. Tenarsko partijo Viljema bo pel Vičar. V sredo se ponovi mladinska opera »Nina, nana, punčka moja...« in balet »Figurine« za abonma D. V četrtek se bo pela po večletnem presledku Mozartova opera »Cosi fan tutte«. V krasni basovski partiji nastopi Betetto.

u— **Svetosavska proslava.** Pravoslavna občina v Ljubljani priredi tudi letos svojo proslavo v torek 27. t. m. na Taboru v Sokolskem domu. Na sporedu bo poleg drugih točk tudi scena v alegoričnih slikah iz zgodovine jugoslovenskega razvoja. Sodelovalo bo članstvo Sokola I. in vojaštvo 40. pešpolka. Sceno je sestavil in vodi g. Rudolf Ryška, besedilo je spisal g. dr. Ivan Lah in muzikalno kompozicijo je zložil dirigent brnske opere g. Antonin Balatka. Scena je razdeljena na štiri glavne dele. Prične se s slavo Dušanovega carstva in vodi na nesrečne Kosovske poljane do tja, ko Kosovska devojka nudi zadnje kapljice umirajočim junakom. Prihajajo vile, ki žalujejo nad propastjo nesrečnega naroda. Zasužnjeni narod mora dajati cvet ženstva v hareme sovražnika. Guslar je edini, ki s svojimi junaškimi pesmimi spodbuja v narodu sveži duh in zavest. Junaški svečeniki so se postavili na čelo naroda, ki je po stoletjih izvojeval zopet svojo samostojnost, a ti se niso zadovoljili samo s tem, temveč so polagali glavno važnost na prosvetni procvit naroda. Nastopila je nova doba, s katero se je pojavil tudi nov neprijatelj s severa. Dvoglavi črni orel je napadel mirno živeči narod. Započel je težak boj, a junaški srbski narod se ni vdal. Samozavest, junaštvo in vera v resnico mu je rodila moč in zmago. Revolucijonarni pokret, ki se je globoko zarezal v srca Jugoslovenov, živečih pod tujim jarmom, ni miroval, združil se je v skupno idejo, ki je vsem rodila Jugoslavijo.

u— **Himen.** Včeraj popoldne sta bili na Viču dve poroki. V farni cerkvi sv. Antona so se poročili posestnik in nadglednik tobačne tovarne g. Mirko Knez z gdč. Minko Pancetovo in posestnik ter uslužbenec tobačne tovarne g. Joško Zavašnik z gdč. Minko Knezovo, vsi iz uglednih narodnih viških rodbin. Mladim novoporočencem želimo obilo sreče!

u— **30 letni jubilej dela.** 16. t. m. je poteklo 30 let, odkar je vstopil k zobozdravniku dr. Praunseisu v učno dobo g. Franc Radovan, dentist zobotehnik, ki izvršuje sedaj svojo prakso v Ljubljani na Celovški cesti 14, nasproti velesejma. Jubilant je ugleden in splošno znan v ljubljanskih krogih in društvih. Svoje strokovno znanje si je po učni dobi izpopolnil v Pragi, Brnu in Nemčiji. Od leta 1913. se je osamosvojil. Šest let predseduje zadrugi zobotehnikov, kjer se je požrtvovalno udejstvoval zadnje čase pri izdaji novega zakona o zobotehnikih. Njemu in njegovi číslani rodbini — hčerka Boga je pri očetu v učni dobi kot zobotehnica — želimo ob redkem jubileju, naj še dolgo vrsto let živi čil in čvrst!

Vse okroglo

TABOR, 14. februarja 1931

u— **Predavanje v »Pravniku«.** V sredo 21. t. m. bo predaval na sestanku društva »Pravnika« univerzitetni profesor g. Aleksander Maklecov o psihoanalizi in kazenskem pravu. Predavanje se bo začelo točno ob 18. na sodišču v Ljubljani, soba 79.

u— **Družabni večer Trgovskega društva »Merkur« v Ljubljani** bo v četrtek 22 t. m. ob pol 9. zvečer v restavracijskih prostorih »Zvezda«. V ciklu predavanj »Ljudska univerza« pride na vrsto predavanje o zanimivem predmetu o socijalnih gospodarskih razmerah v rimski državi ob času apostola Pavla. O tem predmetu izpregovori monsignore prof dr. Josip Ujčič. Predavatelj je znan govornik, ki zna hitro pridobiti poslušalce z zgovorno besedo in duhovitim obravnavanjem predmeta. Vstop je brezplačen. Gostje dobro došli.

u— **Jonny-jazz.** Prejeli smo: V poročilu o XI. slovanskem plesu je bilo navedeno, da je pri prireditvi sodeloval orkester Sonny boy, kar ne ustreza resnici, ker je na slovanskem večeru sodeloval akademski orkester Jonny jazz, pomnožen s člani Radio-orkestra.

u— **Seja odbora podružnice Sadjarskega in vrtnarskega društva** bo drevi ob pol 20. v prostorih kmetijske družbe.

u— **Da ne bo zamenjave.** Pepca Završanova stanujoča v Delavski zbornici, po poklicu kuharica, ni identična s kuharico Pepco Z., katero je osleparil neki Križnar, o čemer je bilo pisano v »Jutru« 10. t. m.

u— **Obisk skozi okno.** Žagar Albin Južina, stanujoč v Zadružni ulici 12, v Vodmatu ter njegova žena sta v nedeljo popoldne, ko sta prišla s sprehoda domov, našla okno svojega stanovanja odprto. Ugotovila sta, da je okno odprl neznan tat, ki je izrabil njun odsotnost se splazil [illegible] stanovanje in odnesel lepo črno suknjo in ženski plašč. Oškodovanca sta zadevo prijavila policiji.

u— **Okradena na prireditvi.** Delavka v tobačni tovarni Antonija Muhičeva, stanujoča na Viču št. 147, se je udeležila v nedeljo zvečer prireditve, ki se je vršila v Društvenem domu na Glincah. Med igro je Muhičeva položila na stol poleg sebe svojo ročno torbico z denarjem in drugimi predmeti, kar pa ji je v temi odnesel neznan tat. Muhičeva je tatvino opazila šele med odmorom in tatu zaradi tega ni bilo mogoče izslediti.

u— **Ukradena boa.** Zasebnica Zofija Ž. se je v nedeljo zvečer zadrževala v čakalnici pred kinom Matico, kjer je v gneči naenkrat opazila, da ji je zmanjkala boa. Oškodovanka se je obrnila na službujočega stražnika, in mu zadevo prijavila. Bilo pa je že prepozno, kajti tat jo je s plenom že popihal.

u— **Velik vlom.** Prevoznik Alojz Šešek, stanujoč Za gradom 3, je včeraj zjutraj, prišedši do svojega skladišča na Dolenjski cesti 23, opazil, da so vrata skladišča odprta in je ugotovil, da je vdrl v skladišče neznan vlomilec. Zlikovec se je polastil 2 avtomobilskih magnetov, raznega orodja, žarnic, aparata za olje in drugih predmetov.

VELIK PLES
Jadranske Straže
v slovanskih narodnih nošah dne 24. januarja 1931 v unionski dvorani v Ljubljani. 17820

u— **Pevsko društvo »Sava« v Ljubljani** bo imelo v petek, dne 23. t. m. v društveni sobi, Mesarska cesta 4, sestanek, v nedeljo 25. t. m. ob 14.30 pa redni občni zbor z običajnim sporedom.

Iz Maribora

a— **Zborovanje hišnih posestnikov.** V nedeljo dopoldne je imelo društvo hišnih posestnikov za Maribor in okolico svoj redni občni zbor v hotelu »Orel«, katerega se je udeležilo 108 članov. Zborovanje je vodil predsednik g. Julij Glaser, tajnik g. Vinko Sax pa je podal obširno poročilo o društvenem delovanju, zlasti pa se je dotaknil raznih najbolj kočljivih vprašanj davkov, gostaščine, vodarine itd. Blagajnik g. Otmar Meglič je poročal o blagajniškem poslovanju in navedel, da ima društvo okrog 78.000 Din premoženja. Dr. Kac je v razpravi naglašal potrebo, da bi se hišni posestniki bolj zanimali za lastno organizacijo. V Mariboru je nad 1500 hišnih posestnikov, društvo pa šteje komaj 670 članov. Dosedanji predsednik g. Glaser je odstopil. Izvoljen je bil nov odbor, ki sestoji takole: Vinko Sax, Otmar Meglič, Anton Paš, dr. Marin, Maks Marčun, Anton Filipčič, Albin Novak, Jakob Lah, Ivan Kovačič, Leopold Barta, Janez Kukovec in Vinko Lašič. Novi odbor se konstituira na današnji svoji seji. Pred zaključkom je predsednik zveze hišnih gospodarjev gospod Ivan Frelih iz Ljubljane govoril o perečem problemu samopomoči hišnih posestnikov in o nujnosti zavarovanja.

a— **Občni zbor Udruženja rezervnih oficirjev in bojevnikov v Mariboru** se je vršil v nedeljo dopoldne pri »Orlu«. Navzoča sta bila tudi mestni komandant brigadni general Dragomir Pavlović ter komandant inženjerske podoficirske šole polkovnik Putniković. Za predsednika je bil ponovno izvoljen dolgoletni dosedanji predsednik g. Jakob Perhavec. Tudi ostali odbor je z malimi izjemami ostal dosedanji.

a— **Praznik bogoglavlenja** je slavila včeraj pravoslavna cerkvena občina na jako slovesen način. Po slovesni liturgiji, katero je opravil ob 9. v pravoslavni kapeli meljske vojašnice prota g. Trbojević., se je razvila dolga mešana »litija« na Trg Svobode, kjer je bil pripravljen oder z oltarjem, kotlom vode in ledenim križem. Prota g. Trbojević je po končanem obredu blagoslovil vernike in vso množico. Obredu so prisostvovali zastopniki vojaških in civilnih oblasti, častna četa inženjerske podoficirske šole pa je oddala salve in svirala je vojaška godba. Po končanem obredu so vojaške edinice defilirale pred komandantom mesta.

a— **Zanimiv baletni večer** se obeta drevi. Nastopila bo priznana ruska plesalka Olga Solovjeva, nekdanja članica beograjskega baleta, ki je pred kratkim gostovala v Beogradu, Zagrebu in Ljubljani z velikim uspehom. Sodeluje mali orkester. Spored moderni, klasični in eksotični balet.

a— **Sveži grobovi preteklega tedna.** Pretekli teden so v Mariboru umrli: Ivan Naratli, železničar v pok. 72 let; Jakob Herič, delavec, 54 let; August Farkuš, ključavničarski vajenec, 16 let; Elizabeta Lovrenčič, soproga pekovskega mojstra, 56 let; Franc Trobej, strojevodja v pok. 74 let; Ivan Lorberk, nadsprevodnik v pok. 59 let; Vida Spindlerjeva, hči posestnika, 15 let.

a— **Razpust Društva stanovanjskih najemnikov.** Društvo je bilo zaradi nezanimanja članstva že delj v krizi. V nedeljo je na zborovanju pri Zamorcu pičlo število članov sklenilo, da se društvo razide.

a— **Poceni meso.** Dne 20. t. m. od 8. naprej se bo na prosti stojnici pri mestni klavnici prodajalo okoli 200 kg telečjega mesa kg po 13 Din. Oddaja samo na konsumente po 1 do 2 kg.

a— **Nezgode.** Na oledenelem dvorišču Braunove predilnice si je včeraj pri padcu 19 letna uslužbenka tovarne, Amalija Kosar nalomila desno roko v sklepu. — V Činžatu pri Fali je 26 letni Franc Stibler v nedeljo tako nesrečno padel, da si je zlomil desno nogo. Prepeljali so ga v splošno bolnico v Maribor.

a— **Ne smeta v gostilno.** Okrajno sodišče pri Sv. Lenartu je 30 letnemu posestniku Alojziju Bračku iz Zimice ter 20 letnemu posestniškemu sinu Francu Vebru iz Sp. Dupleka prepovedalo za 6 mesecev zahajanje v gostilne. Rok prepovedi se prične po odsluženju zapora z 29. januarjem.

a— **Aretacija zaradi tatvine.** Na Glavnem trgu so v soboto aretirali 55 letno Julijano Habjan, pristojno v Kamnik, ker je izmaknila svoji stanodajalki hranilno knjižico z vlogo 2000 Din, dvignila z nje 1200 dinarjev in knjižico položila previdno na prejšnjo mesto. Potem se je klatila po Zagrebu, Ljubljani ter se zopet vrnila v Maribor. Bila je že najmanj 15 krat zaprta. Oddali so jo zopet sodišču.

a— **Vlom.** V noči na nedeljo je nekdo vlomil skozi okno v mizarsko delavnico mojstra Kompare. Iz neke omare je tat odnesel pozlačeno uro, vredno okrog 400 Din. Vloma je osumljen neki delavec iste delavnice, ki je uro večkrat videl in je gotovo mislil, da je iz zlata.

Iz Celja

e— **Komisijski pregled avtobusov in avtotaks.** V četrtek 22. t. m. ob 11. dopoldne bo pred mestno garažo na Sp. Lanovžu pregled avtobusov in avtotaks iz mesta Celja, gornjegrajskega sreza in šmarskega sodnega okraja. V četrtek 29. t. m. on 11. dopoldne pa bo pregled vseh avtobusov in avtotaks iz celjskega sreza razen mesta Celja. Lastniki teh vozil se morajo zglasiti ob navedenem času s svojimi vozili pri komisiji na Sp. Lanovžu. Vozila morajo biti očiščena in tudi sicer v neoporečnem stanju. Lastniki morajo predložiti preizkusna spričevala in potrdila o pregledu, ki se je vršil v juliju 1930. Za pregled vsakega vozila je treba plačati takoj po pregledu takso v znesku 60 Din. Lastniki, ki ne bi pripeljali svojih vozil k pregledu bodo kaznovani, oziroma ne bodo smeli uporabljati svojih vozil za javni promet.

e— **Celjski delovni trg.** Pri ekspozituri javne borze dela v Celju je prejšnji teden iskalo dela 114 oseb (94 moških in 20 žensk) iz prejšnjega tedna je preostalo 574 oseb (424 moških in 150 žensk). Delo je bilo ponudeno za 29 oseb (9 moških in 20 žensk). Posredovanj je bilo izvršenih 13 (za 8 moških in 5 žensk). Odpadlo je 6 oseb (1 moški in 5 žensk). Ob koncu tedna je ostalo v evidenci 669 oseb (509 moških in 160 žensk).

e— **Zahvala.** Vsem, ki so kakorkoli pripomogli, da je dijaški plesni venček v Celju tako lepo uspel, najlepša hvala! Prav posebno se zahvaljujemo pokroviteljici ge. Marici Sernečevi in vsem cenjenim damam, ki so sodelovale, za vso njihovo skrb in požrtvovalnost, kakor tudi vsem javnim ustanovam in privatnikom za njih prispevke bodisi v denarju bodisi v naravi. Prebitek 3000 Din je bil izročen Dijaškemu podpornemu društvu (1500 Din) in Dijaški kuhinji (1500 Din)

e— **Sokolsko društvo Celje** Redna telovadba mladinskih oddelkov v mestu se prične ta teden in ostane urnik nespremenjen.

e— **Zaključni plesni venček sokolske plesne šole,** ki se je vršil 17. t. m. zvečer v Narodnem domu, je bil dobro obiskan in zelo animiran. Sodelovala je izvrstna godba »Merkurja« iz Ljubljane. Pri prvi četvorki se je zahvalil društveni starosta br. dr. Milko Hrašovec plesnemu učitelju g. Černeju iz Ljubljane za njegov trud, ki ga je imel že celih 8 let s poučevanjem sokolske šole. Br. starosta se je tudi spominjal 10 letnice sokolskih plesnih venčkov v Celju, ki so postali zelo priljubljeni Plesna šola je poklonila g. plesnemu učitelju v znak zahvale krasen kristalen pokal.

e— **Umrl je** v Podsredi v starosti 46 let nadgozdar g. Emil Drobnitsch. Truplo bodo prepeljali v sredo 21. t. m. v Celje in ga položili na mestnem pokopališču k večnemu počitku. Blag mu spomin!

e— **Mestni kino.** Drevi ob pol 9. krasna drama »Po viharju«. Nem film, ki ga spremlja zvočna aparatura. Kot dodatek sijajna zvočna šaloigra.

Iz Kranja

r— **Občni zbor** narodne čitalnice drevi ob 20. v knjižnici v Narodnem domu.

Iz Krškega

kr— **Smrt uglednega meščana.** V četrtek je umrl 80 letni vpokojeni železniški uradnik g. Peter Poč, ki ga je vsa okolica poznala kot izredno prijaznega družabnika in naprednega javnega delavca. Svoječasno je bil požrtvovalen član Sokola in agilen delavec v dramskem odseku. Bil je nekaj časa tudi načelnik gasilnega društva v Krškem. Blag mu spomin!

kr— **Občni zbor »Slovana«.** Zaradi nastale izpremembe bo občni zbor Tamburaškega društva »Slovan« v Leskovcu v petek 23. t. m. ob 20. v leskovški šoli.

kr— **Aretacija moškega v ženski obleki Kljub** večkratnemu izgonu iz občine se je ponovno pojavil v Krškem znani L. P., ki se običajno poslužuje ženske uniforme. Ker pa se ne zna napraviti po predpisih ženske mode, tudi ni mogel prikriti svojega spola pred očmi budnih orožnikov, ki so ga iztaknili in aretirali.

Iz Litije

i— **Iz učiteljske službe.** Litijska učiteljica ga. Marija Drovenik-Jezovškova, ki je bila pred nedavnim prestavljena z Zidanega mosta na tukajšnjo osnovno šolo, je odšla v Šmarje na Dolenjskem. Na njeno mesto pa se je vrnil bivši tukajšnji učitelj g. Maks Pirnik. Dosedanji učitelj srbohrvaščine g. Taufer Veno, litijski rojak in načelnik Sokola, je dobil enoleten dopust za obisk sokolskega telovadnega tečaja v Mariboru. To izpraznjeno mesto je zasedla učiteljica-novinka ga. Vera Zidanšekova, hčerka bivšega pokrajinskega namestnika g. dr. Brejca.

i— **Zopet vlom v šmarsko cerkev.** V zadnjem času so si neki dolgoprstniki vzeli šmarsko cerkev na posebno muho. Izvršil se je namreč že ponovni vlom v cerkveno pušico. Za storilcem, ki je vdrl v pušico in pobral iz nje ves denar, ni nikakega sledu. Prav tako je ostala nepojasnjena tatvina ob priliki zadnjega misijona. Domačini so sicer osumili takrat nekega O. P., ki se je potikal ta čas okrog cerkve. Proti mladeniču je bila uvedena preiskava, izkazalo pa se je, da on ni zakrivil vloma.

Iz Zagorja

z— **Predavanje za obrtni naraščaj** se je vršilo v nedeljo v topliški šoli. Predaval je ob navzočnosti številnih vajencev, pomočnikov, mojstrov in učiteljskega zbora šolski upravitelj g. Janko Levstik o odnosajih obrtnega stanu do lastnih organizacij, o šolanju, izpitih, zavarovanju, pobčevanju s konzumenti. Iznesel je poleg tega mnogo aktualnih problemov, od katerih je odvisen napredek in procvit obrti. Zagorsko obrtno društvo si je stavilo hvale vredno nalogo s sličnimi rednimi predavanji vzgojiti delaven in podjeten naraščaj.

z— **Skupščina Sokola** je potekla v najlepšem soglasju in obilni udeležbi. Izvoljen je bil skoro ves stari odbor s starosto br. Ferdo Poljšakom na čelu. Načelnik je br. Franc Klun, prosvetar pa br. Vinko Košmerl.

Iz Gor. Radgone

gr— **Zadeva gornjeradgonske carinarnice.** Leta 1929 je finančno ministrstvo odobrilo predlog tukajšnje občinske uprave, da se na občinskem zemljišču v parku pri Muri postavi novo poslopje za carinarnico in finančno kontrolo. Zadeva je nato nekaj časa počivala in stopila v ospredje v jeseni leta 1930, ko je komisija na licu mesta pregledala teren in odobrila načrte, ki so bili nato vposlani gradbenemu ministrstvu s proračuni vred. Nedavno so bili načrti za obmejno carinarnico v Gornji Radoni s proračuni in vsemi podrobnostmi odobreni od gradbenega ministrstva ter bodo v najkrajšem času razpisana vsa stavbna in profesionelna dela. Kakor doznavamo so to zadevni stroški predvideni na okrog 600 000 Din ter se bodo krili iz kaldrminskega fonda. Gradba se bo pričela takoj pomladi, tako da bo poslopje dogotovljeno še to leto. V novi enonadstropni zgradbi bo razen pisarn in skladišč za carinarnico in finančno kontrolo tudi več stanovanj za uradništvo. S tem bo znatno omiljena stanovanjska kriza, ki vlada v našem obmej-

KINO IDEAL
Premiera ob 4., pol 8. in 9.
Naša ljubljenka
Janet Gaynor
v filmu nežne ljubezni
Roman male Marice
Krasno!
KINO IDEAL

Vremensko poročilo

Meteorološkega zavoda v Ljubljani
dne, 19. januarja 1931.

Številke za označbo kraja pomenijo: 1. čas opazovanja, 2. stanje barometra, 3. temperaturo, 4 relativno vlago v %, 5 smer in brzino vetra, 6. oblačnost 1—10, 7 vrsta padavin, 8 padavine v mm.

Ljubljana 7, 761, —2.5, 73, SW5, 0, —, —. Maribor 7, 749.4, —2.0, 85, mirno, 0, —, —. Mostar 7, 757.8, 1.0, 92, mirno, 4, —, —. Zagreb 7, 760.1, 3.0, 56, SSE2, 3, —, —. Beograd 7, 757.2, —1.0, 85, WNW4, 10, —, —. Sarajevo 7, 761.3, —4.0, mirno, 10, sneg, 1.0. Skoplje ni depeše. Kumbor 7, 755.8, 6.0, 54, W10, 0, dež, 1.0. Split 7, 759.1, 4.0, 47, N2, 2, —, —. Rab 7, 758.9, 5.0, 74, N8, 4, —, —. Vis ni depeše.

Temperatura je bila v Ljubljani najvišja 6.0, najnižja —5.4. Maribor —2.0. Mostar —0.3. Zagreb —2.0. Beograd —2.0. Sarajevo —5.0.

Solnce vzhaja ob 7.32, zahaja ob 16.50. Luna vzhaja ob 9.4, zahaja ob 18.16.

ASPIRIN-TABLETE
pri prehladu in bolečinah
BAYER

nem trgu. Stavbišče leži ob obmejnem murskem mostu nasproti avstrijski Radgoni, torej na prometni točki. Z zidanjem tega velikega poslopja pa bo obmejna Gornja Radgona precej pridobila tudi na zunanjosti.

gr— **Uradni dnevi v letu 1931** bodo od strani sreskega načelstva v Ljutomeru: v **Gornji Radgoni** v prostorih občinske pisarne s pričetkom ob 10. dopoldne ob torkih 20. t. m., 10. februarja, 10. marca, 7. aprila, 12. maja, 9. junija, 7. julija, 11. avgusta, nato zaradi praznika v sredo, 9 septembra; **v Apačah** v poslopju dekliške osnovne šole šolskih sester, soba na desni v pritličju, vsakikrat s pričetkom ob 10.30: ob sredah 21. t. m., 11. februarja, 11. marca, 8. aprila, 13 maja, 10. junija, 8. julija, 12. avgusta, v četrtek 10. septembra, v sredo 14. oktobra, 11. novembra in v četrtek 10. decembra.

Iz Guštanja

gu— **Ob priliki inspekcijskega potovanja g. bana** je v Prevaljah bila sprejeta tudi deputacija guštanjskega Sokola v zadevi zgraditve sokolskega doma, ki bo služil tudi šoli kot telovadnica. G. ban se je podrobno informiral o krajevnih razmerah, o delovanju in napredku tukajšnjega Sokola in šole ter z zadovoljstvom vzel na znanje doseženi sporazum s šolsko občino. Obljubil je ob tej priliki tudi banovinsko podporo v višini 15 do 20.000 Din z željo, da se predloži o zadevi pismena prošnja z navedenimi težnjami.

gu— **Nesreča pri sankanju.** Strma cesta, ki vodi od gradu proti pokopališču, je precej opasno sankališče zaradi ostrega ovinka na državno cesto, ki vodi proti Prevaljam. V zimskem času je na tem klancu jako živahno. Dosedaj kakih težjih poškodb ni bilo, razen obtolčenih kolen in nog, neki deček pa je odnesel domov precej rogljato glavo in neka deklica si je izbila en zob. Za vse take malenkostne poškodbe se mladina ne zmeni. Težja nesreča se je pripetila neki kuharici. Sankala se je zvečer in na ovinku padla tako nesrečno, da si je zlomila nogo.

Iz Dolnje Lendave

dl— **Iz cestnega odbora.** Minilo soboto je novi načelnik sreskega cestnega odbora lendavski župan g. Jožef Neubauer prevzel posle. Prva seja novoimenovanega cestnega odbora je sklicana za soboto 24. t. m. Med drugimi točkami bo na dnevnem redu proračun za leto 1931.

dl— **Za vroče poletne dni...** Lendavski gostilničarji so te dni kar tekmovali, kateri bo navozil več ledu v svoje ledenice za uporabo v pasjih poletnih dnevih. Nekaj dni že traja bolj hladno vreme, ki nam je prineslo led, s katerim so se dobro založili vsi gostilničarji.

dl— **Vznemirljive vesti.** Te dni so začele med občinstvom krožiti vesti, da se vodi akcija, da bi se sedež sreza premestil iz Lendave v Turnišče. Druga akcija pa baje gre za tem, da bi se nekatere občine priklopile k soboškemu okrajnemu sodišču. Nekateri zatrjujejo, da sta obe akciji mišljeni prav resno, zato je v Lendavi precej vznemirjenja.

GOSPODARSTVO

Stanje razpoložljivih vagonov za naš tovorni promet

Našim gospodarskim krogom so še dobro v spominu težkoče, ki so vladale v zimi 1928./29. zaradi dostave vagonov. Bili so meseci, ko so izvozniki dobili na razpolago le prav neznaten den naročenih vagonov. V lanski in letošnji zimi pa se je položaj bistveno izboljšal. Lani je zaradi nastajajoče gospodarske depresije naš tovorni promet sicer nekoliko nazadoval, vendar le v primeri s predhodnim letom, dočim ni bil manjši kakor v kritičnem letu 1928/1928.

Po podatkih, ki jih je objavila nedeljska beograjska »Politika«, je bilo v prvi tretjini letošnjega januarja vsega na razpolago 43.151 normalnotirnih tovornih vagonov. Od tega števila je bilo izkoriščenih 17.750, dočim je stalo na postajah neizkoriščenih 25.400 vagonov (lani je bilo v istem času neizkoriščenih 15.550 vagonov). Navzlic dejstvu, da je bilo torej letos v začetku januarja 10.000 vagonov več kakor lani neizkoriščenih, vendar je bila potreba po vagonih enaka lanski potrebi v tem času. V prvih 12 dneh januarja t. l. je bilo namreč natovorjenih 25.126 vagonov, v prvih 12. dneh januarja 1930 pa 25.080 vagonov.

Znatno povečanje števila neizkoriščenih vagonov torej ni morda posledica slabšega prometa, temveč je le rezultat pravilnejšega izkoriščanja voznega parka in boljše organizacije prometa. Te številke nam torej potrjujejo, da so imeli prav oni, ki so pred dvema letoma, ko je vladala tako občutna stiska za vagone, trdili, da je pomanjkanje vagonov predvsem posledica neracijonalnega razpolaganja z vagoni, napačnega dirigiranja in posledica zastoja prometa na gotovih preobremenjenih prometnih križiščih. Kakor se zdi, je pred dvema letoma nastalo pomanjkanje vagonov tudi bolj zaradi nezadostnega števila lokomotiv in s tem počasnega prometa, kakor zaradi premajhnega števila vagonov. Ukrepi generalne direkcije železnic v pogledu racijonalnega in pravilnega dirigiranja vagonov, razdelitve in razpolaganja, izenačenja med direkcijami in razbremenitve prometnih vozlov, so omogočili, da so imele železnice lani v mesecu največjega prometa, v oktobru, dnevno 8500—10.000 neizkoriščenih vagonov. Najnepovoljnejša je bila situacija 16. oktobra, pa tudi ta dan so imele železnice 6678 neizkoriščenih vagonov. Ker imamo torej pri racijonalnem izkoriščanju in pri urejenem prometu dovolj vagonov, namerava naša železniška uprava skrčiti kredite za nabavo novih tovornih vagonov in te kredite uporabljati v prvi vrsti za nabavo specijalnih tovornih in potniških vagonov.

Bilanca Poštne hranilnice

Poštna hranilnica kraljevine Jugoslavije je te dni objavila svojo bilanco za preteklo leto, potem ko so jo potrdili finančni, prometni in trgovinski minister. Glede na povečanje tujih sredstev (čekovne in hranilne vloge so se v primeri z zadnjo bilanco dvignile od 1020 na 1182 milijonov Din), so narasle tudi aktivne postavke bilance. V prvi vrsti vidimo **povečanje računa dolžnikov po tekočih računih**, torej naložb pri denarnih zavodih, na 381.5 milijona Din, nasproti 311.9 ob koncu zadnjega leta in 297.9 milijona Din ob koncu leta 1928. Narasla so tudi lombardna posojila, in sicer od 99.6 na 164.8 milijona Din. Najobčutneje pa se je lani **dvignila postavka efektov in državnih papirjev**, ki je znašala ob koncu leta 1927. komaj 28.7 milijona Din in se je naslednja leta povečala na 131.3, odnosno 206.2 milijona Din, lani pa je ob koncu leta dosegla že 344.3 milijona Din. Edino postavka gotovine se je v primeri z zadnjo bilanco zmanjšala, vendar pa je zavod navzlic temu izredno likviden. Ob koncu preteklega leta je imela Poštna hranilnica v blagajni in pri Narodni banki na žirovnem računu **razpoložljivih 309.9 milijona Din** nasproti 399.5 milijona Din v zadnji bilanci in 107.8 milijona Din v bilanci za leto 1928. **Čisti dobiček** Poštne hranilnice se giblje na višini predlanskega leta in znaša 35.3 milijona Din nasproti 35.0, 35.8 in 28.9 milijona Din v zadnjih treh letih. Gibanje glavnih naložb Poštne hranilnice v zadnjih štirih letih je razvidno iz naslednje primerjave (v milijonih Din):

	1927.	1928.	1929.	1930.
gotovina	187	198	390	309
dolž. po tek. rač.	434	298	312	382
lombard	47	102	99	165
efekti	29	131	206	344
dobiček	29	36	35	35

= **Država bo izplačala hranilne vloge izseljencev pri propadli Prvi srpski zemljoradnički banki.** Nj. Vel. kralj je podpisal in proglasil zakon o izplačilu izseljenških vlog pri Prvi srpski zemljoradnički banki v Beogradu, ki se nahaja, kakor znano, v konkurzu. Te vloge se bodo izplačale iz državnih sredstev pod pogoji, ki jih predpisuje ta zakon. Kot izseljenci se smatrajo vsi oni državljani kraljevine Jugoslavije, ki so se v času, ko so dali hranilno vlogo omenjeni banki, nahajali izven meja naše države v svrho zaslužka z ročnim ali duševnim delom. Izplačilo vlog bo izvršila Poštna hranilnica v Beogradu, ki bo izseljencem-vlagateljem dala v zameno za vložne knjižice Srpske zemljoradničke banke svoje vložne knjižice, glaseče na vsoto, ki je bila vložena z obrestmi do dneva otvoritve konkurza. Pravice vlagateljev do konkurzne mase preidejo s to ureditvijo na državo, ki bo prejela na te vloge odpadajočo kvoto iz konkurzne mase. Kakor poročajo iz Beograda, znašajo skupne vloge pri Prvi srpski zemljoradnički banki, ki je prišla v konkurz 18. junija 1828, 35.9 milijona Din. Koliko odpade od teh vlog na izseljence, zlasti ameriške, ni znano. Vsekakor pa so bile vloge izseljencev prav znatne, ker je Prva srpska zemljoradnička banka med našimi izseljenci vršila dolga leta živahno propagando za vlaganje prihrankov pri njej. Država je prevzela reguliranje teh obveznosti propadle banke gotovo iz razloga, da med izseljenci ohrani zaupanje v naše denarne zavode, zlasti sedaj, ko je naše bankarstvo več ali manj očiščeno od nesolidnih zavodov in da tako pomaga pristegniti zopet njihove prihranke v našo državo. Po žalostnih izkušnjah zadnjih let bo seveda tudi potrebno uvesti dalekosežno zaščito vlagateljev in najstrožje ukrepe proti nesolidnemu ravnanju z vložnim denarjem.

= **Trgovinska pogodba s Turčijo.** Iz Beograda poročajo, da so pogajanja za trgovinsko pogodbo med našo državo in Turčijo, ki se vršijo v Ankari, v glavnem zaključena. Trgovinska pogodba bo še ta teden parafinirana v Ankari. Kakor se zdi, gre le za pogodbo o medsebojnem priznanju največjih ugodnosti, ki pa je seveda za naš izvoz v Turčijo velikega pomena, ker smo bili doslej v brezpogodbenem stanju s to državo.

= **Financiranje železniške proge Kočevje—Sušak.** Opozarjamo na važno predavanje pod gornjim naslovom, ki bo danes ob 20 .v Trgovskem domu (Gregorčičeva ulica). Predaval bo g. Evgen Lovšin.

= **Zaščita smrekovine za potrebe letalstva.** V »Službenih Novinah« od 31. decembra je objavljen zakon o zaščiti specialnega smrekovega rezonančnega lesa za potrebe državne obrambe. Po tem zakonu se ves smrekov rezonančni les, ki je na razpolago v državnih občinskih in plemenskih gozdovih in ki se po svoji tehnični sposobnosti rabi za zrakoplovstvo in letalstvo (za domačo vojno in civilno aeroplansko industrijo) izvzema kot sredstvo državne obrambe od redovne sečnje in izvoza. Minister za šume in rudnike bo v sporazumu z vojnim ministrom odobraval sečnjo in predelavo takega lesa za potrebe vojnega letalstva v vidu ohranitve potrebne rezerve. Vsa podjetja, ki imajo z državo dolgoročne ali kratkoročne kupoprodajne pogodbe, so dolžna na zahtevo državnih šumskih in vojaških oblastev posekati in predelati ugotovljeno letno količino takega lesa za potrebe letalstva po produkcijskih stroških, pri čemer se računa 20 % za podjetniški dobiček. Isto velja za občinske in plemenske gozdove. Izjemno sme minister za šume in rudnike po zadovoljitvi potrebe zrakoplovstva in v soglasnosti z vojnim ministrom odobriti tudi sečnjo in izvoz tega lesa v gotovem odstotku, vendar tako, da je zavarovana trajna oskrba vojnega zrakoplovstva. Smreke, ki so po svoji rasti in notranji strukturi primerne za potrebe zrakoplovstva, bodo signirane in držane v strogi evidenci. Za prekršitev tega zakona so določene kazni v višini petkratne takse in globe od 500 Din ali mesec dni zapora.

= **Znatno izboljšanje nemške trgovinske in plačilne bilance.** Iz pravkar objavljenih podatkov o nemški trgovinski bilanci za preteklo leto je razvidno, da je imela Nemčija lani znaten **izvozni presežek v višini 1642 milijonov mark** (22.2 milijarde dinarjev). Aktiviranje nemške trgovinske bilance pomeni v primeri z zadnjimi leti ogromen napredek, kakor je razvidno iz naslednje primerjave izvoza in uvoza (v milijonih mark):

	Izvoz	Uvoz	Saldo
1927.	10.224	14.148	— 3924
1928.	12.444	13.644	— 1200
1929.	13.483	13.447	+ 36
1930.	12.035	10.393	+ 1642

Izvoz Nemčije je lani sicer nazadoval po vrednosti za 11 odst., vendar glede na gospodarsko depresijo nazadovanje v takem obsegu ni baš veliko. V večji meri je popustila vrednost uvoza, kar pa je v znatni meri pripisati nazadovanju cen uvoženih industrijskih sirovin. — Tudi plačilna bilanca se je v preteklem letu precej izboljšala. Po cenitvi nemškega instituta za proučevanje konjunkture je znašal lani presežek izvoza blaga in presežek uslug inozemstva (zaslužek mornarice itd.) 1.9 milijarde mark, tako da je bila za kritje pasivnega salda reparacij in obresti inozemskih posojil (v višini 2.9 milijarde mark) potrebna le nova zadolžitev v inozemstvu za 1 milijardo mark. Znaten napredek je videti v tem, da je bila leto prej za kritje plačilne bilance potrebna nova zadolžitev v višini 2.9 milijarde mark. Pri tem je treba upoštevati, da je imela Nemčija lani znaten izvoz kapitala (za 1 in eno četrtino milijarde) zaradi povračila odpovedanih kratkoročnih posojil, zopetnega odkupa nemških efektov iz rok inozemstva in zaradi pobega nemškega kapitala v inozemstvo.

= **Poziv k vložitvi prijav za rentni davek.** Davčna uprava za mesto Ljubljana objavlja poziv k vložitvi prijav dohodka, ki je zavezan davku na rente za leto 1931. Iz tega poziva posnemamo: Vsi, ki imajo dohodek iz imovinskih predmetov in imovinskih pravic, morajo vložiti prijavo teh dohodkov v času od **20. januarja do 20. februarja t. l.** Davek na rente se plača od dohodkov iz imovinskih predmetov in imovinskih pravic, ki niso zavezani nobenemu drugemu davku. Taki dohodki so zlasti: 1.) obresti in rente obveznic (obligacij) države, samoupravnih edinic, delniških družb, fondov itd., ako niso oproščene tega davka s specijalnim zakonom; 2.) obresti od posojil v kakršnikoli obliki; 3.) obresti od zaostalih kupnin; 4.) obresti hranilnih vlog v kakršnikoli obliki; 5.) začasne ali dosmrtne rente, alimentacije, rente med sorodniki; 6.) rente za odstopljeno pravico izkoriščati patente, privilegije, dalje rente za odstop pravice kopati rude, izkoriščati rudninske vrelce itd.; 7.) obresti in rente ter drugi prejemki iz imovine podjetij ali pravic iz inozemstva; 8.) zakupnine in vsakovrstni dohodki iz imovinskih predmetov in pravic, kar jih ni zavezanih drugemu davku (n. pr. najemnina za izposojeni fabriški inventar, najemnina za kopališko, kavarniško, trgovsko opravo, zakupnino za dovolitev oglasov in javnih nabitkov, za prehod čez tuja posestva (servituti itd.); 9. zakupnina za zemljišča, ako je ta večja od katasterskega čistega donosa. — **Davčnih prijav ni treba vložiti:** 1.) za obresti državnih in samoupravnih obveznic in od obveznic delniških družb in fondov; 2.) za obresti prioritetnih delnic delniških družb; 3.) za obresti in rente, ki jih izplačujejo delniške družbe, država, samoupravne edinice, fondi in kumulativne sirotinske blagajne. V teh primerih se davek odtegne pri izplačevanju obresti in rent. Davčno prijavo mora izročiti upnik, to je oseba, ki ji ti dohodki pritičejo. Če biva upnik v inozemstvu, mora vložiti prijavo dolžnik, ki mora tudi namesto upnika plačati odpadajoči davek. Če davčni zavezanec ne predloži davčne prijave v roku, določenem v tem pozivu, plača kot kazen 3 % od odmerjenega osnovnega davka, in ako prijave ne vloži niti na pismeni poziv v nadaljnjem roku 8 dni, 10 % od odmerjenega osnovnega davka. Ako se v davčni prijavi z namenom, izogniti se plačilu davka, navedejo neresnične izjave (podatki), ali se zataji kak objekt ali vir dohodka, zadenejo davčnega zavezanca posledice iz člena 142. zakona o neposrednih davkih. Ako davčni zavezanec ne zna pisati, ali ne zna prijave izpolniti, poda lahko napoved na zapisnik pri mestnem načelstvu ali pri davčni upravi. Vložitelju davčne prijave se sprejem potrdi. Končno se vse rentnini zavezane moške osebe opozarjajo, da morajo po čl. 6. zakona o davku na rente javiti oženjenje moške osebe v svoji prijavi za rentnino navesti tudi starost, da li so oženjeni, vdovci brez otrok, odnosno ločeni in če vzdržujejo ženo in zakonske otroke.

= **Dobave.** Prometno-komercijalni oddelek direkcije državnih železnic v Ljubljani sprejema do 26. t. m. ponudbe glede dobave 1000 kg podolgovatih svinčenih zalivk in 200 komadov železnih zavornih cokelj. — (Pogoji so na vpogled pri istem oddelku) — Direkcija državnega rudnika Velenje sprejema do 22. t. m. ponudbe glede dobave okovja, do 2. februarja pa ponudbe glede dobave 5000 kg ovsa.

BORZE

19. januarja.

Na ljubljanski borzi je bil danes devizni promet izredno velik. Znašal je brez kompenzacij preko 5 milijonov Din. Največ je bilo potrebe v devizah Praga, Newyork in Dunaj. Tečaji so se v splošnem nekoliko dvignili, Newyork je narasel od 56.50 na 56.535.

Na zagrebškem efektnem tržišču v Vojni škodi danes ni prišlo do prometa. Za aranžma se je nudil denar 418 in za kaso po 418.50, dočim blaga ni bilo izpod 421 do 422. Od državnih papirjev so imeli zaključki samo investicijsko posojilo po 86 in 7 odstotno Blairovo posojilo po 79.75 in 80. Med bančnimi papirji je prišlo do prometa v Prištedioni po 960 in 970 v Jugobanki po 78 in 79, v Srbski po 190, v Union banki po 191 in v Hrvatski po 50. Na tržišču industrijskih delnic se je Gutmann po zadnji oslabitvi nekoliko dvignil in se je trgoval po 125, pozneje pa po 128 do 129. Nekaj več prometa je bilo tudi v Trboveljski in sicer po 315 do 320. V ostalem pa je prišlo do zaključkov v Dravi po 235 in v Slaveksu po 50.

Devize.

Ljubljana. Amsterd. 22.775, Berlin 13.44—13.47 (13.455), Bruselj 7.8955, Budimpešta 9.8877, Curih 1094.4—1097.4 (1095.9) Dunaj 794.39—797.39 (795.89), London 274.59—275.29 (274.89), Newyork 56.435—56.635 (56.535), Pariz 221.95, Praga 167.28—168.08 (167.68), Trst 295.21—297.21 (296.21).

Zagreb. Amsterdam 22.745 — 22.805, Dunaj 794.39 — 797.39, Berlin 13.44 — 13.47, Bruselj 789.15, Budimpešta 987.27—990.27, London 274.49 — 275.29, Milan 295.30 do 297.30, Newyork ček 56.435 — 56.635, Pariz 220.95 — 222.95, Praga 167.28 — 168.08, Curih 1094.4 — 1097.4, Kopenhagen 15.15.

Curih. Zagreb 9.127, Pariz 20.25125, London 25.08625, Newyork 516.9, Bruselj 72, Milan 27.055, Madrid 53.20, Amsterdam 207.9, Berlin 122.79, Dunaj 72.66, Sofija 3.7375, Praga 15.3, Budimpešta 90.25, Bukarešta 3.07.

Efekti.

Ljubljana. 8% Blair 92 bl., 7% Blair 80 bl., Tobačne srečke iz l. 1888. 50 bl., Celjska 160 den., Ljubljanska kreditna 125 den., Prištediona 960 den., Kreditna 170—180, Vevče 128 den., Split cement 350 — 400, Ruše 200—230, Kranjska industrijska 304 zaklj.

Zagreb. Državne vrednote: Vojna škoda aranžma 418 — 422, kasa 418.5 — 421, za februar 416 — 417, investicijsko 86 — 86.75, 8% Blair 91.75 — 92.25, 7% Blair 79.875 do 80, 7% Drž. hipotek. banka 79.25 — 79.5, 6% begluške 65 — 67; bančne vrednote: Prištediona 965 — 970, Union 191 — 193, Jugo 78 — 78.5, Srbska 190 — 192, Zemaljska 129 — 132, Ljubljanska kreditna 126 den., Hrvatska 50 — 51; industrijske vrednote: Našička 975 bl., Gutmann 129 — 132, Slaveks 50 — 50.5, Slavonija 200 den., Drava 235 — 237, Šećerana 275 — 290, Brod vagon 90 den., Vevče 128 den., Isis 40 den., Dubrovačka 380 — 390, Jadranska 515 din., Trbovlje 316 — 318.

Blagovna tržišča

LES

+ **Ljubljanska borza** (19. t. m.) Tendenca za les slaba. Zaključenih je bilo 12 vagonov, in sicer 5 vagonov jelovih desk, 2 vagona parjene bukovine, 2 vagona mešanih drv, 1 vagon bukovih drv, 1 vagon jelovih drv in 1 vagon bukovih okroglic. Povpraševanje je za 2 vagona smrekovega žamanja (odpadki), za rezan smrekov les (v predpisanih dimenzijah), za več vagonov bukovega oglja (samo »canello«), za hrastov rezan les (za sukcesivno dobavo do konca maja), za špecijalen rezan les (v točno predpisanih dimenzijah), za hrastove podnice (za vagone, 400 komadov 41 × 180 × 280 × 2800 mm), za hrastove »montanti« (paralelne, ostrorobe, 7700 komadov, v predpisanih dimenzijah) in za hrastovino (dolž. 2.50 m, deb. 20 × 12, to je podloga 20 cm, gornja stran 9—12 cm, vsega 30.000 komadov).

ŽITO

+ **Ljubljanska borza** (19. t. m.) Tendenca za žito čvrsta. Zaključenih je bilo 7 vagonov, in sicer 3 vag. koruze, 2 vagona činkvantina, 1 vagon pšenice in 1 vagon moke. Nudi se (franco slovenska postaja, po mlevski voznini, plač. v 30 dneh): **pšenica:** baška, potiska in srbobranska 80/81 kg po 210 — 212.5, gornjebaška, 79/80 kg po 205 — 207.5, baranjska, 79/80 kg po 190 — 192.5, Sombor okolica, 79 kg po 190 — 192.50; **oves:** baranjski (pri navadni voznini) po 195 — 197.5; **koruza:** baška, stara po 150— 152.5, baška, nova, umetno sušena po 142.5 — 145, pri navadni voznini po 147.5 — 152.5, času primerno suha, pri navadni voznini po 140 do 142.5, **moka:** banaška »0« po 340 — 345.

+ **Budimpeštanska terminska borza** (19. t. m.) Tendenca slaba, promet miren. **Pšenica:** za marc 14.36 — 14.37 (obračunski tečaj 14.40), za maj 14.76 — 14.77 (14.80); **rž:** za marc 10.61 — 10.62 (10.60), za maj 10.96 — 10.97 (11); **koruza:** za maj 12.44 do 12.45 (12.40), tranzitna za maj 10.04 do 10.06 (10.10).

Sport

Bohinj pred olimpijado

Bohinjska Bistrica, sredi januarja.

Dolgo se je vreme pripravljalo k snegu, no sedaj je že nova snežna plast po vsem Bohinju. Vojaki, ki so prišli 10. t. m. kljub temu, da sneži, vestno vadijo po dobravah.

Sneg bo letos prav gotovo omogočil olimpijado, ki je lani na žalost morala odpasti. Z ozirom na bližnje prireditve, ki se začno 29. t. m. je županstvo na inicijativo JZSS organiziralo vsa razpoložljiva stanovanja pri privatnikih za oddajo tujim gostom. Organizirani so tudi vozovni parki, ki bodo v Boh. Bistrici, Sv. Janezu in Srednji vasi, tako da bo za prevoz gostov skrbno vse pripravljeno. Tudi skakalnico skrbno teptajo.

Smučki klub »Bohinj« organizira svoje člane za vodnike številnim ekskurzijam na bohinjske planine, ki jih misli prirediti od 25. januarja do 7. februarja in s tem spoznati tujce z našimi gorskimi tereni — kmalu bo tudi Bohinj potrebno okrašen, svečano odet v zastave za sprejem zastopnikov tujih držav in raznih številnih gostov.

Svetovno prvenstvo v table tenisu

Kakor vsako leto razpisuje tudi letos Magyar Orszagos Asztali tenis szövetseg svetovno prvenstvo v table tenisu. Tekmovanje se bo vršilo v Budimpešti od 10. do 16. februarja, kjer se bodo kosale najboljše moči sveta. Med njimi so brez dvoma najboljši Madžari. Nastopili bodo s silovitim in rutiniranim Györzo Barno in odličnim Miklos Szabadošom. Slednji se letos intenzivno pripravlja na to prvenstvo. Ljubljanski sportniki so imeli priliko videti Szabadosa na turnirju z najboljšimi ljubljanskimi igrači. Videli so njegovo sigurno in mirno igro, ki pa žalibog ambicijoznim ljubljanskim igračem manjka.

Poleg Madžarov se udeleži svetovnega prvenstva tudi Avstrija, Nemčija, Anglija in Jugoslavija. Jugoslovenska ekipa nastopi letos drugič, ojačega z dravskim in državnim prvakom Janczom Nemcem.

Največje izglede za to prvenstvo imajo Madžari. Pri njih se je ta sport tako razvil, da ga goje vsi sloji, ter je postal nekak nacijonalen sport. V singlih so brez dvoma brez konkurence i pri damah i pri gospodih.

Dosedanji zmagovalci v moštvih: leta 1926/27: London: Madžarska, 1927/28: Stockholm: Madžarska, 1928/29: Budimpešta: Madžarska, 1929/30: Berlin: Madžarska.

Single gospodje: 1927/28: Stockholm: Mechovits (Madžarska), 1928/29: Budimpešta: F. I. Perry (Anglija), 1929/30: Berlin: Györzo Barna (Madžarska).

Dame single je odnesla skozi vsa leta gdč. Medijanski (Madžarska), ki je še vedno brez konkurence. Vse tekme se bodo odigrale v sportni areni v Budimpešti. Zanimivo je to, da mora po sklepu stockholmskega kongresa Magyar Orszagos Asztali Tenisz Szsvetseg vzdrževati vse tekmovalce vseh sodelujočih držav.

Iz SK Ilirije. Interne plavalne tekme kluba bodo 24. in 25. t. m. Poleg naših najboljših bodo tekmovali tudi novinci, ki so šele pozimi začeli s treningom. Tekmovalo se bo v bazenu zimskega kopališča, ki je dolg 14.30 m. Plavači so razdeljeni v razne skupine, ki bodo plavale po 2, 4, 7 in 14 prog. Udeležba na teh tekmah je za vse članice in člane plavalne sekcije strogo obvezna. Za vse članstvo plavalne sekcije bo strogo obvezni sestanek 22. t. m. ob 18. v prostorih pingpong sekcije pri Levu. Na dnevnem redu je volitev sekcijskega načelstva in določitev smernic za delovanje v letošnji sezoni. Sigurno vsi! — Zimski treningi za lahkoatlete in smučarje so ob torkih in petkih ob pol 19. v telovadnici klasične gimnazije. Novinci dobrodošli!

SK Reka. Danes ob 20. seja upravnega odbora v kavarni »Zgonc«.

SK Ilirija (lahkoatletska sekcija). Danes ob 18.30 trening v telovadnici klasične gimnazije in po treningu sestanek vsega članstva. Važno! Pridite vsi.

ZAHVALA

Ob bridki izgubi naše zlate mamice

ANE LAPAJNE

izrekamo tem potom vsem, ki ste nama na kakršenkoli način lajšali naše gorje v teh težkih dneh, našo najtoplejšo zahvalo.

Prav posebno se zahvaljujeva g. Prelovcu in pevcem »Ljubljanskega zvona«, vsem darovalcem vencev in šopkov in vsem prijateljem in znancem, ki so spremili našo mamico k večnemu počitku.

ANICA KRÖLL roj. LAPAJNE
JOSIP LAPAJNE

2118

Ob priliki tega žrebanja so dobile

premio 200.000 Din

dve polovici srečke št. 95.763 in

Din 60.000

cela srečka

št. 41.880

prodane iz naše kolekture

bankovno komanditno društvo

A. REN i DRUG, Zagreb

Prihodnje žrebanje

10. februarja

Knjigovodkinja

in urna **KORESPONDENTINJA** stroj.pisk**a za stalno mesto se sprejme takoj.**

Ponudbe pod »Prokura« na oglasni oddelek »Jutra«. 2146

Zaradi preselitve trgovine na Stari trg št. 11a razprodajam

po znatno znižanih cenah vse vrste izgotovljeno perilo, kakor tudi v vseh barvah flanelo, popelin in drugo metersko blago.

AMALIJA ZORČIČ,
Ljubljana, Kongresni trg štev. 3.

Naš nad vse ljubljeni, dobri soprog, brat, stric, zet in svak, gospod

Emil Drobnič

nadgozdar

nas je danes v nedeljo dne 18. januarja ob 4. uri popoldne popolnoma nepričakovano za vedno zapustil.

Zemeljski ostanki dragega pokojnika bodo prepeljani iz Podsrede v Celje v sredo dne 21. januarja ob 4. uri popoldne in bodo položeni k večnemu počitku na mestno pokopališče.

Sv. maša zadušnica se bo brala v Podsredi v farni cerkvi.

Podsreda, dne 18. januarja 1931. 2149

Ema Drobnič, soproga — Hellmus in Erich, sinova, ter ostalo sorodstvo.

Iz življenja in sveta

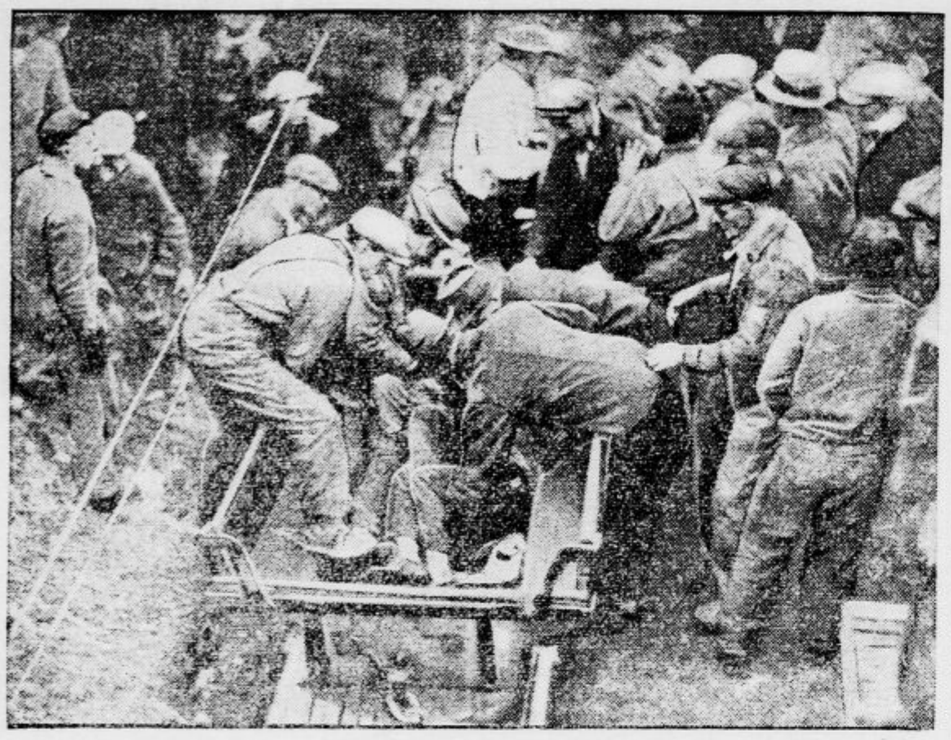

Rudarjeva usoda

Prva slika nedavne rudniške katastrofe v Midvaleu (Ohio). Rudarji so rešili svojega ponesrečenega tovariša iz rova, kjer opravljajo strupeni plini svoje skrivnostno delo.

Misijonarji raznašalci biblije

Sv. pismo je knjiga, prevedena na vse jezike tega sveta, ki še danes v materijalističnem veku nahaja vedno dovolj odjemalcev. Za razširjanje sv. pisma skrbi zlasti angleška biblijska družba, ki ima skoro po vsem svetu svoje razpečevalne urade in množico poklicnih razpečevalcev. Ti tudi po katoliških deželah, kjer čitanje sv. pisma brez cerkveno priznanih opomb in tolmačenje ni dovoljeno, širijo sv. pismo s precejšnjim uspehom. Raznašalci biblije so često skoro misijonarji in služijo s skrajno nesebičnostjo svoji stvari. Osobito velja to za one, ki poslujejo v paganskih deželah. Na Kitajskem je najbolj navdušen raznašalec sv. pisma bivši razbojnik Cang Hvej, ki je pustil svoj krvavi posel in zdaj z vnemo služi razširjenju evangelija. Moža so že trikrat ujeli njegovi bivši tovariši, pa se mu je vselej posrečilo, da se jim je izmuznil, ko so ga z vso silo hoteli spraviti na prejšnjo zgrešeno pot. Cang Hvej pravi, da se je vselej le na čudežen način otel iz razbojniških rok. Po indijskih vaseh hodi iz kraja v kraj neki drugi sličnі raznašalec, ki se ne straši niti razbojnikov niti zveri. Često so ga že na potovanju zalotili tigri, pa mu zavoljo njegove pobožne prošnje niso napravili nič hudega. Brez nesreče je potoval celo skozi kraje, kjer ne mine dan, da ne bi tigri odnesli kakega človeka. Na Ruskem so boljševiki prodajalcem sv. pisma prepovedali potovanje po državi. Podoba pa je, da je ta prepoved le povečala zanimanje za biblijo, kajti biblijska družba je lani izdala 12 milijonov izvodov biblije v ruskem jeziku, tedaj za 750.000 več nego prejšnje leto. Ker ni verjetno, da bi ruska emigracija pokupila vso to naklado, je jasno, da gre večji del izvodov skrivaj preko ruske meje.

Prva odvetnica pri londonskem sodišču

Indijska intelektualka Begum Faruki, ki je kot prva ženska bila pripuščena k razpravam v londonskem prizivnem sodišču.

Plavajoča igralnica

Ob lepi floridski obali pri mestu S. Peterbourghu, a v spoštljivi daljavi treh milj, ki jo predpisuje mednarodni zakon o teritorialnem vodovju, je že tretji mesec zasidran lep parnik »Monte Carlo«. To je za oblasti v Zedinjenih državah nedostopna plavajoča igralnica, lastnina mogočnega Al Caponeja. Gostom so tu na uslugo izborna kuhinja, velika izbira likerjev in vin, ples, godba in seveda igralna dvorana. Vsi bogati Američani, ki prezimijo v rajski Floridi, se zdaj vozijo v »Monte Carlo« na poker ali ruleto. Plačujejo poljubne cene, saj bi jih stalo potovanje v Monako še dražje. Cariniki pa škrtajo z zobmi in vračajočim se gostom nagajajo samo s tem, da zadržujejo njih motorne čolne in stikajo v njih po pijačah. Baje je floridski guverner zasebno vprašal slavni »Razparani nos« (kakor se glasi častni Al Caponejev priimek), kaj bi bilo potrebno, da bi se preprečila njegova nesramnost. »Izmislite si pametnejše postave!« mu je odgovoril prebrisani tihotapski kralj.

Nagajivi kadet

V Anapolisu imajo Zedinjene države svojo pomorsko akademijo, edin zavod, ki odgoji naraščaj za vojno mornarico. Gojenci nosijo starinsko uniformo in imajo ob svečanih prilikah celo klobuke na tri ogle. V zavodu vlada stroga disciplina in kakor v sličnih primerih, si izmišljajo med štirimi stenami zaprti kadeti najneverjetnejše šale. A nihče od njih ni bilo do sedaj tako iznajdljiv kakor 18-letni John Saygon, sin znanega generala. V zadnjih dveh letih so namreč v akademiji nagajali vsi lifti. Po navadi so švigala dvigala gor in dol samo takrat, če niso bila zasedena. Če pa je hotel kdo noter, mu je ušlo dvigalo pred nosom in ponovno je doživel to neprijetnost sam admiral, šolski ravnatelj. Večkrat se je ustavila kabina s potniki brez vsakega vzroka med nadstropji, kontrolni zvonci so bili nemi, profesorji so dolge ure ždeli v ujetništvu, kadeti pa so bili prosti. V časih je nasprotno švigalo dvigalo tako naglo, da niso mogli potniki ven in so se vozili brez prestanka gor in dol. Vsi elektrotehniki vojnega ministrstva niso razumeli, kaj pomenijo te stalne motnje. Kadeti so začeli pripovedovati, da v akademiji straši in jim je v mestu marsikdo verjel. Zdaj pa je John Saygon srečno dovršil akademijo in preden je odšel kot poročnik k mornariškim letalcem, je vodstvu akademije razodel, da je bil on povzročitelj vseh šal pri dvigalih. Pokazal je v zidovju akademije skrito izredno spretno električno omrežje, ki ga je sam napeljal tekom svojih šolskih let. Kontrolni gumbi so bili skriti v njegovi sobi, v omari za obleko. Saygon je zgradil cel sistem duhovitih periskopov, ki so mu omogočali opazovanje dvigal. Kakor častnik v podmornici, ki pošilja v poljubno smer svoje torpede, tako je zmešal Saygon dvigala, ne da bi mu bilo potrebno zapustiti svojo sobo.

Svarilne miši

V polpretekli dobi, ko še niso poznali sedanjih električnih akumulatorjev, so jemali v podmornice na pot miši v kletki. Postale so namreč nemirne, če so preveč iz motorjev uhajajoči plini zastrupili zrak in cviljenje živalic je moštvo opozarjalo na preteče zastrupljenje, ki bi ga sicer v pregretem in po strojnem olju smrdečem zraku prepozno opazili. Miši so tedaj naznanjale, da mora podmornica na površino, da se temeljito prezrači. »Deutsche Medizinische Wochenschrift« pa poroča, da so nova raziskovanja prof. Teutschländerja namenila mišim še zanimivejšo in pomembnejšo vlogo: človeka lahko opozarjajo tudi na nevarno bolezen raka. Znano je, da trpijo zaradi raka predvsem delavci po kemičnih tovarnah, v izdelovalnicah kurilnih briketov itd. Tudi miši, ki bivajo po teh poslopjih, so redno kazale izrazite rakove otekline. A pri glodalcih traja prvotna prikrita, t. zv. inkubacijska doba bolezni samo nekoliko tednov, dočim znaša pri človeku več let. Miši torej prej obolijo na raku nego ljudje in tako misli prof. Teutschländer, da bi javna higiena lahko izkoristila to njih posebnost. Po vseh velikih mestih obstojijo po raku posebno okužene hiše ali celo četrti. Vzroki tega pojava še niso znani. Morebiti ga povzroča strupeno izhlapevanje na zazidanih zemljiščih. Doslej je moralo umreti precej prebivalcev takšnega »rakovega žarišča«, da so ga zdravniki opazili in odredili temeljito razkuženje oziroma izpraznjenje poslopij. Če pa hočejo stanovalci sumljivih okrajev biti smrtni nevarnosti, naj si nabavijo bele miši v kletki. Čim bodo opazili na njih še tako neznatne otekline, jih morajo izročiti v mikroskopsko preiskavo. Če bo ta ugotovila raka, ni nobenega dvoma, da je stanovanje nevarno za zdravje. Stanovalci naj ga zapustijo in pričnejo s spočetka vedno uspešnim zdravljenjem proti raku.

Marthe Lagnot,

8letna pariška deklica, ki je dobila prvo nagrado pri otroški tekmi za risanje z barvami. Tekmovalke so morale narisati »Hišo mojih sanj«.

Radio

Torek, 20. januarja.

LJUBLJANA 12.15: Plošče. — 12.45: Dnevne vesti. — 13: Napoved časa, plošče, borza. — 17.30: Koncert radio-orkestra. — 18.30: Predavanje o teži naše zemlje. — 19: Mladinska ura. — 19.30: Nemščina. — 20: Lipahova veseloigra »Glavni dobitek«. — 21.30: Koncert radio-orkestra. — 22: Napoved časa in poročila.

Sreda, 21 januarja.

LJUBLJANA 12.15: Plošče. — 12.45: Dnevne vesti. — 13: Napoved časa, plošče, borza. — 17.30: Koncert radio - orkestra. — 18.30: Inž. Kasal: Razvoj železobetonskih stavb od Moniera do danes. — 19.: Ruščina. — 19.30: Književna ura. — 20: Slovenska narodna pesem in njen slog. — 20.30: Koncert radio - orkestra. — 22: Napoved časa in poročila.

BEOGRAD 11.25: Plošče. — 12.45: Koncert radio-orkestra. — 16: Plošče. — 17.30: Popoldanski koncert. — 20: Pevski koncert. — 20.55: Klavirski koncert. — 21.25: Poročila. — 21.45: Plošče. — ZAGREB 12.35: Plošče. — 17: Glasbeni program za deco. — 20.30: Lahka večerna glasba. — PRAGA 19.20: Koncert godbe na pihala. — 20.25: Koncert komorne glasbe. — 21: Prenos evropskega koncerta iz Londona. — BRNO 19.20: Prenos koncerta iz Prage. — 21: Prenos evropskega koncerta iz Londona. — VARŠAVA 17.45: Dopoldanski koncert. — 19.55: Plošče — 20.15: Koncert lahke glasbe. — 21: Prenos simfoničnega koncerta iz Londona. — 23: Godba za ples. — DUNAJ 11: Koncert orkestra. — 13.10: Plošče. — 15.25: Popoldanski koncert. — 18: O zvoku glasbil. — 19.35: Glasbene miniature. — 20: Čitanje. — 20.30: Veseloigra. — Lahka godba orkestra. — BERLIN 19: Prenos koncerta iz Lipskega. — 20: Operni večer. — 21.30: Minuli plesi. — KÖNIGSBERG 16.30: Koncert orkestra. — 18.20: Koncert godbe na pihala. — 19.20: Lahka glasba. — 20: Prenos opere iz gledališča. — 21.10: Lahka godba orkestra. — 22.30: Godba za ples. — MÜHLACKER 16.30: Popoldanski koncert. — 19.45: Lahka godba orkestra. — 20.45: Mešan program. — BUDIMPEŠTA 17.20: Koncert orkestra. — 19.25: Zborovski koncert. — 20.45: Dramski večer. — Ciganska godba. — RIM 17: Popoldanski koncert. — 20.45: Prenos opere iz gledališča.

SOKOL

Sokolsko društvo Brežice je imelo svojo glavno skupščino v soboto 10. t. m. v dvorani Narodnega doma. Skupščino je otvoril starosta br. dr. Zdolšek, ki je pozdravil vse, posebno sreskega načelnika br. dr. Gregorina kot zastopnika oblasti, dr. Jugoviča kot zastopnika župe Zagreb ter prečital okrožnico Saveza. Število članstva je narastlo od 98 na 152; društvene prireditve so povoljno uspele. Načelnik br. Gregorič je poročal o telovadnem delu, o udeležbi na vsesokolskem zletu v Beogradu in telovadnih prireditvah bratskih društev v Posavju. Telovadnica se je v jeseni z društveno pomočjo popravila in uredila, tako da sedaj popolnoma ustreza namenu. Prosvetar br. dr. Drnovšek je obrazložil prosvetno delo, ter obljubil, da se dogotavlja kino, ki bo tudi služil društvu v prosvetne svrhe. Obenem je čestital starosti br. dr. Zdolšku k 10letnici vodstva društva. Temu so se pridružili navzoči z glasnim pritrjevanjem. Dragica Justinova mu je čestitala v imenu sokolske dece ter izročila šopek, za kar vse se je br. starosta zahvalil, s poudarkom, da naj te častitke veljajo tudi vsem onim, ki so v isti dobi ali pa še dalje delali za procvit društva. Društvena knjižnica je izposodila 779 knjig pri končnem stanju 582; želeti bi bilo, da se občinstvo knjižnice v čim večjem številu posluži. Gmotno stanje društva je dovolj ugodno. Predloženi proračun za leto 1931 je bil sprejet. Delovanje društvene uprave je bilo po razpravah na predlog preglednikov odobreno. V upravo so bili po večini predlagani dosedanji člani, za načelnika br. Saveli Jože, v upravo pa še br. Gandini, Sancin in Srebre. Br. Jugovič je še pozval navzoče v imenu župne uprave k vztrajnemu delu, nakar je br. starosta zaključil skupščino.

Miss Nemčija za l. 1931

Za kraljico nemških lepotic je bila izvoljena letos 18letna Rut Ingrid Richardova. Posebno pozornost vzbuja ta izvolitev, ker nosi nova kraljica svoje lepe, plave lase — dolge in spletene v kite.

NAPREDEK V MEDICINI

Pri bolečinah v sklepih in udih kakor pri prehladu jemljejo mnogi ljudje Togal-tablete. Togal odgovarja modernemu mišljenju in predstavlja novost in napredek v zdravljenju. Togal je preizkušen na mnogoterih klinikah in bolnicah in se potrjuje njegovo odlično učinkovanje celo v zastarelih slučajih, v katerih druga sredstva niso pomagala. Togal učinkuje naglo in sigurno proti revmatizmu, protinu, ishijasu, hripi, živčnih bolečinah in glavobolu. Togal učinkuje takoj in je popolnoma neškodljiv za želodec, srce in ostale organe. En poizkus je v Vašem lastnem interesu. Vsaka lekarna ima Togal-tablete v zalogi in Vam jih more najhitreje dobaviti. 17130

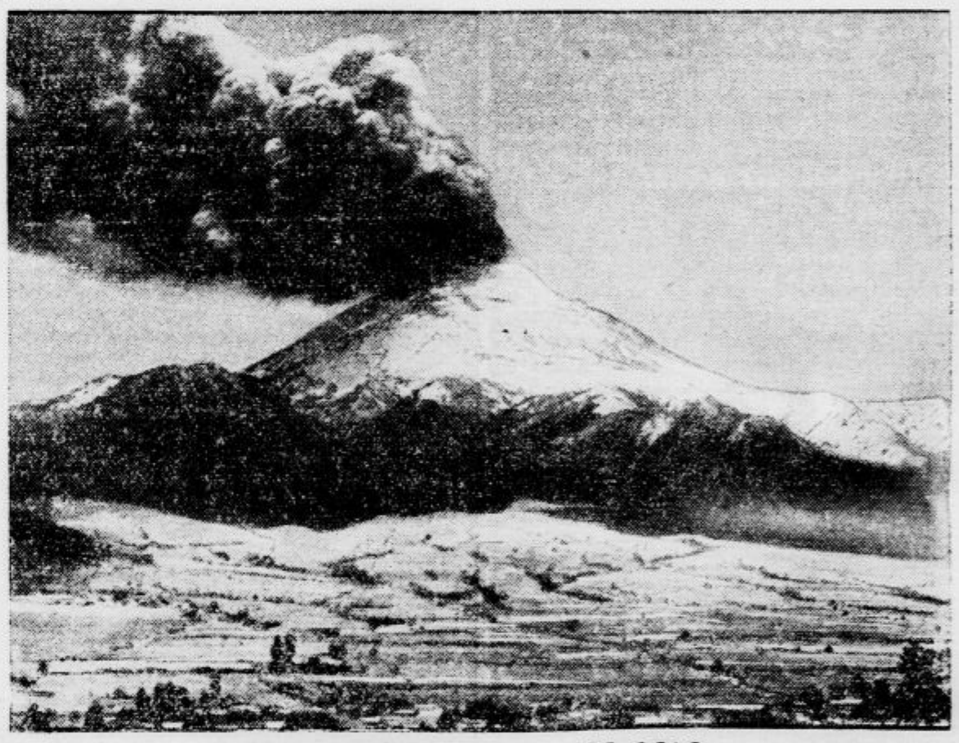

Ognjeniški potres v Mehiki

Ognjenik Popokatepetl, ki je bil središče zadnjega potresa v Mehiki. Potres je napravil veliko škode in je zahteval tudi okoli 100 človeških žrtev. Slika nam kaže 5700 metrov visoki ognjenik, iz čigar žrela bruha gost dim, pomešan z žarečim pepelom.

Vljudnost

Nekdo iz družbe se je oglasi z zlobno opazko, ki je merila na inteligenco filmskih umetnikov. Dražestna mlada dama mu je odgovorila:

»Priznam, da morda niso tako duhoviti kakor vi, ne smem pa tajiti, da ne bi bili izredno prijetni v družabnem življenju.«

»To pomeni,« je rekel zlobni opazkar, »da se znajo filmski igralci spretno priklanjati damam, ki pa jih koncem koncev smatrajo le samo za lepo igračko.«

»Nič ne de,« se je trdovratno branila zagovornica zvezdnikov s platna: »njihove misli pomenijo vsekako manj kakor njih nastop.«

Na te besede je odvrnil oprezni zlobnež:

»V načelu so moški uslužnejši nego ženske. Dovolite, da vam to pojasnim s stvarnim zgledom. Nedavno sem bil v gledališču. Mikala me je nova opereta. Ko se je bilo prvo dejanje že začelo, so prišli mnogi zamudniki. Najprej pet moških. Šli so mimo mene in vsak se je oprostil s kako besedo. Ko so bili odpravljeni, sem sedel zopet na svoj sedež. Za moškimi so jele prihajati dame. Niti ena izmed njih ni rekla »pardon«, kaj še! Postavile so se tik mojega sedeža in jaz sem takoj začutil njihovo edino željo, da bi neutegoma vstal in jih spustil dalje. Topot pa se nisem dal ugnati. Sedel sem in obsedel. Med tem so ugasnili luči in zastor se je dvignil.

To priložnost je porabila najbližja izmed dam, da mi je rekla:

»Želimo iti dalje.«

Jaz sem molčal.

Nato je rekla druga prvi:

»Poslušaj, nikar ne bodi tako strpljiva, suni ga, da bo čutil! Gotovo je gluh!«

Tisti trenutek sem res začutil, da me je nekdo sunil pod rebra. Porabil sem priložnost in s tihim glasom vprašal:

»Kaj želite, prosim?«

»Rade bi sedle na svoje prostore!« je dejala ena izmed dam. Pogledal sem natančneje in videl, da govori tista, ki me je sunila.

»Prosim!« sem vljudno dejal in ostal na sedežu.

»Nu, kaj pa čakate? Vstanite vendar!« je ponovila dama.

Dejal sem:

»Prav rad vam bom izkazal uslugo, če me boste lepo prosili. Prisiliti se pa ne dam. Mislim namreč, da nisem primoran vstati. Na sporedu ni nikjer zapisano, da bi moral vstati, če dama zahteva od mene, da se dvignem s sedeža. Tudi nisem jaz kriv, da je prehod tako tesen.«

Tedaj se je oglasil neki gospod v sosedščini:

»Pst!«

Bilo je podoba, da je hotel opozoriti govoreče, naj utihnejo, ker ni slišal, kaj govorijo na odru.

Nastopil je molk. Ostal sem na svojem sedežu, dame so še dalje stale tik mene. In zgodilo se je nekaj nepričakovanega: ena izmed dam, ki so rinile vame, naj se umaknem, je siknila skozi zobe:

»Če se takoj ne umaknete, pokličem bilјeterja!«

»To vam je prosto,« sem rekel. »Kar izvolite.«

Ni trajalo dolgo, pa so se zaloputnila vrata. Zopet tišina.«

Pripovedovalec je napravil odmor, a dame iz družbe so bile tako radovedne, da mu niso dale priti do sape. Tiščale so vanj z vprašanji:

»Pripovedujte dalje, pripovedujte! Kako je bilo potem? Kako se je končala ta reč?«

In pripovedovalec jim je ustregel. Nadaljeval je:

»Prišel je biljeter. Vstal sem in spustil dame naprej, ker je bil biljeter zelo vljuden mož in mi je rekel:

»Prosim vas, bodite tako ljubeznivi in dovolite damam, da gredo dalje.«

Kakor sem se pa naknadno prepričal, so dame zaradi incidenta popolnoma izgubile interes za predstavo. Kako sem prišel na to misel? Zelo lahko! Presodil sem to po njihovem dihanju.

Pripovedovalec se je oddahnil, potem je rekel:

»Ali poznate tisto zgodbo o ženski vljudnosti. Bilo je na cestni železnici. Tramvaj je bil gosto zaseden. Tedaj je gospod, ki je sedel, ponudil svoj prostor dami, ki je vstopila. Dama je sedla in ni rekla niti besedice — kaj še, niti z očesom ni trenila v zahvalo.

Tedaj se je vljudni gospod sklonil nad damo ter jo radoveden vprašal:

»Oprostite, ali niste nekaj rekli?«

»Ne!« se je jezno odrezala.

»Oprostite, zdelo se mi je kakor da ste dejali ‚hvala'.«

A niso vse ženske nevljudne. Lahko bi vam povedal zgodbo o eni, ki je bila vljudna.

»Oooo?« se je začudila družba.

»Bilo je pred dvema letoma. Srečala sva se nekega dopoldneva in ona je spustila torbico na tla. Seveda sem se takoj sklonil in pobral torbico. Tisti čas sem opazil, da je dama lepa in elegantna. Ponudil sem ji pobrano torbico in tedaj se je zgodilo tisto nerazumljivo, čemur pravimo ‚vljudnost'. Namestu da bi bila dama iztrgala torbico iz mojih rok, kar bi bila gotovo storila vsaka druga ženska v sličnem položaju, je milo rekla: ‚Hvala za ljubeznivo prijaznost'.

Zadržal sem torbico v svojih rokah in rekel:

»Zelo sem iznenaden.«

»Zakaj?«

»Ker niste bili hudi, ko sem pobral vašo torbico.«

»Seveda ste se na ta način seznanili z damo?« je vprašala neka radovednica.

»Seveda. In sva se celo zaročila.«

»Ooo! In vam je ostala zvesta?«

»Nekaj časa. Potem se je seznanila z nekim filmskim igralcem. Ta je bil vljudnejši od mene — pa me je prevarila.«

Lepa mlada dama, ki je bila začela razgovor o vljudnosti filmskih igralcev je pri teh besedah poškrlatela, čeprav ni imela vzroka za to. Razgovor se je takoj potem zasukal v drugo smer....

Zane Grey

Do zadnjega moža

Roman

Ellen je planila proti temnim vratom. Razločno je videla, kake razpoke so zevale v stenah kladare in v kakšnem klavrnem stanju je bila. Ko je pogledala v notranjost, se je zraven nje mahoma pokazal Colter in ji zaupno, nekam oblastno položil roko na ramo. Ellen je za trenutek trpela to roko na svojem ramenu. Ali je bila res obsojena, da se bo morala vekomaj braniti teh surovin, med katere jo je bila vrgla usoda? Ali je imel Colter enake namene, kakor nekdaj Daggs? Ellen se je čutila trudno in oslabelo in njen upadli pogum se še ni bil obnovil. A karkoli je pomenila Colterjeva zaupnost, dolgo je ni mogla prenašati. Odmaknila se je.

»Stric Tad, ali si tukaj?« je zaklicala v črno temo.

Slišala je miši, kako so škrabljale, in duhala tohlobo stare kladare, ki je dolgo ni bil nihče rabil za bivališče.

»Alo, Ellen!« Spoznala je stričev glas, čeprav je zvenel nekam čudno. »Da, tukaj sem — prekleta smola!... Kako se držiš, dekle?«

»Vse v redu, stric Tad — samo trudna sem in žalostna. Jaz —«

»Kaj je z rano, Tad?« je jo prekinil Colter.

»Sodim, nekoliko bolje,« je osorno odvrnil Jorth. »A vendar sem v ogabnem stanju. Še vedno pljuvam kri. Venomer pripovedujem Queenu, da mi tiči svinčenka v pljučih. On pa trdi, da je šla skozme.«

»Ho, le korajžo, Tad!« je odgovoril Colter z veselostjo, ki ni bila, kakor je Ellen dobro čutila, nič drugega kakor ravnodušnost.

»Oh, kaj vraga mi pa pomaga! Z nami je pri kraju, Colter!«

»Če tako mislite, držite jezik za zobmi,« je robato odvrnil Colter. »S krakanjem ne koristite ne sebi ne nam.«

Tad Jorth ni dal odgovora. Ellen je slišala njegovo sopenje in zdelo se ji je nenaravno. Hropel je in pljuval. Ellen se je zdrznila. Kri se mu je vzdigovala!

»Ali te boli, stric?«

»Peče, kakor sam peklenski ogenj.«

»Oh! Kako strašno! Ali ne morem ničesar storiti zate?«

»Ne, ne. Queen je storil vse, kar je moči storiti — razen če malce pomoliš zame.«

Colter se je zasmejal s svojim počasnim, zategnjenim texanskim smehom. A Ellen je čutila usmiljenje do ranjenega strica. Prej ga je zmerom sovražila. Pijanec je bil, igralec, ki je zapravljal očetovo imetje; a zdaj je bil begunec, ki se je zvijal v bolečinah, ranjen — morda na smrt.

»Da, molila bom zate,« je tiho odgovorila.

Njegov glas se je izpremenil in dobil žalosten zvok, ki ga je takoj razumela.

»Ellen, ti si edina dobra duša med Jorthovci — med vso to prekleto svojatjo,« je dejal. »Bog nebeški! Šele zdaj mi je vsa stvar jasna... V peklensko usodo smo te potegnili!«

»Da, stric Tad, potegnili so me — a upajva, da to še ne pomeni pekla.« Glas se ji je utrgal.

»Nič upanja ni, nič upanja, Ellen — razen če —«

»Ho, dosti je tega čenčanja, razumete?« mu je Colter surovo segel v besedo.

Ellen se je začudila, odkod si je lastil Colter to oblast, čeprav je bil stric ranjen in brez moči. Tad Jorht je bil zadnji, ki bi sebil dal od koga ukazovati, nikdar pa še od takega živinskega tatu in člana sekaške tolpe. Ko je to pomislila, je dobil Colter v njenih očeh še bolj zlovešč pomen.

»Ali ti je Colter že povedal, Ellen — o —o Leeju in Jacksonu?« je vprašal ranjenec.

Sredi črne teme, ki je bila v koči, se slutnja novega zla ni tako ostro oglasila v dekletu.

»Colter mi je dejal, da nam prideta papa in stric Jackson semkaj naproti,« je hlastno odvrnila.

Slišala je težko dihanje Tada Jortha, kako je kašljal, pljuval in hropel.

»Nalagal te je, Ellen. Nikoli več nam ne bosta prišla naproti.«

»Zakaj ne?« je šepnila Ellen.

»Zato — Ellen —« je hripavo zasigal, »zato, ker sta — tvoj oče in stric Jackson — mrtva — in pokopana!«

* * *

Šele uro po tem je našla Ellen toliko moči, da je stopila k ognju in zaužila nekaj hrane, katere je njeno telo tolikanj potrebovalo.

Colter in ostali možje so ji stregli z vneto in molčečo pazljivostjo in se izpod svojih črnih sombrerov zdaj pa zdaj kradoma ozirali nanjo. Temna noč se je bila spustila kakor odeja. Nobene zvezde ni bilo videti na nebu. Veter je sunkoma stokal v borovcih in ves značaj tega samotnega, skritega zatišja se je ujemal z Ellenim razpoloženjem.

Nato je vstala in vprašala: »Kje lahko spim?«

»Prinesem vam luč pa si posteljete notri pri Tadu.«

»To bi mi bilo prav.«

»Oho, če mislite, da mu boste z laskanjem razvezali jezik, se zelo motite,« je rekel Colter s takim mrzlim, jeklenim glasom, da so Elleni vsi živci vzdrgetali. »Oštel sem ga in oklel ter mu zabičil, naj drži jezik za zobmi. Če govori, mora kašljati in kri se mu vzdiguje... In: meni boste pač tudi verjeli, če vam povem, kako sta padla vaš oče in stric. Tad sam tega itak n ividel.«

Vse mi povejte, Colter!« je vzkliknila Ellen.

ZAHVALA

Ob nepozabni izgubi naše dobre soproge in mamice, gospe

JOŽICE ŽELEZNIKOVE

se tem potom najprisrčnejše zahvaljujemo vsem, ki so nam v teh pretežkih urah lajšali naše gorje, zlasti pa g. dr. Spornu za njegov trud in prizadevanje v dolgi in mučni bolezni, prečastiti duhovščini, pevcem z Viča za ginljive žalostinke ter vsem prijateljem in znancem, ki so v tako lepem številu spremili našo drago pokojnico k večnemu počitku.

Rožna dolina, 19. januarja 1931. 2120

Žalujoči rodbini ŽELEZNIK — GRABNAR

Ali bodo pleše res izginile?

Čudijo se, da je pri nekaterih rast las zopet oživela. Nič novega, od kar je »INES« iznajden. — Kdor ga uporablja, mu koreninice poženo zopet zdrave lase.

Lonček mazila »INES« 38 Din. — Naroča se pri **»INES«, Ljubljana, Merosodna ulica 1/12.** 2147

Tudi antiseptično preparirana.

„OLLA" GUM..?

Kdor je pameten, uporablja **„OLLA"** dokazano 265 nedosegljiva

Vsemogočni je rešil trpljenja mojega sina

ZORKA CZURDO

sluš. stroj. odd. teh. fak. Univerze kralja Aleksandra I.

Sprevod bo krenil v torek ob 2. popoldne iz mrtvašnice drž. bolnice proti D. M. v Polju. Na Studencu sprejmemo z duhovščino njegovo telo ob četrt na štiri. Takoj nato je položimo k večnemu počitku poleg očeta na poljskem grobišču.

Vevče, 18. prosinca 1931.

ANA CZURDA roj. ŠTURM, mati; brata VLADIMIR in DUŠAN ter **sestrica DANICA** in **ostalo sorodstvo.** 2131

Tovarna POHIŠTVA

I. I. NAGLAS, Turjaški trg št. 6

priporoča svojo veliko zalogo vsakovrstnega pohištva po najnižjih cenah.

Občina Ljubljana
Mestni pogrebni zavod

Strti od krutega udarca usode javljamo, da nas je za vedno zapustil naš najdražji edinček

DUŠAN

Pogreb našega ljubljenca bo danes, v torek, 20. januarja 1931 ob 4. uri popoldne izpred mrtvaške veže splošne bolnice na pokopališče k Sv. Križu.

Ljubljana — Kamnik, dne 20. januarja 1931.

Neutolažljivi starši **FRANCI** in **PAVLE VIDMAR.**
Rodbina **VRLINŠEK** 2139

Mladost, svežost, lepota!

CREME DARUVARY

Najbolj dovršen proizvod moderne in znanstvene kozmetike. Kar po prvi uporabi postane koža sveža, mehka in fina, odstrani vso nečistost, mozolje, spuščaje, pege, rdečico nosu in drugo. Na zahtevo smo razposlali okoli 30.000 poskušnjih puščic ter na temelju tega prejeli mnogo priznanic in nad 20.000 naročil. Ne verujte nikomur, ampak zahtevajte brezplačno poskusno puščico, da se prepričate. Pošljemo Vam jo brezplačno, ako nam pošljete za stroške v znamkah 3 Din. Originalne trioglate puščice dobite po ceni od 15 Din v vsaki apoteki, drogeriji in strokovni trgovini. S pošto pošlje: 2121

apoteka BLUM, Subotica 17.

Brez posebnega obvestila.

Globoko užaloščeni naznanjamo, da je naš preljubi oče odnosno stari oče, tast, svak, stric, prastric in bratranec, gospod

dr. Edvard Šavnik

višji okrajni zdravnik v pokoju in častni meščan kranjski

po težki bolezni, v 79. letu svoje dobe, danes dne 19. januarja ob 16. uri umrl, previden za pot v večnost.

Pogreb predragega nam pokojnika bo v sredo, dne 21. januarja ob 16.¼ uri iz hiše žalosti na tukajšnje pokopališče.

Venci se na pokojnikovo željo v prid Dijaški kuhinji v Kranju hvaležno odklanjajo.

Sveta maša zadušnica se bo darovala v tukajšnji župni cerkvi.

Nepozabnega nam pokojnika priporočamo v blag spomin.

V Kranju, dne 19. januarja 1931.

DR. LEO, sin — MARTA, VERA por. SAJOVIC, META, OLGA, RENATA, hčere — JANKO SAJOVIC, zet — SIPKA ŠAVNIK, sinaha — ELGA, BORIS, vnuka, in ostali sorodniki.

Občina Ljubljana
Mestni pogrebni zavod

Potrti globoke žalosti naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem pretužno vest, da je naš iskreno ljubljeni soprog, oče, stari oče, brat, stric, tast in svak, gospod

Dominik Battelino

bivši podjetnik

dne 18. t. m. po daljšem, mukepolnem trpljenju, previden s svetotajstvi, mirno preminul.

Pogreb nepozabnega pokojnika bo v torek dne 20. januarja 1931 ob 3. uri popoldne izpred mrtvaške veže splošne bolnice na pokopališče na Viču.

Vič — Ljubljana, dne 19. januarja 1931. 2140

Žalujoči ostali

I. štv. 813/31—I

Razglas

o prijavi dela pri grajenju novih in popravljanju obstoječih nedržavnih cest.

K zakonu o samoupravnih cestah, razglašenem v Službenih Novinah z dne 13. maja 1929, št. 110/XLV in v Uradnem listu z dne 10. junija 1929, št. 247/60, je izdala kr. banska uprava Dravske banovine v Ljubljani pravilnik z dne 20. decembra 1930, No. 3295/6, razglašen v Službenih Novinah z dne 8. januarja 1931 kos 2, ki določa v čl. 13 pravilnika sledeče:

Vsak zavezanec, ki plačuje katerikoli neposredni davek, je dolžan se odzvati pozivu oblastva in **plačati** odnosno **odslužiti** ali **nadomestiti** toliko, kolikor je odrejeno po tem pravilniku.

Ker je prijavljenih nad 10.000 zavezancev, ki so obvezani za dajatve po zakonu o samoupravnih cestah in da ne bo treba po nepotrebnem hoditi na magistrat osebam, ki bi raje plačevale odkupnino za delo, mesto da bi prišle na delo osebno ali pošiljale svoje namestnike, odrejamo sledeče:

I. Zglasiti se morajo:

A. Oni moški delazmožni zavezanci **v starosti od 18. do 55. leta,** ki plačujejo katerikoli neposredni davek in **ki hočejo delati** pri gradbah novih ali popravljanju obstoječih nedržavnih cest. Izjaviti morajo, ali bodo delali osebno ali pa bodo poslali na delo namestnike in ali bodo prišli na delo s tovornim vozilom in porabno vprežno živino, ali z motornim tovornim vozilom.

Davčni zavezanci, ki imajo tovorni voz z vprego ali tovorni avtomobil, morajo na poziv oblastva priti na delo s svojim vozom odnosno avtomobilom. V tem primeru se računa dnina od voza za tri delavske dnine, dnina od avtomobila pa za šest dni.

B. **One moške osebe v starosti pod 18 in nad 55 let, ki plačujejo manj kot 100 Din davka na** zemljarini, gradbenini, pridobnini, rentnini ali družbenem davku, in

C. vse one osebe, ki so plačevale **uslužbeniški davek za leto 1930,** ki pa do danes še niso zglašene na magistratu.

Prijave za delo se bodo sprejemale na mestnem magistratu v posvetovalnici od 21. do 24. januarja 1931 med uradnimi urami od 8. do 14. ure popoldne.

II. Zglasiti se pa ni treba

onim zavezancem, ki bodo raje plačevali odkupnino za predpisano delo in pa onim, ki morajo že po zakonu namesto dela plačevati odkupnino za delo.

Vse to velja tudi za davčne zavezance, ki bivajo v zunanjih občinah, katerih imovina ali podjetje pa se nahaja v mestni občini ljubljanski.

Kdor se ne izjavi za delo, se mu odkupnina uradno predpiše. — Koliko dni mora vsak zavezanec delati, odnosno koliko mora plačati odkupnine namesto dela, **je razvidno iz sledeče tabele:**

Osebe, ki so obvezane delati ali plačati odkupnino in

ki plačujejo neposrednega davka	morajo delati: za banovinske in dovozne ceste k železnicam	za občinske ceste	Skupaj morajo delati	ali morajo plačati: za banovinske in dovozne ceste k železnicam	za občinske ceste	Skupaj morajo plačati
do 200 Din	3 dni	3 dni	6 dni	60 Din	60 Din	120 Din
do 500 Din	6 dni	6 dni	12 dni	120 Din	120 Din	240 Din
do 900 Din	9 dni	9 dni	18 dni	180 Din	180 Din	360 Din
do 1.400 Din	12 dni	12 dni	24 dni	240 Din	240 Din	480 Din
do 2.000 Din	15 dni	15 dni	30 dni	300 Din	300 Din	600 Din
do 2.700 Din	18 dni	18 dni	36 dni	360 Din	360 Din	720 Din
do 3.500 Din	21 dni	21 dni	42 dni	420 Din	420 Din	840 Din
do 4.400 Din	24 dni	24 dni	48 dni	480 Din	480 Din	960 Din
do 5.400 Din	27 dni	27 dni	54 dni	540 Din	540 Din	1.080 Din
do 6.600 Din	30 dni	30 dni	60 dni	600 Din	600 Din	1.200 Din
do 8.000 Din	33 dni	33 dni	66 dni	660 Din	660 Din	1.320 Din
do 10.000 Din	36 dni	36 dni	72 dni	720 Din	720 Din	1.440 Din

Osebam, ki plačujejo nad 10.000.— Din neposrednega davka, se računa za vsakih nadaljnjih 3000.— Din davka odkupnina po 120.— Din ali po 6 dni dela. (Šest enot; tri občinske in tri banovinske.)

Zavezanci, ki niso odkupili svoje obveznosti ali ki niso prišli na delo, odnosno poslali sposobnega namestnika, se privedejo na delo prisilno ter vrhu tega kaznujejo z zaporom do 7 dni.

MESTNO NAČELSTVO V LJUBLJANI,
dne 15. januarja 1931.

CENE MALIM OGLASOM:

Za oglase, ki služijo v posredovalne in socialne namene občinstva vsaka beseda 50 par. Če naj pove naslov Oglasni oddelek »Jutra«, je plačati posebno pristojbino 2 Din. Če pa je oglas priobčen pod šifro je plačati pristojbino za šifro 3 Din. Telefonske številke: 2492, 3492

Mali oglasi

Kdor hoče *da se mu pošlje po pošti naslov ali kako drugo informacijo tičočo se malih oglasov naj priloži v znamkah sicer ne bo prejel odgovora!* **2 Din**

CENE MALIM OGLASOM:

Ženitve in dopisovanja ter oglasi trgovskega in reklamnega značaja: vsaka beseda 1 Din. Najmanjši znesek 10 Din. Pristojbina za šifro 5 Din. Vse pristojbine je uposlati obenem z naročilom, sicer se oglasi ne priobčujejo. Št. ček. rač. pri Pošt. hranilnici v Ljubljani, 11842.

Naslovi malih oglasov

In druge informacije tičoče se oglasov, se dobijo tudi v podružnicah »JUTRA« v

Novem mestu *Ljubljanska cesta št. 42* *in na* **Jesenicah** *pri kolodvoru št. 100*

Male oglase in inserate naročajte v naših podružnicah.

Služba dobi

Korepetitorico
iščem za takoj. Pismene ponudbe z navedbo plačila pod šifro »Korepetitorica« na oglasni oddelek »Jutra« 1348-1

Brivskega vajenca
poštenih staršev, doma iz Ljubljane, sprejmem. — Naslov pove oglasni oddelek »Jutra«. 1272-1

Odgojiteljico
ki perfektno govori francoski, z nastopom 1. februarja, sprejmem. Ponudbe s fotografijo poslati na adreso poštanski pretinac 53, Brod. 2850-1

Soboslikarskega pomočnika
sprejmem na Kodeljevem, Klunova ulica 7. 2895-1

Učenko
pošteno in pridno, za delikatesno trgovino sprejmem takoj. Ponudbe na oglas. oddelek »Jutra« pod »Poštena učenka«. 2891-1

Trgovski pomočnik
boljši manufakturist dobi takoj službo. Ponudbe na oglas. oddelek »Jutra« pod šifro »Prima moč«. 2901-1

Mehanika
za čevljarske »Singer« šivalne stroje, z dobrimi spričevali sprejme takoj čevljarska tovarna I. Razboršek, Tržič. 2902-1

Sirarja
sprejmem. V poštev pridejo samo prvovrstne moči z daljšo prakso. Mljekarstvo Horvatic, Zagreb, Ilica 69. 2903-1

2 šivilj. učenki
sprejmem na Celovški cesti št. 14. 2927-1

Notar. pripravnika
z izpitom sprejmem takoj ali pozneje. Ponudbe z navedbo pogojev na oglasni oddelek »Jutra« pod šifro »Pripravnik«. 2641-1

Mizar. pomočnika in vajenca
sprejme takoj Vipotnik Vinko, mizarstvo, Zagorje ob Savi. 2949-1

Učenca
zdravega in močnega, ki ima potrebno šolsko izobrazbo in veselje do trgovine, sprejme takoj večja trgovina na Gorenjskem. Ponudbe na oglas. oddelek »Jutra« pod »Zanesljiv 156« 2945-1

Revno dekle
star 17 let, brez staršev sprejme boljša slov. rodbina v Bosni. Predstaviti se je v Ljubljani. — Pismene ponudbe na oglas. oddelek »Jutra« pod šifro »Pošteno dekle«. 2935-1

Večje trg. podjetje
v Mariboru rabi perfektnega knjigovodje, oz. knjigovodinje za večletno prakso v amerikan. knjigovodstvu. — Ponudbe pod šifro »Izvežban knjigovodja« na poštni predal 53, Maribor. 2948-1

Postrežnico
pridno in pošteno sprejmem. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 2949-1

Mesar. pomočnika
izučenega tudi v nakupu živine sprejmem s 1. februarjem. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 2965-1

G. Th. Rotman:

Osel gospoda Kozamurnika

45.

A joj, že je spet pridrevila pobesnela oslovska vprega. Osel, ki je zagledal slastno, sočno travo, je mahoma zavil na levo in se tako silovito zaletel v leso, da je Tineta in Tinko kar vrglo na vsako stran. Razen tega je voz izgubil kolo in gospod Kozamurnik se je moral spočiti v travi.

Tipkarico
za rimske scripte sprejmem takoj. Ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod šifro »Tipkarica«. 2962-1

Brivskega pomočnika
prvovrstnega, v stalno službo s plačo po dogovoru sprejme takoj Salon Dobaj v Mariboru, Gosposka ul. št. 38. 2966-1

Trgovski potniki

Provizijski potnik
galanterijske ali podobne stroke, ki stalno potuje po Kranjskem, in ki bi lahko prevzel malo kolekcijo, naj se javi na podružnico »Jutra« v Celju pod značko »1231«. 1499-5

Fiksum in provizijo
dobe v manufakturi verzirani potniki, za obisk privatnih strank v Ljubljani, okolici in celi Dravski banovini. Nastop takoj. Pismene ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« v Ljubljani pod šifro »Fiksum in provizija«. 1359-5

Agilen potnik
za Ljubljano, dobi postranski zaslužek. Naslov pove oglasni oddelek »Jutra«. 2921-5

Zaslužek

Perilo
v pranje in svetlolikanje sprejme M. Slegl, Rožna ulica 29. 2852-3

Ako hočete delati
in z lahko domačo obrtjo zaslužiti na lastnem domu 7 Din na uro, tedaj vstopite v našo zadrugo! Pouk je brezplačen. Vpisnina 10 Din. Obširna navodila radi pošljemo, ako je priložena znamka za odgovor. Zadruga jugoslovenskih pletača, Osijek. 88-3

Ogromen zaslužek
za vsakega v vsakem mestu kraljevine. Zahtevajte pogoje, priloživši 5 Din v znamkah za vzorce. Mordvinov Beograd, Njeguševa ulica 48. 1492-3

Čedno postrežnico
samsko, ki zna pospravljati boljše sobe, išče za dopoldanske ure. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 2919-3

Osebe
ki žele zaslužiti mesečno 1000 Din fiksno in provizijo kot poverjeniki, naj se takoj javijo v gostilni Kajfež, Florijanska ulica 4 pri g. Valenčiču. 2910-3

Zastopnika
spretnega in inteligentnega, dobro vpeljanega v trgovinah moškega in ženskega perila ter v trgovinah galanterij. blaga, za Dravsko banovino išče inozemska tvrdka z obstoječo podružnico v Jugoslaviji. Gre za novosti, ki se dajo hitro razpečati. Ponudbe v nemškem jeziku pod značko »Gute Vertretung« na ogl. oddelek »Jutra«. Gospodje iz Ljubljane ali bližnje okolice imajo prednost. 2917-3

Za krpanje perila
iščem zaposlenja v hotelu ali gostilni. — Ponudbe na oglas. oddelek »Jutra« pod šifro »Krparica«. 2954-3

Pletilja
sprejme delo na dom. Naslov pove oglasni oddelek »Jutra«. 2956-3

Pouk

Nemščino in francoščino
poučujem privatno. Grem tudi na dom. Cenj. vprašanja na oglasni oddelek »Jutra« pod šifro »Strokovna učiteljica«. 1467-4

Otvoritev novega tečaja
nemščine za otroke
do šolske dobe. Vsak dan popoldne eno uro. Istotako nove večerne skupine za odrasle: francoščina, nemščina in angleščina. — Knafljeva ulica štev. 4 — pritličje. 887-4

Oblastveno koncesijonirana
šoferska šola
Gojko Pipenbacher
Ljubljana, Gosposvetska 12. — Zahtevajte informacije. 205-4

Čamernikova šoferska šola
Ljubljana. Dunajska c. 36 (Jugo Auto). Prva oblast. koncesionirana. — Prospekt zastonj. Pišite ponji 251

Oblastveno koncesijonirana
šoferska šola
A. Gaberščik
bivši komisar za šoferske izpite, Ljubljana, Bleiweisova cesta 52. 2929-4

Službe išče

Brivski vajenec
ki že brije in striže, išče kjerkoli mojstra, ker je vsled smrti dosedanjega ostal brez gospodarja. — Ponudbe na oglas. oddelek »Jutra« pod šifro »Brivski vajenec«. 2904-2

Strojnik in kurjač
izprašan, trezen, izučen stroj. ključavničar, z dvanajstletno prakso, vešč tudi montaže, transmisije ter elektrike, išče službo. Ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod šifro »Izprašan« 2875-2

Mesto tekača
ali skladiščnika v veleganjarni išče boljši fant. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 2918-2

Šofer
trezen in zanesljiv, vešč popravil, želi premeniti službo k dobremu podjetju. Cenjene ponudbe na oglas. oddelek »Jutra« pod šifro »Zvest in zanesljiv«. 2934-2

Mesto kuharice
in samostojne gospodinje išče starejša gospodična — vajena tudi otrok. Gre tudi k finančni kontroli. — Ponudbe na oglas. oddelek »Jutra« pod »Mirni dom«. 2953-2

Trgovski vajenec
mešane stroke, delaven, ki se je že nekaj časa učil, se želi nadalje izučiti v Celju ali okolici. — Ponudbe na podružnico Jutra v Mariboru pod »Zdrav in zanesljiv«. 2971-2

1000 Din nagrade
dobi tisti, ki mi preskrbi v Mariboru stalno službo skladiščnika ali kaj sličnega. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 2964-2

Prodam

Wertheim blagajno
veliko, kompletno postelje z omarico in klub garnituro za pisarno prodam. — Informacije pri tvrdki Jugo-Auto, Dunajska cesta št. 36. 1540-6

Drsalke št. 26
Love, znamke »Eishlume« prodam. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 2723-6

Razprodajamo tvrstno
bela vina
po Din 3.50 in Din 4
za liter na lebelo, veled opustitve veletrgovine, toliker traja zaloga »Vinea«, veletrg. z vinom, Rudnik pri Ljubljani. 617-6

Izdelovalnica perila
dobroidoča damske in otroške konfekcije, lasten, odprt lokal, se v večjem industrijskem kraju Slovenije skupno z blagom, stroji in lokalom takoj proda. Stalen krog prvovrstnih odjemalcev dobro vpeljan obrat majhna investicija. Za informacije vprašati pod »Izredna prilika« na ogl. oddelek »Jutra«. 2811-6

Žimnico
citre in dobro ohranjen ženski plašč ugodno prodam. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 2878-6

Otroški voziček
moderen, angleški, skoraj nov naprodaj. Veliki Stradon št. 2. 2943-6

Starinsko omaro
(Schreibkomode) vloženo prodam. Naslov pove oglas. oddelek »Jutra«. 2951-6

Puhasto perje
čisto, čohano kg po 48 Din, druga vrsta po Din 38 kg, čisto bele gosje kg po 130 Din in čisti puh kg po Din 250. Razpošiljam po poštnem povzetju. L. Brozović Zagreb, Ilica 82 kemična čistilnica perja 862

17 gramofon. plošč
poceni proda antikvarijat Sevar, Stari trg. 2894-6

Radio

Dvocevni radio
kompleten za 500 Din prodam. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 2923-9

Motorna vozila

Poltovorni »Chevrolet«
model 1930, z veliko pločevinasto kaseto, vožen 11 tisoč km, poceni proda O. Zužek, Tavčarjeva ulica 11 1413-10

Avto in koncesija
za taksameter takoj naprodaj. Voz znamke »ADM«, šestsedežen, električna razsvetljava itd. Vse v zelo dobrem stanju. — Pismene ponudbe pod »Taksameter« na podružnico »Jutra« v Celju. 2969-10

Kupim

Železen štedilnik
v brezhibnem stanju kupim. Cenjene ponudbe z opisom in ceno na naslov Anton Petkovšek, Dol Logatec. 2639—7

Omaro za knjige
(salonsko) kupim. — Ponudbe z navedbo cene na oglas. oddelek »Jutra« pod šifro »S. O. 1000«. 2936-7

Vrednoti

Vsakovrstno zlato
kupuje po najvišjih cenah
Černe — juvelir
Ljubljana, Wolfova ulica 3 88

Pohištvo

Spalnico
dobro ohranjeno vsled preselitve prodam. Ponudbe na oglasni oddelek Jutra pod šifro »Nemški slog«. 1561-12

Omara
za obleko, komplet, otroška postelja in železna peč naprodaj v Koleziji, Vajdova ulica 19. 2923-12 2923-12

Spalna oprava
naprodaj v Rožni dolini — cesta XIV št. 17/I. 2959-12

Posestva

Enodružinsko hišo
s 3—5 sobami, pritiklinami in vrtom kupim v mestu ali najbližji okolici Maribora. Ponudbe na podružnico Jutra v Mariboru pod »Posredovalec izključena«. 1506-20

Pozor, kovači!
Hišo s kovaško delavnico, kjer so stalno zaposlene 3 osebe, na prometnem kraju za 50.000 Din ugodno proda Ignac Kuclar, Kresniške poljane, p. Kresnice. 2720-20

Kupim hišo
večstanovanjsko, tudi starejšo, kjerkoli v Ljubljani. Cenj. ponudbe na ogl. oddelek »Jutra« pod šifro »Do 400.000 Din«. 2678-20

Prodam hišo
novozidano, enonadstropno, tristanovanjsko, velik vrt. Podrožnik, Desetodstotno obrestovanje. Ugodni plačilni pogoji. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 2677—20

Dve hiši
stanovanjsko z 11 strankami in trgovsko z večjim lokalom naprodaj. Pojasnila daje Jančar, Sv. Petra cesta št. 27. 2961-20

Novozidana hiša
z 2 sobama, kuhinjo, gospodarskim poslopjem, studencom in vrtom naprodaj. Stanko Vrazova ulica 24, Pobrežje-Maribor. 2967-20

Pozor!
Amerikanec kupi vilo ali dvodružinsko novo hišo za Bežigradom ali pri Stadionu, v ceni do 25.000 Din. Ponudbe z natančnimi podatki na oglasni oddelek »Jutra« pod šifro »Takojšnje plačilo«. 2926-20

Parcela
10.000 m² velika njiva, 5 minut od kolodvora ob kamniški progi in ob stranski cesti, poleg velike industrije, pripravna za postavitev hiš, naprodaj po Din 2.50 m². — Dopise na oglas. oddelek »Jutra« pod šifro »Ugoden nakup 3333« 2914-20

Parcelo
1000 m² — idealna lega v mestu prodam po nizki ceni. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 2912-20

Hišo
hlev, vrt in stavbne parcele ugodno prodam. Naslov pove oglasni oddelek »Jutra«. 2946-20

Lokali

Gostilno, trgovino in mesarijo
tričetrt ure od Celja, v večjem industrijskem kraju tik železniške postaje, ob banovinski cesti, z vsem inventarjem takoj prodam za 140.000 Din. Potrebno 100.000 Din. Hiša je podkletena in ima 10 velikih sob, zraven tekaj zemljišča. Poizve se v gostilni Narodni dom — Lunežnik Anica, Celje. 1227-19

Eleganten lokal
na najprometnejšem prostoru v Trbovljah oddam v najem s 1. februarjem. — Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 2603-19

Lep, svetel lokal
s stanovanjem, sredi mesta takoj oddam. — Ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod šifro »Svetel lokal«. 1536

Pekarno
z vsem inventarjem, proti majhni odkupnini, vsled družinskih razmer odstopim v prometnem kraju. Ponudbe na oglas. oddelek »Jutra« pod »Pekarna«. 2884-19

Brivski salon
in česalnico za dame, prvovrstno delavnico, obstoječo 20 let, na zelo prometnem mestu proda Kristek, Varaždin, brivski salon kraj Grand hotela. 2886-19

Lokal
iščem v bližini pošte — v Prešernovi ulici ali Dunajski cesti. Naslov v oglas. oddelku »Jutra«. 2913-19

Mlekarno
na prometnem kraju sredi mesta oddam. Pismene ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod šifro »Potreben kapital 7000 Din«. 2942-19

Trgovina
dobo vpeljana, prikladna tudi za delikatesno, mlekarno ali branjarijo, sredi Maribora naprodaj. Ponudbe pod »Rentabilno« na podružnico »Jutra« v Mariboru. 2970-19

Delavnice
za dva obrtnika, tudi s stanovanjem vred takoj oddam v Zgornji Šiški. Naslov pove oglasni oddelek »Jutra«. 2958-19

Pridelki

Bela vina
iz samo plemenitih in cepljenih trt, v Vaših sodih iz naše kleti, ali naravnost iz kleti štajerskih vinogradnikov, na debelo po Din 3.40 in 3.90 prodaja »Celjska vinarna« v Celju. 2786-33

Les

Rezan in tesan les
manjše in večje količine kupim. Ponudbe z označbo vrste, dimenzije in najnižje cene na: Zagreb I — pošt. pretinac 299. 1449-15

V najem

Skladišče
pripravno za trgovino s kurivom, v Ljubljani vzamem v najem. Dopise na oglas. oddelek »Jutra« pod šifro »Za takoj«. 2963-17

Restavracijo
ali boljšo gostilno v industrijskem kraju želi vzeti v najem zakonski par. Cenj ponudbe pod »Solidno II« na oglasni odd. »Jutra«. 2859-17

Trgovino
staro, dobro vpeljano, meš. blaga, v sredini trga in pri farni cerkvi, dam takoj radi bolezni v najem. Pogoji ugodni, vse v najlepšem stanju na razpolaganje stranke. — Prednost imajo agilni mladi trgovci in tudi lahko oženjeni. Cenj. ponudbe naj se pošljejo na ogl. oddelek »Jutra« pod značko »Kdo da več«. 2645-17

Malo hišo v najem
z gospodarskim poslopjem pri vodi ali z elektrike vzamem za več let. Ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod »Blizu kolodvora«. 2644—17

Lepo vilo
3 leta staro, s 6 sobami, kopalnico, verando in dvema balkonoma, vsa podkletena, parket, elektrika, vodovod in 1000 m² vrta v Ljubljani oddam v najem za dobo 5 let ali več. Najemnina nizka v slučaju večjega predplačila. — Ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod šifro »Št. 60«. 1433-17

Dijaška stanovanja

Dijaka
srednješolca, boljše rodbine v popolno oskrbo sprejme L. M. P., Dalmatinova ul. št. 10/II, desno. 2933-22

Stanovanja

Stanovanje
2 sob, kabineta in pritiklin na Brinju oddamo v najem s 1. marcem. Natančna pojasnila daje Pokojninski zavod v Gledališki ul. 8/III 2829-21

Stanovanje
2 sob, kuhinje in pritiklin, vse pod enim ključem, s februarjem oddam v Zgornji Šiški 176. 2805-21

Stanovanje
2 sob, kuhinje in pritiklin oddam takoj. Naslov pove oglasni oddelek »Jutra«. 2744-21

Solnčno stanovanje
moderno, s 4 sobami in vsemi pritiklinami, v centru ali kje drugje med centrom in garnizijsko bolnico išče tričlanska rodbina za takoj ali 1. februarjem. Ponudbe na naslov: Dr. Zotović, Garnizijska bolnica. 2721-21

Lepo stanovanje
4 sob, v II. nadstropju oddam s februarjem. — Več pove kamnosek Vodnik. 2874-21

Stanovanje
2 velikih parketiranih sob (vsaka 25.50 m²) v eni že štedilnik, poceni oddam s februarjem v Sp. Šiški, Podjunska ulica štev. 21. 2889-21

Stanovanje
3—4 sob in pritiklin, z električno razsvetljavo, iščem s 15. februarjem. Ponudbe na podružnico »Jutra« na Jesenicah pod »Stan 80«. 2880-21

Stanovanje
solnčno, suho in čisto, na novo urejeno, 3 sob in pritiklin, v lepi in moderni hiši v centru mesta oddam s 1. februarjem zanesljivo čisti, dobro situirani stranki brez otrok. Naslov pove oglasni oddelek »Jutra«. 2907-21

Stanovanje
3 sob, kuhinje in pritiklin v Ljubljani išče štiričlanska uradniška družina. Ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod »Snažno stanovanje«. 2899-21

Stanovanje
2 sob, kabineta in kuhinje, z elektr. razsvetljavo, v mirni in krasni legi, 5 minut od mesta poceni oddam s 1. februarjem. Naslov pove oglasni oddelek »Jutra«. 2876-21

Solnčno stanovanje
3 sob in pritiklin, z elektriko ter vodovodom, po možnosti s kopalnico, v Ljubljani išče mirna in snažna stranka. Ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod »Maj ali avgust«. 2915-21

Stanovanje
2 sob, kopalnice in pritiklin oddam s 1. februarjem. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 2932-21

Več stanovanj
s pritiklinami takoj oddam v novi hiši v Zg. Šiški. — Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 2957-21

Enosob. stanovanje
s kuhinjo oddam v Zeleni jami. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 2952-21

Sobe

Sostanovalca
mlajšega sprejmem takoj. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 1569-23

Prazno sobo
takoj oddam Sv. Križ 67 pri Ljubljani. 1261-23

Solnčno sobo
lepo opremljeno, za 3 osebe, parket, elektrika, balkon, poseben vhod, oddam s 1. februarjem. Ljubljana VII, Kavškova cesta 26-I., desno. 2851-23

Opremljeno sobo
s posebnim vhodom oddam Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 2849-23

Sobo
s posebnim vhodom oddam gospodu. Naslov v oglas. oddelku »Jutra«. 2892-23

Opremljeno sobo
z elektr. razsvetljavo in hrano takoj oddam v Gosposki ulici št. 10/I. 2896-23

Preprosto sobico s štedilnikom
iščem kjerkoli s 1. februarjem. Ponudbe na oglas. oddelek »Jutra« pod šifro »Ena oseba«. 2893-23

Mesečno sobo
v centru mesta oddam s 1. januarjem solidnemu in stalnemu gospodu. Naslov v oglasnem oddelku Jutra. 2888-23

Sobico z zajtrkom
oddam sredi mesta. Naslov v oglasnem oddelku Jutra. 2928-23

Mirna gospodična
išče s 1. februarjem separatno sobo z elektr. razsvetljavo — najraje v bližini Dunajske ceste, do Stožic. Ponudbe na oglas. oddelek »Jutra« pod šifro »Mirna«. 2937-23

Solnčno sobo
veliko in lepo opremljeno, s posebnim vhodom, sredi mesta oddam s 1. februarjem dvema stalnima gospodoma. Ogledati od 11. ure naprej. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 2939-23

Opremljeno sobo
lepo, z elektr. razsvetljavo in posebnim vhodom oddam sredi mesta blizu kolodvora. Naslov v oglas. oddelku »Jutra«. 2941-23

2 vezani sobi
opremljeni, v I. nadstropju blizu Evrope oddam eni osebi. Ogledati med 11. in 16. uro. Naslov v oglas. oddelku »Jutra«. 2950-23

Dopisi

Znanja želi
uradnica z značajnim gospodom. — Dopise na podružnico »Jutra« v Novem mestu pod »Sreča 25«. 2604-24

Proti izpadanju las
in bolezni lasišča je »Ines« edino uspešno sredstvo. Lonček 38 Din. — »Ines«, Ljubljana, Merosodna ulica št. 1. 81-24

Poštenje za poštenje
Pričakujem danes od 12½ dalje pred spomen. 2897-24

Katera
dobrosrčna gospodična bi posodila mlademu obrtniku 5000 Din proti vrnitvi, ali ženitvi. Dopise na oglasni oddelek »Jutra« pod šifro »2534«. 2898-24

Vdovec
35 let star, s šestletnim sinom, obrtnik z lastnim orodjem in stanovanjsko opremo, želi znanja z gospodično kmečkega stanu, z gotovo dobo 20—40.000 Din. Vdove brez otrok niso izključene. Le resne ponudbe s sliko pod »Obrtnik« na oglasni oddelek »Jutra«. 2955-24

Ženitve

Znanja želi
v svrho ženitve mlad agilen podjetnik s simpatično dobrosrčno gospodično. Dota dobro došla. Le resne in obširne dopise s sliko, ki se vrne, na podruž. »Jutra« v Mariboru pod šifro »Avto 8755«. — Diskrecija zajamčena. 2670—25

Veletrgovec
Primorec, 36 let star, s 400.000 Din gotovine in več posestvi, želi znanja radi ženitve. Ponudbe po možnosti s sliko na oglas. oddelek »Jutra« pod »Lepo življenje«. 2911-25

Glasbila

Harmoniko
dobro ohranjeno po nizki ceni prodam. Naslov pove oglasni oddelek »Jutra«. 2930-26

Živali

Lepega psa čuvaja
privajenega tudi čuvanju avtomobila ali motorja, prodam. Naslov v oglas. oddelku »Jutra«. 1146-27

Velik črn lovski pes
se je zatekel v gostilno Franc Anžur, Vevče, kjer ga dobi lastnik nazaj. 2922-28

Plemenske gosi
nudi A. Hedžet, Ljubljana VII, Aleševčeva ulica 7 — poleg šišenske mlatnice. 2924-27

Izgubljen

Proti nagradi
naj vrne zlato verižno zapestnico, kdor je je našel v nedeljo, dne 18. t. m. na naslov: Pehani Heda, Vzajemna zavarovalnica — Miklošičeva cesta štev. 21 med 8. in 12. uro, ali v Bogišičevi ulici 13, Mirje od 3. ure dalje. 2916-28

Stroji

Pisalni strojček
Remington, zadnji model, nov naprodaj za 3500 Din. Na ogled samo med 12. in 13. uro. Naslov pove oglasni oddelek »Jutra«. 2627-29

Elektromotor
24 Kv, vrtilni tok, naprodaj. Na ogled v skladišču spedicije Rajko Turk, Ljubljana. 1193-29

Pisalni stroj
dobro ohranjen, iščem. Ponudbe na podruž. »Jutra« na Jesenicah pod značko »Pisalni stroj«. 2881-29

Lokomobilo
na pregreto paro, v popolnoma dobrem stanju, 120 do 160 HP, s stopnjičastim kuriščem kupimo. Ponudbe na Jugomosse d. d., Beograd, pošt. pret. pod »312« 2883-29

Obrt

Pozor, dame!
Za vse podutacije, lasna dela, barvanje in masiranje se priporoča frizer za dame in gospode Engelbert Franchetti Ljubljana, Dunajska cesta 20 — nasproti kavarne Evropa. 399-30

Če nujno rabiš sliko
za legitimacijo, jo dobiš v 10 minutah pri Jošku Smucu industr. in umetn. fotografu v Ljubljani, Wolfova ul. 12

Pozor! Pozor!
Ženini in neveste!
Zimnice, modrace, peresnice in otomane v različnih vzorcih Vam nudi po najnižjih cenah F. Sajovic, Ljubljana, Stari trg 9. 2908-30

Informacije

Preklic
Podpisani izjavljam, da nisem plačnik za dolgove, ki bi jih napravljala Meta Mancini za moje ime. Rožna dolina, 19. jan. 1931 Anton Mancini. 2938-31

Opozorilo!
Ukradena je bila na Jesenicah črna zimska suknja s krznom okoli vratu in na rokavih ter plišasto pregrinjalo za divan. Pred nakupom svarim. Dotičnemu, ki ukradeno izsledi dam nagrado, kar naj javi podružnici »Jutra« na Jesenicah. 2879-31

Opozorilo!
Nisem plačnik, da bi kdorkoli dolge delal na moje ime. Opozarjam vsakogar, ki bi kaj kupil od mojega posestva v Poljčanah. Podbožom brez moje vednosti, sicer bom postopal sodnijsko proti vsakemu, ker sem sam posestnik in lastnik. Glaser Martin, Švabičeva ulica 1, Ljubljana 2773-31

Drašbe

Lesna industrija
Prostovoljna prodaja en blok
radi preureditve obrata:
Ca 30.000 m² obratnega prostora, 150 HP lokomobila, 3 polnojarmenike, 6 krožnih žag, 10 drugih strojev it. 500 m ročne železnice, razna velika poslopja, žaga, sušilnica, stan. hiše, skladišča itd. (zazidanega ca. 2500 m²), ca. 1200 m³ suhih jelkovih in smrekovih desk, ca. 200 m³ brast. desk in friz, ca. 80 m³ raznega trdega lesa, ca. 500 m³ okroglih brast., jelk. in smrekovih hlodov. Industrija in zaloga v bližini kolodvora. Interesenti naj pošljejo svoj naslov na oglasni oddelek »Jutra« pod »St. 2000 X 1000«, nakar bodo dobili izčrpne informacije. 2905-32

Razno

za la trb. premogi suha drva ali koks kličite tel 2056 oz. naročite v Wolfovi 1 pri Dom. Čebin

Telefon 2059
Premog suha drva
Pogačnik, Bohoričeva 5.

Trgovina
s papirjem in galanterijo na prometnem kraju naprodaj. — Pojasnila daje Fran Pihler, Maribor, Gosposka ulica 52. M-r 37

Automobile
enotonski tovorni auto »Fiat« 505, v zelo dobrem stanju za 20.000 Din
poltovorni auto za 400 kg malo rabljen, popolnoma v redu, drž. davka prost, za 18.000 Din
poltovorni auto za 600 kg 36 HP Renault, drž. davka prost, za 25.000 Din
štiritonski tovorni auto nemške znamke, nov, za 40% izpod tovarniške cene proda pod najugodnejšimi pogoji Lampret in drug — družba, Ljubljana, Šelenburgova ulica št. 4. 2897-37

IZVANREDNA PRILIKA!
Železna služinska patent postelja zložljiva, s tapeciranom madracom, zelo praktična za vsako hišo, hotele, nočne službe in potujuče osebe stane samo Din 390.—. Razpošiljam po poštnem povzetju.

Lesena patent postelja, zložljiva, s tapeciranim madracom, zelo praktična, stane samo D 260.

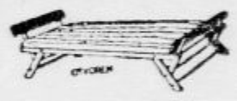

Potem imam veliko zalogo čisto čohanega perja kg po D 48.—, druga vrst kg po D 38.—, čisto belo gosje kg po D 130.—, in čisti puh kg po D 250.—. Razpošiljam po poštnem povzetju. Modroci punjeni z volnom stanejo samo Din 750.—.
L. BROZOVIĆ, ZAGREB Ilica 82.

Zavarovalnica išče zmožne akviziterje

za Ljubljano in okolico oziroma za vso dravsko banovino pod zelo ugodnimi pogoji.

Prijave je poslati na oglasni oddelek »Jutra« pod »Akviziter 1931«. 2132

✝

Naznanjamo žalostno vest, da je naša ljubljena mati, tašča, stara mati, gospa

HERMINA KRYL

vdova real. profesorja in posestnica

danes po mukepolni bolezni, vdana v Gospodu, v častitljivi starosti 80 let, zaspala.

Pogreb se bo vršil dne 21. t. m. ob 15. popoldne izpred hiše žalosti na tamkajšnje pokopališče.

Ljubljana — Ljutomer, dne 19. januarja 1931. 2138

ŽALUJOČI OSTALI.

KLAVIRJI

Preden kupite KLAVIR, si oglejte mojo bogato zalogo prvovrstnih KLAVIRJEV. — Prodajam najceneje, na najmanjše obroke, z garancijo — Strokovnjaško popravilo in čisto uglaševanje. — Najcenejša izposojevalnica. 297

Warbinek, Ljubljana,
Gregorčičeva štev. 5. Rimska c. št. 2.

✝

Globoko potrti naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, da je naš dobri oče oziroma stari oče, gospod

ANTON KLOBČAUER

danes, previden s tolažili svete vere, v 92. letu starosti, mirno v Gospodu zaspal.

Pogreb predragega pokojnika se bo vršil v torek 20. januarja 1931 ob 4. uri popoldne iz hise žalosti na farno pokopališče.

Tržič, dne 19. januarja 1931.

Marija por. Springer, Antonija por. Končar, Frančiška por. Huyk, hčere in ostali sorodniki.

2141

Urejuje Davorin Ravljen. Izdaja za konzorcij »Jutra« Adolf Ribnikar. Za Narodno tiskarno d. d. kot tiskarnarja Franc Jezeršek. Za interatni del je odgovoren Alojz Novak. Vsi v Ljubljani.